

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 13 (2196) 1992 KOVAS-MARCH 24

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Numerio kaina — \$1.00

Reikia aukso vidurio

Džiaugsmas yra saulė, kuri sukasi aplink žemę. Nėra žmogaus, kurio nepaliestų džiaugsmas. Didesnis jis ar mažesnis pašildo širdį, prasklaido rūpesčių debesėlius, atgaivina dvasinius poreikius. Ir džiaugsmas žmogų apima ne tik jam pačiam ką gavus ar pasiekus, bet matant, kad ir kitam sekasi. Pvz. tėvai džiaugiasi, jei vaikai laimingi; višumenė džiaugiasi savo tautos ar valstybės laimėjimais.

LIETUVAI atgavus laisvę, džiaugsmo banga palietė visus lietuvius, išskyrus nedidelę dalelę tų, kuriems okupacija buvo tapusi įvairiausių gėrybių tiekėja. Išeivijos džiaugsmas, nesupintas su jokiais asmeniniais išskačiavimais, buvo tikras, atviras ir nuoširdus, gal tik kiek sujungtas su pasitenkinimu ar net pasididžiavimu: štai ir mes prisidėjome, kad Lietuva laisva! Džiaugėsi net ir tie, kuriems šiaip jau lietuviškasis gyvenimas buvo nutolęs. Tačiau po to džiaugsmingo išsiliejo netrukus pamatėme, kad stovime prieš naujus, dar net gerai neišaiškintus uždavinius. Ėmė rikiotis visa eilė būtinybių, kurias reikėjo dėti ant savo pečių. Pasirinkimas plėtėsi taip, kad kone kiekvienas galėjome ir galime kokią dalį pasiimti. Vieni darbais, kiti pinigais, tretieji ir tuo, ir tuo. Teisingai suprasta, kad reikia nešti bendrą pagalbos Lietuvai našta. Ir taip vėl, vedini tos kažkada įgytos ar paveldėtos idealinės linkmės, einame ne dėl to, kad ką gautume, bet kad taip reikia. Ir vis dėlto pradeda atsirasti balsų, klausiančių, o kaip ilgai visa tai turės tęstis? Kai kas jau net pusiau juokais paaikšmanoja, kad laisvė darosi daugiau kainuojanti už išlaisvinimą. O juk dar taip neseniai buvo ramiai sau auginami fondai — jokio skubotumo, jokio drebančio reikalo. Ir, rodos, darbuotė vyko visus patenkinančiu ritmu. Dabar lyg viskas sumaišyta. Ne vienas ima dairytis ir klausinėti: kada gi fondai atšildys tuos kapitalus ir tuo bent laikinai palengvins skubios paramos uždavinius?

IŠ KITOS pusės skleidžiamos nuomonės, kad, per didelį dėmesį skirdami Lietuvai, rizikuojame nuskurdinti išeiviją, kuri, netekusi finansinio užnugario, pradės labai silpnėti. Nėra abejonės, kad Lietuvos ekonominė būklė tolydžio gerės. Tuo tarpu išeivija, žinant priaugusių kartų aukojimo potencialą, gali atsidurti apgailėtinai padėtyje. Teigiama, Lietuvai sutelkti milijonai — tai tik solidarumą ir meilę gimtajam kraštui simbolizuojantis įnašas, arba lašas jūroje. Išeivijai tie pinigai betgi užtikrintų šviesesnę ateitį. Reikia tikėtis, kad abipusė svarba suras bent daugumai priimtinus sprendimus. Šalia to ir kiti rūpestiai. Jau pusmetis praėjo, kai Lietuva formaliai įgyvendino paskelbtą nepriklausomybę. Istoriniams persivarkymams, kokie šiandien tenai vyksta, reikia ne tik pinigų, talkos ir laiko, bet ir politinio bei visuomeninio apdirbimo, net tam tikros nuojautos. Toliau stovinčiam daiktui atrodo mažesnis. Taigi — ir problemos. Priartėti ne kiekvienas gali ar nori. O dažnas, ne iš vietos nepajudėjęs, jau skleidžia savo asmenines pažiūras. Remtis jomis iš tikrųjų būtų netikslu, gal ir klaidinga. Susipažinti su tikrąja padėtimi Lietuvoje, nors ir ilgesniam laikui ten nuvykus, gana sunku. Reikėjo ten dabar gyventi, gal net po karo tenai užaugti. Užtat reikia sutikti, kad ne visi mūsų patarimai Lietuvai šiuo metu priimtini. Taigi geranoriškumą reikia derinti su tikrovės aprašymu ir visose srityse ieškoti aukso vidurio. Toje džiaugsmo saulėje jis visada spindės. Kiek tai nuo mūsų priklauso — stenkimės, kad taip būtų. Č. S.

KANADOS ĮVYKIAI

Milijonai dolerių komunistams

Dienraštis "The Toronto Star" kovo 14 d. paskelbė savo korespondento S. Handelmano pranešimą iš Maskvos apie sovietų kompartijos centro komiteto slapta paramą Kanados komunistams. Pranešimui panaudoti dokumentai, kuriuos išsaugojo ir prokuratūrai atidavė to komiteto užsienio skyriaus vedėjas A. Smirnovas. Toronto dienraščio gautos dokumentų kopijos liudija, kad Kanados komunistų partija nuo 1978 m. balandžio 1 d. iki 1989 m. birželio 2 d. iš Maskvos gavo beveik du milijonus JAV dolerių. Ši parama buvo pristatyta atskiromis sumomis nuo \$15.000 iki \$225.000. Pasak A. Smirnov, pagrindinis jų gavėjas — Kanados komunistų partijos vadas William Kash-tan, jai vadovavęs dvidešimt trejus metus iki 1988 m.

Išsaugoti dokumentai taipgi liudija, kad pinigai šiai paramai iš Sovietų Sąjungos valstybinio banko būdavo siunčiami į Šveicarijos banką ir vėl susigrąžinami Maskvon. Tada Kanados komunistams skirtą pinigų siuntą perimdavo KGB agentas ir ją nuveždavo Sovietų Sąjungos ambasadoriui Otavoje. A. Smirnovas pabrėžia, kad tokia procedūra yra nelegali. Valstybinio banko pinigai normaliai turėtų būti skiriami vidiniams krašto reikalams.

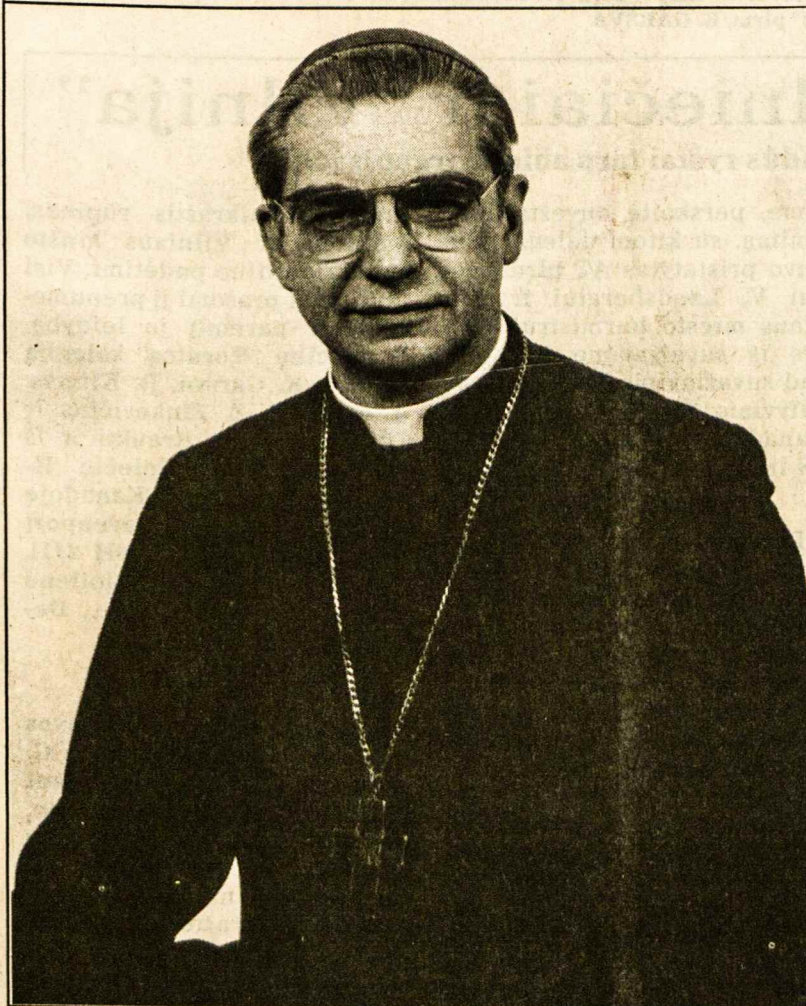
Iš Maskvos jie nelegaliai

būdavo perkeltami Šveicarijos banko sąskaiton, iš jos atsiimami kompartijos centro komiteto Maskvoje ir taip pat nelegaliai KGB agento nuvežami Kanados komunistams. Tad neužuostu, kad dienraščio "The Toronto Star" gautos dokumentų kopijos turi perspėjimą rusų kalba "Svarbi paslaptis".

Iš tikrųjų Sovietų Sąjungos parama užsienio komunistų partijoms jau žinoma nuo 1927 m. Toronto York universiteto prof. Norman Penner savo knygoje apie Kanados komunistus "The Canadian Communist Party — The Stalin Years and Beyond" teigia, kad šią paslaptį tada atskleidė pats J. Stalinas. Esą jis, kalbėdamas apie JAV komunistų partiją, prisipažino, kad ji gauna finansinę paramą iš Maskvos, skatinamą sovietų kompartijos tarptautinių siekių.

Po J. Stalino 1927 m. viešai atskleistos paramos jos gavimo iš Maskvos neprisipažino anuometiniai JAV kompartijos vadai. Dabar jos nenori prisipažinti ir buvęs Kanados komunistų vadovas W. Kashtanas, nors jo išsiskinėjimą griauia A. Smirnovas išsaugoti dokumentai. Buvusios Sovietų Sąjungos kompartijos centro komiteto paramą užsienio komunistų partijoms jau bando nustatyti Rusijos federacinės respublikos parlamentas spe-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Jo Ekscelencija Vilniaus arkivyskupas-metropolitas AUDRYS BAČKIS

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Nemokės skolų

Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių vadovai, Reuterio agentūros pranešimu, posėdžiavo Jūrmaloje, Latvijoje. Jie paskelbė du bendrus pareiškimus: pareikalavo, kad iš Baltijos kraštų būtų išvesta buvusi sovietų kariuomenė ir atsisako mokėti buvusios Sov. Sąjungos skolas. Jie taipogi nusiskundė, kad buvusi sovietinė kariuomenė elgiasi kaip okupacinė jėga, nesilaikydama Baltijos kraštų įstatymų.

Jie pasitęsė laiškus Sandraugos valstybių vyriausybėms, prašydami išspręsti buvusios sovietų kariuomenės klausimą Baltijos kraštuose. Baltijos kraštų vadovai taipogi įsiterpė, kad Baltijos jūros sritis būtų palaipsniui demilitarizuota.

Nori dominuoti

Ta pati agentūra praneša, kad Lietuvos prezidentas V. Landsbergis kovo 15 d. pareiškęs korespondentams, jog Rusijoje yra jėgų, siekiančių dominuoti Lietuvoje. Jos vartoja ekonominį spaudimą ir buvusią sovietų kariuomenę. Tarp Rusijos ir Lietuvos nesą tikrųjų konfliktų, bet santykiai įtempti, nors jie su prezidentu Jelcinu yra ir "labai geri, ir atviri".

Rusijos biurokratai, net aukštos vietose, kalba, kad Lietuva grįš į buvusią sistemą ir liks Rusijos įtakojė. V. Landsbergio manymu, kai kurie nesklandumai su Rusija yra pasekmė susidariusios naujos ekonominės būklės, bet yra atvejų, kai norima sąmoningai pakenkti Lietuvai. Pvz. nesilaikoma susitarimų Lietuvą aprūpinti rubliais. Lietuvos įmonės trūksta rublių išmokėti algas.

Protestas Maskvai

Buvusi sovietinė kariuomenė, pasak V. Landsbergio, pažeidžia Lietuvos įstatymus. Armija laisvai juda iš vienos vietos į kitą, neatsiklausdama Lietuvos vyriausybės. Lietuva formaliai išreiškė protestą Maskvai, kai 150 parašutininčių pradėjo manevrus Lietuvos teritorijoje. Apie manevrus nebuvo pranešta Lietuvos vyriausybei ir, žinoma, nepasirūpintas leidimas. V. Landsbergis kovo 15 d. kalbėjosi su NATO generoliniu sekretoriumi M. Woerner'iu. Pastarasis tarėsi ir su kitais Baltijos kraštų vadovais, ieškodamas būdų, kaip pagreitinti svetimos kariuomenės iš-

vedimą iš Pabaltijio. Patys rusai pakartotinai teigia, kad kariuomenės išvedimas gali nusitęsti iki 1994 metų.

Švelnina įstatymus

Lietuva, kaip skelbia Reuterio agentūra, keičia įstatymus bendrovėms, norėdama prisivilioti užsienio kapitalą. Šiuo metu dar neleidžiama užsienio verslininkams pirkti žemės Lietuvoje. Tarptautinių ekonominių santykių ministras V. Aleškaitis galvoja, kad ir šis įstatymas bus pakeistas užsieniečių naudai.

Iki šiol Lietuvoje buvo investuojama lengvojoje pramonėje, statyboje, maisto produkcijoje ir kailių prekyboje. Lietuva jau pasirašiusi prekybos sutartis su Amerika ir Vokietija, greitai bus pasirašyta su Švedija. Pasitarimai vyksta dėl kitų 20 sutarčių pasirašymo. Didelis stabdis prekyboje yra rublių vartojimas. Jau šiais metais busią įvesti Lietuvos pinigai — litas.

Ministerio pirm. G. Vagnorius pareiškė, 15% valstybinio turto jau privatizuota. Metų pabaigoje į privačias rankas pereis 50% valstybinio turto.

Baltiečių saugumas

Vilniaus radijo pranešimu, NATO sekretorius M. Woerner dvi dienas lankėsi Baltijos kraštuose. Būdamas Vilniuje, jis pareiškė, kad Baltijos valstybių saugumas yra labai svarbus visam būsimam Europos saugumui. Jis tikisi, kad Estija, Latvija ir Lietuva bus aktyviai aprūpinti rubliais.

(Nukelta į 2-ą psl.)

Šiame numeryje:

Reikia aukso vidurio

Ne visi išeivijai patarimai Lietuvai priimtini

Milijonai dolerių komunistams

Maskva slapta rėmė Kanados komunistus

Iškilmės Vilniaus arkikatedroje

Arkivyskupo metropolito Audrio Bačkio ingresas
Ambasadoriaus pareiškimas, suerzinęs didžiulius
Stasio Lozoraičio pareiškimas Rytprūsų klausimu

Išeivijos vilniečiai ir "Vilnija"

Užmegzti glaudūs ryšiai tarp abiejų organizacijų

"Sveikinu laisvą Lietuvą"

JAV viceprezidento Dan Quayle vizitas Lietuvoje

Tarp politikos ir sveikatos problemų

Išpūdziai iš šiandieninės Lietuvos

Vienų giriamas, kitų peikiamas

Dr. Jonas Grinius — rašytojas, profesorius ir mokslininkas

Du didieji — "Atžalynas" ir "Gintaras"

Rūpesčiai besirengiant kultūros ir švietimo darbuotojų suvažiavimui

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Iškilmės Vilniaus arkikatedroje

Naujai paskirto arkivyskupo metropolito AUDRIO BAČKIO ingresas • Jame dalyvavo du kardinolai, 24 vyskupai, 34 kunigai iš įvairių kraštų, Lietuvos vyriausybės ir parlamento atstovai, daugybė tikinčiųjų, netilpusių arkikatedroje

1992 m. kovo 3 d., dar gerokai prieš iškilmių pradžią Vilniaus arkikatedrą užpildė tikintieji, o kurie nebegalėjo įeiti į vidų, nepaisydami darganoto oro, būriavosi Katedros aikštėje. 11.30 v.r. iš arkivyskupijos kurijos į Katedros aikštę atvyko arkivyskupas Bačkis, lydimas Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininko kardinolo Vincento Sladkevičiaus ir Olandijos kardinolo Adriano Simonio. Prie didžiųjų katedros durų su relikvijoriumi juos pasitiko vyskupas Juozas Tunaitis, iki šiol administravęs Vilniaus arkivyskupiją. Arkiv. Bačkis, pabučiavęs šv. Kazimiero relikviją, švestu vandeniu apšlakstė sutinkančiuosius vyskopus, kunigus ir tikinčiuosius. Įžengė į Vilniaus arkikatedrą, chorui giedant himną "Ecce sacerdos magnus". Pirmiausia su lydinčiais kardinolais nuėjo į šv. Kazimiero koplyčią, kur pasimeldė prie Lietuvos globėjo palaičių.

Hierarchų žodis

Mišių pradžioje, arkivyskupiui Bačkui atsisėdus į Vilniaus arkivyskupo sostą, nuncijus Baltijos kraštams Justo Mullor Garcia kreipėsi į naująją Vilniaus ganytoją ir visus susirinkusiuosius lietuviškai, sakdamas: "Abu tarnausime tai pačiai Bažnyčiai, tame pačiame krašte. Lietuva visada buvo ir yra arkivyskupo Bačkio tėvynė, bet ir aš jau nuo dabar laikau sava. Jausdamas tai, drįstu pirmą kartą kalbėti gražiąja jūsų kalba, kurios mokausi kiekvieną dieną. Įsitikinęs jūsų gera valia, kviečiu jus išklausyti popiežiaus bulės originalą, parašytą lotynų kalba".

Šios bulės apie Vilniaus arkivyskupo paskyrimą lietuviškai vertimą perskaitė kun. dr. Pranciškus Vaičekonis. Čia, be kita ko, sakoma: "Kviečiame, tave, mielas broli, šiai tikybinei bendrijai, persisunkusiai giliu pamaldumu, kuris ypač pastaraisiais laikais buvo jos jėga ir garbė, vadovauti toje pačioje dvasioje, kuria visuomet švietė tavo asmuo ir veikla".

Sveikinimo žodį tarė ir vysk. Tunaitis. Jis kreipėsi į arkivyskupą Audrį Bačką: "Jūsų Ekscelencija! Lietuvos tikinčioji liaudis jau seniai žino Jūsų vardą. Paskutinį dešimtmetį Vatikano radijo lietuviškoji laida, minėdama šv. Tėvo vardą, neretai paminėdavo ir Jūsų vardą, nes Jūs darbavotės labai atsakingose pareigose Vatikane. Šiandien Jūsų gyvenimas glaudžiai susijęs su Vilniaus arkivyskupijos

istorija, su istorija siekiančia pirmojo Lietuvos karaliaus Mindaugo laikus. 700 metų istorija dramatiška, erškėčiuota, neretai tragiška. Vilnius turėjo nemažai vyskupų kankinių, vyskupų tremtinių. Daug kartų arkivyskupija buvo visai be vyskupų. Manome, kad nebus lengvas čia ir Jums, Ekscelencija, darbas. Vieni žvelgia į Jus su didelėmis viltimis, kiti šiek tiek su baime. Telaimina Jus Dievas ir tegloba ne tik Vilniaus arkivyskupijos, bet ir visos laisvei atgimstančios Lietuvos labui ir gerovei. Jus remia Aušros Vartų gailėtingoji Motina. Teikvėpia ir telydi Jūsų sumanymus bei darbus su Vilniumi susijusių šventųjų — šv. Kazimiero, Andriaus Bobolo, Juozapo Kuncevičiaus, Rapolo Kalinausko, o ypač Jūsų pirmtako Vilniaus arkivyskupo palaimintojo Jurgio Matulaičio pavyzdys bei užtarimas. Ačiū Jums, kad nepabūgote ateiti gyventi ir dirbti tarp mūsų ir dėl mūsų."

Kardinolas Simonis savo žodyje apgailestavo, kad arkivyskupo Bačkio netekimas yra nuostolis Olandijos tikintiesiems ir kartu džiaugėsi, kad Vilniaus arkivyskupijai ir Lietuvai tai didelė palaima.

Audrį Bačką taip pat pasveikino Lietuvos AT-os pirmininkas Vytautas Landsbergis ir premjeras Gediminas Vagnorius.

Arkivyskupo pamokslas

Savo pamoksle naujasis arkivyskupas prisiminė popiežiaus žodžius, ištarus lietuviškai jo konsekracijos progą: "Gailėtingumo Motina, šiuo

meilingu vardu garbinama Aušros Vartuose Vilniuje, pažvelk į savo sūnų, Tau patikintą savo pareigas, į kurias šaukia Bažnyčia, apšviesk Jį, palaikyk Jį, išmelsk Jam gausių Dievo malonių. Gailėtingumo Motina, su meile pažvelk į tą tautą, kurios sūnumi yra naujasis arkivyskupas, palaimink prieš šėsis šimtmečius Lietuvoje šaknis įleidusią Bažnyčią, palaimink jos ganytojus ir padėk, kad ir toliau ji, kaip ir praeityje, būtų tauri ir ištikima Kristui."

Po to, arkivyskupas Bačkis ypač šiltai minėjo savo pirmtaką, a.a. Vilniaus arkivyskupą Julijoną Steponavičių ir Jo veiklą bei palaimintąjį Jurgį Matulaitį.

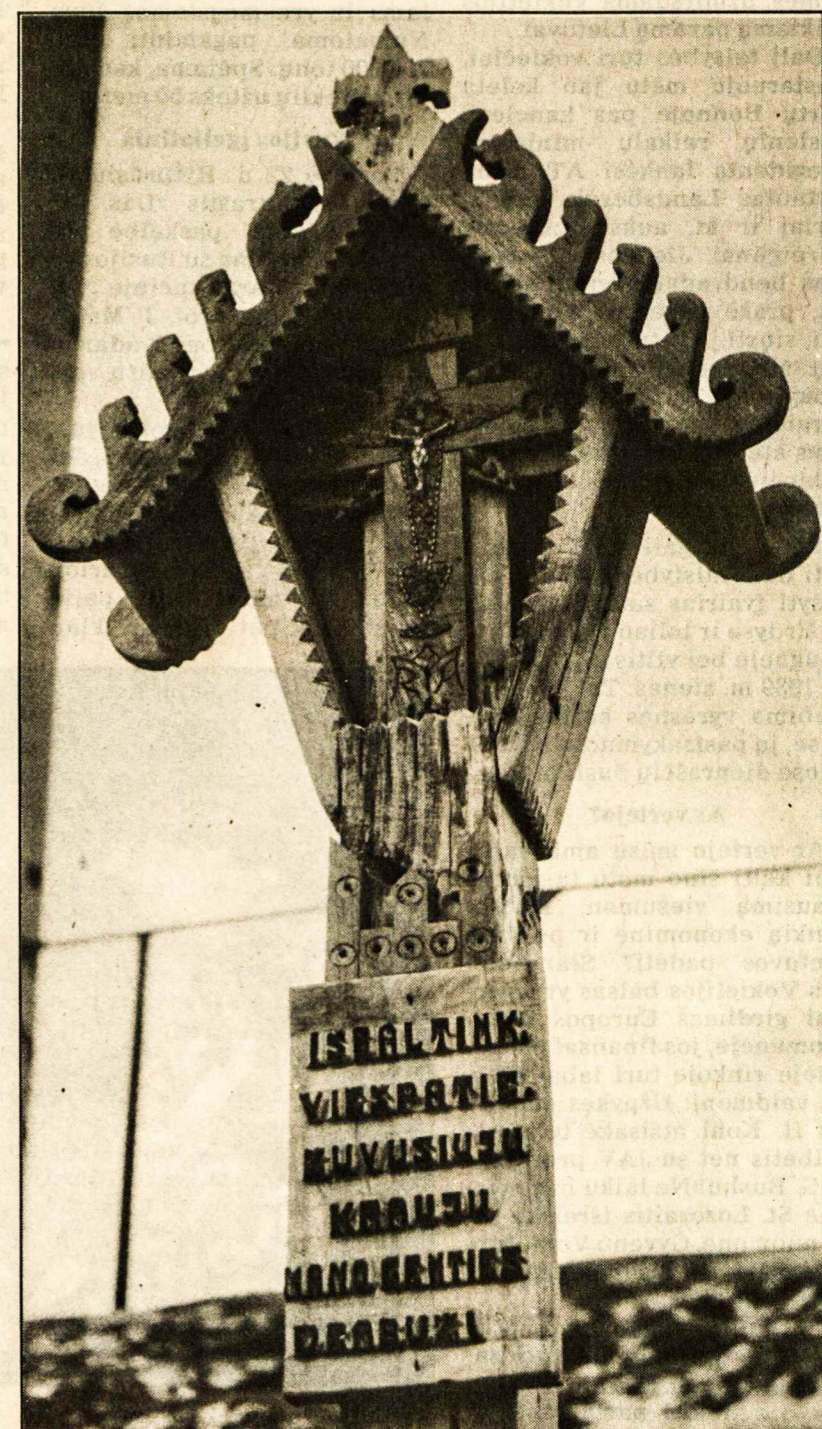
Pamoksle arkivyskupas taip pat kreipėsi į kunigus, vienuolius ir vienuoles bei pasauliečius, ragindamas kartu spręsti Bažnyčiai iškilančias problemas.

Po pamokslu lietuvių kalba, arkivyskupas Bačkis pasveikino ir Jo ingresą atvykusius lenkus ir baltarusius tikinčiuosius jų gimtosiomis kalbomis.

Besibaigiant Mišioms, prieš palaiminimą, popiežiaus vardu arkivyskupą Bačką ir visus susirinkusius pasveikino Vatikano ryšių su valstybėmis sekretorius Jean-Louis Taurant. Po Mišių arkiv. Bačkis pakvietė garbinguosius svečius vaišėms.

Garbieji maldininkai

Ingreso Mišias drauge su arkivyskupu metropolitu Audriu Bačkiu koncelebravo 24 (Nukelta į 2-ą psl.)

Koplytstulpis-paminklas Vilniuje žuvusiems prie televizijos bokšto ir kitur. Irašas: "ISBALTINK, VIEŠPATIE, ŽUVUSIŲ KRAUJU MANO GENTIES DRABUŽI" Nuotr. Alf. Laučkos

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrusis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėmė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Ambasadoriaus pareiškimas, suerzinęs didžiuosius

Lietuvos ambasadoriaus STASIO LOZORAICIO pareiškimas Rytprūsių klausimu susilaukė stipraus atgarsio ir Vokietijoje, ir Rusijoje

KAZYS BARONAS, Vokietija

Kovo 3 d. didieji Vokietijos dienraščiai išspausdino Lietuvos ambasadoriaus JAV Stasio Lozoraičio pareiškimą, kad vieną dieną Karaliaučiaus apygarda gali tapti Lietuvos dalimi. Reuterio agentūra iš Vilniaus skelbė St. Lozoraičio pasakytus žodžius: "Lietuva, kaip ir likusi Europa, turi tuos pačius interesus – neleisti vokiečiams įkelti kojos į Karaliaučiaus apygardą. Niekas nenori ten vokiečių matyti".

Reuterio agentūra priminė šios apygardos įsteigimą po Antrojo pasaulinio karo, jos geografinę apsuptį – tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Jau kitą dieną ta pati agentūra paskelbė Rusijos užsienio reikalų ministerijos atstovo Čurkino pareiškimą, griežtai atmetantį tokį St. Lozoraičio pasisakymą. Ešą kaip gali trečios valstybės atstovas mesti šešėlį į vokiečių-rusų santykius! Rusija laukia iš Lietuvos oficialaus paaiškinimo. Lietuvos vyriausybė atsakė, kad St. Lozoraičio nuomonė neturinti nieko bendro su Lietuvos vyriausybės nuostata tuo klausimu.

Vokiečių reakcija

Mūsų ambasadoriaus žodžiai dar platesnį atgarsį rado vokiečių visuomenėje, ypač jų pabėgėlių organizacijose, jų spaudoje. Ešą Lietuva, pati būdama vystyklusė, jau kelia grobuoniškas rankas į vokiškas žemes, užmiršdama Vokietijos teikiamą paramą Lietuvai.

Dalį teisybės turi vokiečiai. Pastaruoju metu jau keletą kartų Bonnoje pas kanclerį, užsienio reikalų ministrį, prezidentą lankėsi AT pirm. Vytautas Landsbergis, ministrai ir kt. aukšti Lietuvos pareigūnai. Jie pasirašė įvairias bendradarbiavimo sutartis, prašė paremti ekonomiškai, siųsti į Lietuvą įvairių sričių žinovus, vokiečių kalbos mokytojus. Tad ar toks St. Lozoraičio pareiškimas patarinas ateityje geriems lietuvių-vokiečių santykiams, parodys artimoji ateitis.

Vokiečiai gali viešai atsiskaidyti buv. valstybės sienų, pasirašyti įvairias sutartis, tačiau jų širdyse ir toliau rusens stipri ugnelė bei viltis grįžti į 1937 ar 1939 m. sienas. Tai ypač pastebima vyresnės kartos žmonėse, jų pasisakymuose ar laiškuose dienraščiuose.

Ar vertėjo?

Ar vertėjo mūsų ambasadoriui kelti šiuo metu tą jautrų klausimą viešumon, matant sunkią ekonominę ir politinę Lietuvos padėtį? Šiandieninės Vokietijos balsas yra stipriai girdimas Europos bendruomenėje, jos finansai pasaulinėje rinkoje turi labai svarbų vaidmenį. Užpykęs kancleris H. Kohl atsisakė telefonu kalbėtis net su JAV prezidentu G. Bushu! Ne laiku ir ne vietoje St. Lozoraitis išreiškė savo nuomonę. Gyvenu Vokietijoje, jaučiu jos visuomenės pulsą ir nuotaikas.

Sudetų krašto bei Rytprūsių vokiečiai parlamente turi savo atstovus, jų reikalų užtarėjus. Jie ir kiti parlamentarai (ypač Bavarijos CSU partijos) Rytprūsių vokiečių savaitraštyje "Das Ostpreussenblatt" vi-

suomet kelia Rytprūsių klausimą, siūlydami Karaliaučiaus apygardą apgyvendinti Rusijos vokiečiams.

Jų savaitraštis rašo, kad Karaliaučiaus srityje gyvena apie 900.000 žmonių, kurių 500.000 yra kariai ir jų šeimos. Didesnis žemės plotas ešą "tuščias". Parlamentarų siūlymai nerado platesnio atgarsio.

O kaip reaguoja Lenkija? Varšuvos dienraštis "Express Wieczorny", uždėjęs didelę antraštę "Mes esam pirmi", rašo, kad Lenkija stiprina stiprius ekonominius ryšius Karaliaučiaus srityje, pasirašydama eilę sutarčių, Lenkijos bankas atidarė savo skyrių. Tarp eilučių galima aiškiai išskirti Lenkijos norą pirmiausia ekonominiu keliu, vėliau politiniu, užimti šią sritį.

Ekonominiam Karaliaučiaus apygardos gyvenime didelį vaidmenį atlieka gintaro gaminiai. Jau sudarytos eksportui sutartys su NVS kraštais bendrai 2 milijardų 800 mil. rb. sumai, numatoma rinką plėsti Vokietijoje, Hong-Konge, Singapūre, Pietų Korėjoje. Gintaro kombinatas numato gaminti glaukamitą (mineralas, aliuminio, geležies ir kalio vandeningas silikatas su nežiūmomis magnio priemaisomis... LE, VII t. 318 psl.). Šio mineralo savybės dar pagrindinai neištirtos, tačiau tragiški Černobylio įvykiai parodė, kad glaukomitas gerai apsaugo nuo spinduliavimo. Atrodo, kad jis yra taip pat gera trąša augalams ir yra mėgstamas žuvų. Numatoma pagaminti apie 200.000 tonų. Spėjama, kad gintaro ištekliai užteks 50 metų.

Rusijos įgaliotinis

Vasario 22 d. Rytprūsių vokiečių savaitraštis "Das Ostpreussenblatt" paskelbė platų pasikalbėjimą su Rusijos vyriausybės Karaliaučiuje įgaliotu valdytoju prof. J. Matoškinu. Vienas bendradarbio klausimas liečia ir mūsų valstybę.

"Prof. Matoškin, kokie jūsų santykiai su prezidentu B. Jelcinu ir Lietuvos Landsbergiu?" Atsakymas: "Aukščiausioji Rusijos taryba patvirtino Lietuvos-Rusijos sutartį, kurioje minima ir mūsų sritis, paliečiant taip pat tranzito klau-

Vokietijos LB valdybos suruoštame Nepriklausomybės šventės minėjime vasario 15 d. kalba Lietuvos ambasadorius Vokietijoje prof. dr. VAIDOTAS ANTANAITIS. Šalia – Baltiečių informacijos biuro darbuotoja E. MEIGLIENĖ

STEPAS VARANKA

Vilniaus kraštas, kur gyvena daugiausia lenkų ir kitų tautybių žmonės, sudaro Lietuvai nemažai problemų. Jų neįmanoma išspręsti vien tik taisyklomis. Tam reikia visuomeninės iniciatyvos. Dėl to Vilniuje buvo įsteigta draugija "Vilnija" ir "Rytų Lietuvos sandrauga". Pirmojoje dalyvauja vien lietuviai, kuriems rūpi krašto lietuviškumas, antrojoje – įvairių tautybių žmonės. "Vilnija" yra labai artima išeivijai gyvenantiems vilniečiams.

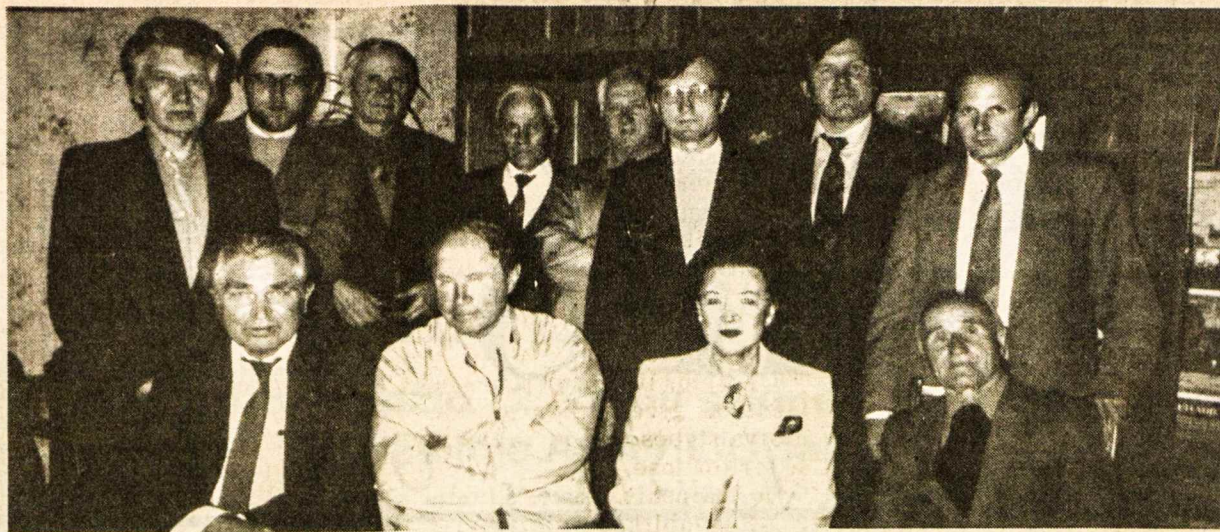
Suvažiavimas

1991. III. 14-20 d.d. "Gimtajam krašte" buvo paskelbtas kreipimasis "Į vilniečius visame pasaulyje", kviečiantis visus vilniečius glaudžiau bendradarbiauti, atvykti į tėvynainių suvažiavimą Vilniuje birželio 1-3 d.d. Bendrą kvietimą pasirašė J. Dvarionas, Lietuvos kultūros fondo valdybos pirmininkas, ir K. Garšva, "Vilnijos" draugijos pirmininkas. Šis kvietimas buvo paskelbtas ir išeivijos spaudoje. Netrukus buvo gautas oficialus raštas-kvietimas, kuriame pirm. Garšva rašė: "Vilnijos" draugija yra Vilniaus krašto lietuvių sąjunga, atkurta ir turinti šio kias tokias sąlygas veikti gimtinėje. Manome, kad su tokia pat organizacija Amerikos žemynė ne tik būtina bendradarbiauti, bet ir būtų galima susijungti. Rytų Lietuvai dabar neretai Lietuvai būna kaip akmuo po kaklu, kurio širdis ir galva neleidžia numesti..."

Tomis dienomis vilniečių atstovams, kurie norėjo vykti į suvažiavimą, nepavyko gauti laiku vizų. Anksčiau vizą buvo gavęs tik Jonas Gimžauskas iš Hamiltono. Kiti gavo tik vėliau.

J. Gimžauskas, valdybos pabrėžtas, sutiko suvažiavime atstovauti Kanados vilniečiams. Jam buvo įteiktas ir raštiškas centro valdybos sveikinimas. Sėkmingai pasiekęs Vilnių, jis dalyvavo suvažiavime per Lietuvos teritoriją.

Lietuva nori, kad mes daugiau remtume lietuvišką švietimą, jų draugijas. Mes priklausome nuo elektros srovės tiekimo iš Lietuvos. Problema yra techniška, natūrali. Abi pusės yra pasirašiusios glaudesniam bendradarbiavimui" – atsakė Matoškin'as.

Išeivijos ir "Vilnijos" draugijos veikėjų būrelis Vilniuje 1991 m. birželio mėnesį, kai vyko pasaulio vilniečių suvažiavimas. Pirmoje eilėje iš kairės: BR. SAPLYS (Kanada), I. ŠIMELIONIS, EUG. BULOTIENĖ (JAV), P. AVERKA; antroje eilėje: E. GEČIAUSKAS, S. MORKŪNAS, J. KUKAUSKAS, S. TREPŠYS, neatpažintas, "Vorutos" red. J. VERCINKEVIČIUS, "Vilnijos" pirm. K. GARŠVA

Išeivijos vilniečiai ir "Vilnija"

Užmegzti glaudūs ryšiai tarp abiejų organizacijų

vime, perskaitė nuvežtą sveikinimą, su kitom delegacijom buvo pristatytas AT pirmininkui V. Landsbergiui ir Vilniaus miesto burmistrui. Grįžęs iš suvažiavimo pranešė, kad suvažiavimas buvo gausus dalyviais. Svečių buvo iš JAV, Kanados, Anglijos, Australijos ir iš Lenkijos.

Ryšiai su "Vilnija"

Pradiniai ryšiai buvo pradėti privačiais laiškais, vėliau oficialiais ir telefoniniais pasikalbėjimais. Buvo gauta pasiūlymų ir prašymų: teisę Lietuvoje išleisti Jeronimo Cicėno knygą "Vilnius tarp audrų" ir Petro Česnulio atsiminimus "Nužmogintieji". Organizatoriai ryžosi gauti iš Lenkijoje gyvenančio dr. Br. Makausko leidimą išvesti į lietuvių kalbą jo parašytą ir 1986 m. Varšuvoje išleista mokslinę knygą "Litwini w Polsce 1920-1939 m." Dr. Makausko knyga yra svarbi tuo, kad jam, ruošiančiam disertaciją, valdžios buvo leista prieiti prie slaptytuometinių dokumentų, liečiančių lietuvių Vilniuje ir Vilniaus krašte. Iš jam prieinamų dokumentų paaiškėjo Lenkijos vyriausybės nusistatymas tame jų okupuotame krašte kaip galint greičiau nutautinti lietuvius.

Dr. Makausko ir "Vilnijos" veikėjų pastangų dėka, toji knyga 1991 m. buvo išleista Lietuvoje, 5000 egz. tiražu, su pakeistu, tikslingsniu pavadinimu – "Vilnijos lietuviai 1920-1939 m.", o ne kaip lenkiškoji laida pavadinta – "Litwini w Polsce 1920-1939" (Lietuviai Lenkijoje). Tais metais Vilnius ir Vilniaus kraštas buvo lenkų užgrobtas. Jis teisiškai Lenkijos valstybei nepriklausė.

Pagalba "Vilnijai"

"Vilnijos" draugijos veiklai plėsti – leisti knygas, žurnalą, laikraštį buvo reikalingas kompiuteris ir popierius. Tuo tikslu jie kreipėsi į išeivijos vilniečius.

Centro valdyba, susirinkusi posėdžio Paris miestyje ankstyvą pavasarį 1991 m., nutarė prašomą kompiuterį draugijai nupirkti. Dėl popieriaus atsirado nemažai kliūčių. Kompiuteris buvo nupirktas po viso pasaulio vilniečių suvažiavimo. Tą "procedūrą" atliko suvažiavimo proga Lietuvon į Vilnių nuvykę c.v. vicepirm. Bronius Saplys ir Eugenija Bulotienė, spaudos fondo vedėja, kurie ten dalyvavo keliuose "Vilnijos" draugijos posėdžiuose.

"Vilnijos" draugija turi savo laikraštį "Vorutą", kurį spausdina su kompiuterio pagalba. Ji 1992 m. pradžioje gavo iš valdžios tris kambarius buvusios Vytauto Didžiojo gimnazijos patalpose. Tame pačiame pastate ir "Voruta" gavo du kambarius trečiame aukšte. "Vorutos" leidėjas ir redaktorius yra "Vilnijos" draugijos valdybos narys J. Vercinkevičius. Šis laikraštis leidžiamas nuo 1989 m. spalio 9 d. Dabartinis jo adresas: Adomo Jakšto 9, Vilnius, Li-

thuania. Laikraštis rūpinasi Vilniaus ir Vilniaus krašto sunkia politine padėtimi. Visi tautiečiai prašomi jį prenumeruoti ir paremti jo leidybą. Redakcinę "Vorutos" kolegiją sudaro: K. Garšva, R. Klimas, A. Augulis, Z. Zinkevičius ir kiti. Numatoma įtraukti ir iš išeivijos keletą vilniečių. Išeivijoje jį platina: Kanadoje – Br. Saplys (1558 Davenport Rd., Toronto, Ont., M6H 2J1), JAV-se – Eugenija Bulotienė (415 Goldengate W, Ave., Detroit, MI 48203, USA).

Raštas premjerui

Lankantis JAV-se Lietuvos ministeriui pirmininkui G. Vagnoriui bei dalyvaujant paskutiniame VLKO seime, išeivijos vilniečiai per savo atstovus seime, įteikė jam raštą, primenantį Vilniaus ir Vilniaus krašto užgrobimą, jo sunkią okupaciją, padariusią Lietuvai neįkainojamą žalą.

Rašte sakoma: "Prašome Jus ir jūsų vyriausybę atkreipti reikiamą dėmesį į tai ir vykdyti Vilniaus miesto teritorijos praplėtimo projektą. To reikalauja sostinės garbė ir jos prestižas. Visokeriopai remti, ypač kultūrinėje ir švietimo srityje, atskirtus nuo Lietuvos valstybės telkinius, kaip Gervėčiai, Pelesa, Suvalkų trikampis ir kitos vietovės, kad ten gyvenantieji lietuviai nenutautėtų ir jų palikuonys išliktų lietuviškas..."

Vilniaus krašto lietuvių sąjunga dabar derina savo veiklą su "Vilnijos" draugija Lietuvoje. Pastaroji 1991 m. gegužės 20 d. visuotiniame atstovų suvažiavime išrinko draugijos tarybą iš 36 narių, konsultantų komisiją iš 24 asmenų, revizijos komisiją, papildė ir patvirtino draugijos įstatus.

Išklmės Vilniaus...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vyskupai ir 34 kunigai. Tarp vyskupų buvo apaštalinis nuncijus Maskvoje arkiv. Cola-suonno, Rygos arkiv. Pujats, Maskvos apaštalinis administratorius arkiv. Kondrusevičius, Gardino, Lomžos ir kiti vyskupai.

Prie altoriaus Mišias su arkivyskupu Bačkui koncelebravo Olandijos kardinolas Simonis, Vatikano sekretorius santykiams su valstybėmis arkiv. Taurant ir apaštalinis nuncijus Mullor Garcia.

Naujojo Vilniaus arkivyskupo ingreso išklmėse ir Mišiose arkikatedroje dalyvavo Lietuvos valdžios viršūnės – Aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautas Landsbergis su žmona, jo pavaduotojai – Kazimieras Motieka ir Česlovas Stankevičius, min. pirmininkas Gediminas Vagnorius, užsienio reikalų min. Algirdas Saudargas, kiti vyriausybės nariai ir oficialūs asmenys.

Tarp svečių į ingreso išklmės atvykusių iš Romos buvo Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus. Naujasis Vilniaus arkivyskupas yra šios kolegijos auklėtinis. Kor.

A+A

FELIKSUI KRIVINSKUI

mirus,

dukra ANGELE, jos mamytė PRANĖ, jos vyrą ANDRIŲ nuoširdžiai užjaučiame –

"Širvintos-Nemuno" tuntas

Dabarties įvykiai Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vios NATO narės. Lietuva jam padariusi didelį išpūdį. Nežiūrint didelių politinių sunkumų, Lietuvos vyriausybė vykdo ekonomines reformas. Jis, susitkęs su V. Landsbergiu ir kitais vyriausybės žmonėmis, patyrė, kad Lietuvai esančios dvi svarbios problemos: Rusijos valdžioje esanti kariuomenė ir ryšiai su NATO organizacija. Ieškoma įvairių bendradarbiavimo formų, kad NATO galėtų didinti Lietuvos saugumą.

Kitos žinios

— Lietuvoje parlamento rinkimai įvyksią 1993 m., o ne 1995 m., kaip buvo numatyta. Dabartinė Aukščiausioji taryba buvo išrinkta 1990 m. penkerių metų kadencijai.

— Prancūzijos prezidentas F. Mitterrand priėmė Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko V. Landsbergio kvietimą lankytis Lietuvoje.

— Lietuvos Sąjūdis išsiskyrė naują seimo tarybą. Jo pirmininku perrinktas Juozas Tu-melis.

— Kovo 14 d. Kauno Vytauto Didžiojo universitete buvo minima Lietuvos Bažnyčios kronikos 20 metų sukaktis. Pranešimą padarė redaktorius vysk. Sigitas Tamkevičius.

— Kovo 12 d. Vilniuje Lietuvos piliečių chartija surengė konferenciją ryšium su išeivija aptarti pilietybės įstatymą. Joje dalyvavo Aukščiausiosios tarybos vicepirmininkai K. Motieka, Č. Stankevičius, užsienio reikalų ministeris A. Saudargas, gausi grupė deputatų, teisininkai, visuomeninių organizacijų atstovai, o taip pat įvairių kraštų lietuvių bend-

ruomenių atstovai. Pastarieji pageidavo, kad būtų galima turėti dvigubą pilietybę.

— Lenkijos užsienio reikalų ministerijos direktorius J. Czaputowicz kovo 19 d. pakvietė Lietuvos atstovą Varšuvoje I. Junevičių ir išreiškė protestą, kodėl lenkų rajonuose nėra praveisti rinkimai į savivaldybių tarybas. Ešą Lietuva laukianti draugiškumo susitarimą, pasirašytą Lenkijos ir Lietuvos užsienio reikalų ministerių. Vilnius jau buvo pažadėjęs rinkimus, tik dar nenustatyta data.

— Lietuvos policija ir krašto apsaugos ministerijos darbuotojai kovo 17 ir 18 d.d. sustiprintai saugojo karininkų Ramovės pastatą Kaune. Kauno radikalos visuomenės grupuotės jėga užėmė pastatą ir išstūmė rusų kariškius. Buvo sudarūs į jėmta būklė, nes tikėtasi kariuomenės veiksmų. Po Lietuvos apsaugos ministerio pokalbio su Maskva ir Rygoje esančiais buvusios sovietų kariuomenės vadais, įtampa atslūgo.

— Kovo 18 d. Maskvoje susitiko Rusijos ir Lietuvos ekspertai dėl buvusios sovietinės kariuomenės išvedimo iš Lietuvos. Lietuvos ekspertams vadovauja ministeris be portfelio A. Abišala, o Rusijos – užsienio reikalų ministerijos pareigūnas V. Isakhovas, turintis pasiuntinio rangą.

— Kovo 17 d. AT pirmininkas V. Landsbergis telefonu kalbėjosi su Gudijos AT pirmininku S. Šeškevičiumi. Jie sutarė susitikti dėl sienų nustatymo, prekybos ir Gudijos vaikų, kurie tarnavo sovietų kariuomenėje Lietuvoje. J.A.

MYLIMOS DUKROS

A+A

GINTARĖLĖS

netekus,

ONĄ ir BRONIŲ SERGAUČIUS bei visą šeimą nuoširdžiai užjaučiu –

L. Karbūnienė

MIRTIES METINĖS

Jau vieneri metai nuėjo gyvenimo keliu nuo 1991 m. balandžio 12 d. Visus, kurie pažinojo

a.a. ALBINĄ RIPKEVIČIŲ,

prašau jį prisiminti ir už jo vėlę pasimelsti. Mišios bus atnašaujamos Toronto Prisikėlimo parapijos švento-vėje 1992 m. balandžio 11 d., 10 val. ryto.

Elena Ripkevičienė

PADĖKA

1992 m. vasario 19 d. atsisikyrė iš mūsų tarpo mylimas vyras, tėvas, senelis

a.a. KAZIMIERAS JANELIŪNAS.

Nuoširdžiai dėkojame Tėvams pranciškonams už maldas koplyčioje, Mišias ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame kun. Anicetui Tamošaičiui, SJ, iš Čikagos, R. M. Pališaičiams iš Montrealio, palydėjusiems kaimyną į amžino poilsio vietą. Nuoširdus aciū visiems draugams, pažįstamiems už paguodos žodžius, gausias aukas Mišioms, gėles, aukas Slaugos namams, užuojautas asmeniškai bei raštu, ponioms, panelėms už pyragus.

Ypatingas aciū karsto nešėjams ir visiems taip gausiai atėjusiems atsisveikinti su Kazimieru.

Liekame dėkingai –

žmona Marija, vaikai – Ilona, Alfredas, vaikaitė Onutė

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

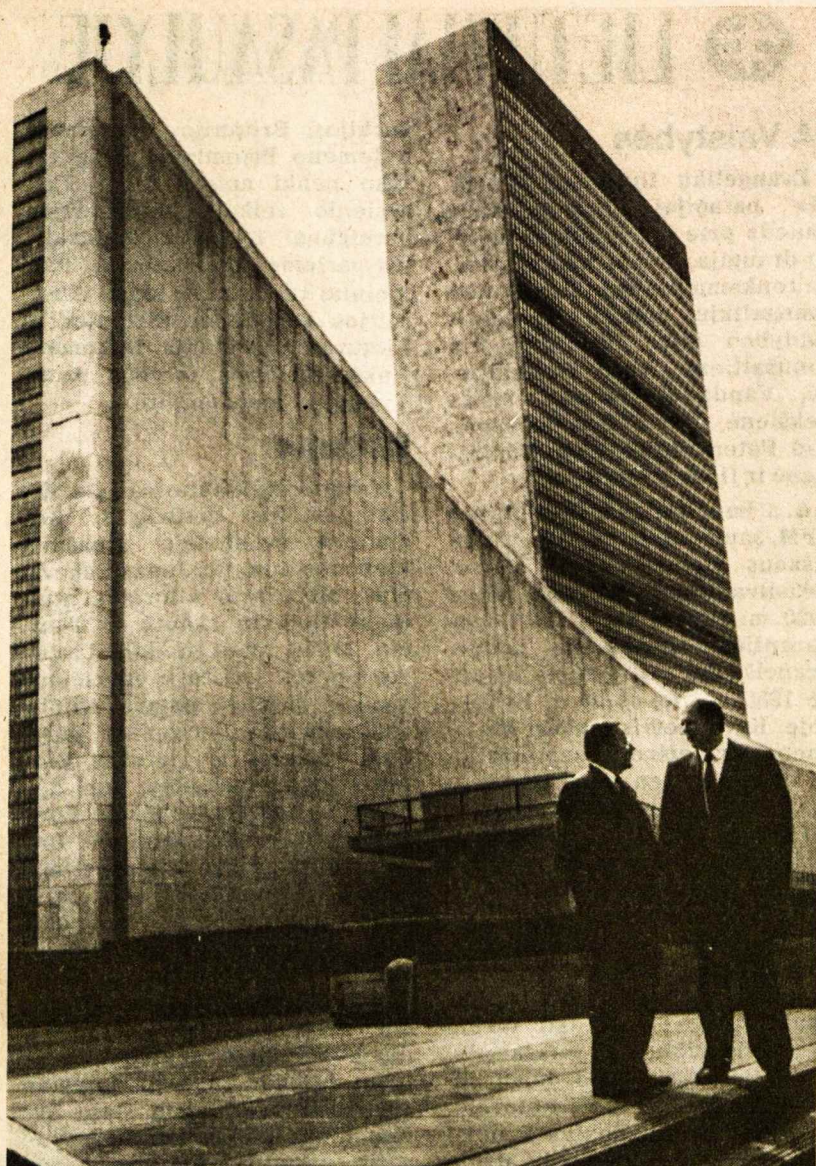
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvių išeivijai!"**

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas VYTAUTAS LANDSBERGIS (kairėje) ir užsienio reikalų ministeris ALGIRDAS SAUDARGAS Niujorke prie Jungtinių Tautų rūmų. Nuotr. Vytauto Maželio

Apie ryšius su Lietuva

JUOZAS ŽYGAS

“TŽ” vasario 25 d. nr. paskaičiau Petro Adamonio “Dar migloti ryšiai su Lietuva”. Tame rašinyje iškeliama daug klausimų, kurie išeivijai rūpi. Kadangi iškelta daug klausimų, tad reiktų daug popieriaus jiems išnagrinėti. Be to, didelės naudos iš to nebūtų, kadangi Lietuvoje išeivijai dėmesio nėra daug kreipiamas.

Visų pirma pinigų pervedimus per Lietuvos banką. Šiuo metu tokie pervedimai yra galimi per Detroito banką (Kanadoje — per Imperial Bank of Commerce), bet gaunantysis turi turėti savo sąskaitą Lietuvos banke. Tad, atrodo, šiuo metu gal tik mūsų šalpos fondai tokiu patarnavimu gali pasinaudoti. O šiaip žmonės siunčia per privačias agentūras, mokėdami 10%-15%.

Šiuo metu didžioji problema ir yra Lietuvos bankas. Jis yra pažangos stabdis. Sunkumus turi ne bankas, bet vyriausybė. Kaip P. A. rašo, yra “banko reikalams peržiūrėti sudaryta parlamentinė komisija”. Tačiau bankas nei tos komisijos, nei valstybės kontrolės dar neįsileidžia.

Taip pat minėtame str. rašoma: “Gal praverstų Lietuvai ir išeivijai, jei kuris iš didžiųjų Kanados ar Amerikos bankų atidarytų savo skyrių Lietuvoje”. Taip, praverstų! Bet spaudoje jau buvo rašyta, kad Japonijos ir Amerikos ekonomistai kaip tik šiuo klausimu yra pasisakę: neįsileidimas užsienio bankų ir tuo būdu stabdo investicijas. O investicijų jie bijo, kad užsieniečiai “neįsiperktų Lietuvos”.

Rašoma: “Kai kurie (laiškai), atrodo, dingsta. Juk dabar laisakai netikrinami?” Tikrinami, ir dar kaip! Neseniai buvo rašyta, kad Panevėžio sąslyvyno rado krūvas tokių “patikrintų” laisčių. Tikrina juos Vilniuje ir Klaipėdoje. Greičiausiai, kad visur juos tikrina. Jeigu tokį “tikrinimą” sustabdytų, tai išeivija daug dolerių į Lietuvą pasiųstų.

O dabar Lietuvos pilietybės klausimas. Turiu pilną to įstatymo nuorašą.

Tai 11-kos puslapių brošiūrėlė, apimanti 36 paragrafus. Pas. Vyt. Landsbergis, Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas, Vilnius, 1991 gruodžio 5 d. Nr. 1-2072.

Vos spėjus rašalui nudžiūti, gruodžio 10 d. taip pat Vyt. Landsbergio pasirašytas 3 psl. papildymas. Galima prileisti, kad tų papildymų buvo daugiau, tačiau jie nepadarė esminių pakeitimų, kurie mus liestų. Pagrindinis dalykas — kitos pilietybės atsisakymas ir pastovus gyvenimas Lietuvoje.

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos piliečiai

Lietuvos Respublikos piliečiai yra:

1. asmenys, iki 1940 m. birželio 15 d. turėję Lietuvos Respublikos pilietybę, jų vaikai ir vaikaičiai, jeigu jie neįgijo kitos valstybės pilietybės;

3. asmenys, iki 1991 m. lapkričio 4 d. įgiję Lietuvos Respublikos pilietybę pagal Pilietybės

įstatymą, galiojusį iki šio įstatymo priėmimo;

17 straipsnis. Teisės į Lietuvos Respublikos pilietybę išsaugojimas:

2. asmenų, turėjusių Lietuvos Respublikos pilietybę iki 1940 m. birželio 15 d. vaikams, kurie gimę Lietuvoje ar pabėgėlių stovyklose, tačiau gyvena kitose valstybėse;

3. kitiems lietuvių kilmės asmenims, gyvenantiems užsienio valstybėse ar jų valdomose teritorijose.

18 straipsnis. Teisės į Lietuvos Respublikos pilietybę įgyvendinimo ar Lietuvos Respublikos pilietybės atstatymo sąlygos.

Asmenys, nurodyti šio įstatymo 17 straipsnio pirmosios dalies 2 ir 3 punktuose, teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę įgyvendina, kai atsisako turimos kitos valstybės pilietybės ir persikelia nuolat gyventi į Lietuvą bei prisiekia Lietuvos Respublikai.

Lietuvių kilmės asmenys, turėję Lietuvos Respublikos pilietybę ir nuo 1940 m. birželio 15 d. iki 1990 m. kovo 11 d. pasitraukę iš Lietuvos, gyvenantys kitose valstybėse, Lietuvos Respublikos pilietybę atstatyti, raštu pareiškę Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai ar Lietuvos Respublikos diplomatinėms įstaigoms užsienyje, kad jie yra Lietuvos Respublikos piliečiai, ir pateikę tai patvirtinančius dokumentus.

Tai tokie yra pagrindiniai bruožai pilietybės įstatymo. Dabar, kokios yra jūsų teisės į palikimą turtą? Tas įstatymas vėl gal turi daug straipsnių ir papildymų. “Lietuvos aidas” 1992 m. sausio 16 d. rašo: “Dėl Lietuvos Respublikos Įstatymo Dėl Piliečių Nuosavybės Teisių į Išlikusį Nekilnojamąjį Turtą Atstatymo Tvarkos ir Sąlygų Papildymo Ir Pakeitimo (...) — jeigu jie pagal Lietuvos Respublikos įstatymą yra Lietuvos piliečiai ir turi šią pilietybę patvirtinantį dokumentą bei nuolat gyvena Lietuvos Respublikoje”.

Kad būtų aiškiau, pacituosiu atsakymą, gautą iš Lietuvos. “Į Jūsų pareiškimą, dėl pastatų ir žemės grąžinimo pranešame, kad pagal Lietuvos Respublikos Įstatymą ‘Dėl piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atstatymo tvarkos ir sąlygų’ Jums negali būti grąžinami pastatai ir žemė, kadangi Jūs nesate Lietuvos Respublikos pilietė ir negyvenate Lietuvoje”.

Užbaigai pacituosiu Kęstutis K. Girmiaus žodžius. “Iš eivių spaudimas buvo veiksmingas iš dalies dėl to, kad jį vykdė Amerikos piliečiai, kalbėję kitų piliečių balsuotojų vardu (...). Ir ne be kartėlio jau pastebėta, kad visi esame broliai ir seserys lietuviai, kol renkami pinigai ar aukos, apmokamos politikos veikėjų kelionės, kol reikia atkreipti pasaulio dėmesį į sunkią Lietuvos padėtį. Bet kai svarstoma pilietybė, tai kraujo ar tautybės ryšiai nebetenka lemiamo vaidmens (“Laisvosios Europos” radijas 1991.XI.10)”.

“Už valstybę, teisingumą ir krikščionybę”

1919-1940 metais Lietuvoje veikė Lietuvos darbo federacija (LDF) ir į ją įeinančios krikščionių darbininkų profesinės sąjungos. Federacijos veiklą nutraukė sovietinė okupacija. Tačiau jos darbas buvo tęsiamas pogrindyje ir išeivijos lietuvių tarpe.

1991 m. gruodžio 28 d. Vilniuje įvyko Lietuvos darbo federacijos atsteigimo suvažiavimas. Išrinkta 11 žmonių taryba, patvirtintas statutas ir programa. Tarybą sudaro 3 kunigai, 4 mokslininkai ir 4 įvairių profesijų atstovai. Tikimasi atgaivinti krikščioniškosios demokratijos sąjūdį su šūkiu: “Už valstybę, teisingumą ir krikščionybę”.

Lietuvoje žmonės trokšta demokratijos spartos. Tačiau ir valstybinės, ir visuomeninės, ir politinės struktūros dar nėra apsisivaliusios nuo komunistinės ideologijos rūdžių. Nuomonių maišatyje pradeda reikštis ir raudonosios ideologijos piktžolės.

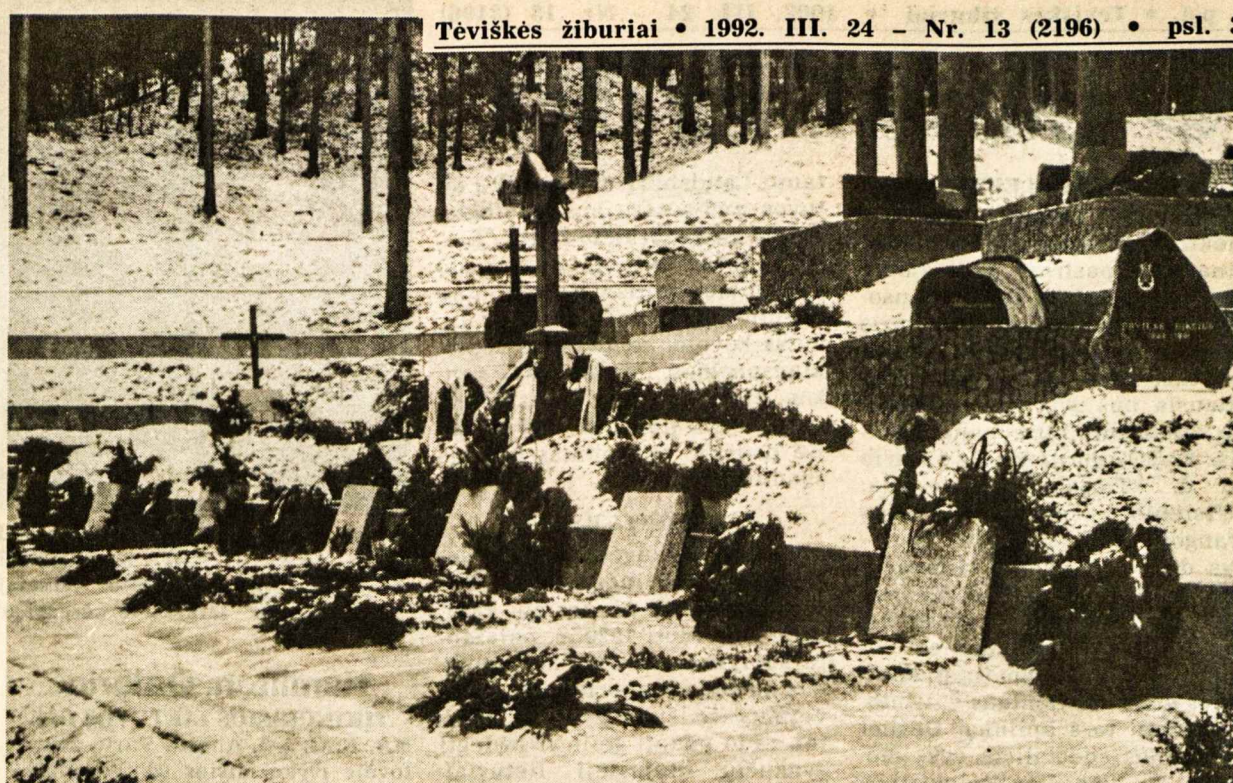
Sunkiais laikais Lietuvą gelbėjo krikščioniškosios etikos, ekonominės ir socialinės tvarkos vertybės. Jomis buvo stiprinamas Lietuvos valstybingumas ir greitinta demokratijos sparta.

Pusamžį praleidus sovietinėje vergovėje, atitūrus nuo Vakarų pasaulio, netekta Lietuvoje kai kurių tradicijų, profesionalumo, logiško mąstymo.

Todėl yra reikalinga išeivijos moralinė ir profesinė parama, kuri būtų raktas į tikrąją demokratiją.

Lietuvos darbo federacijos vadovybė kreipiasi į tautiečius išeivijoje, tikėdama gauti konkrečios informacijos ir medžiagos, nes krašte galimybės yra ribotos. Archyvuose ieškomi dokumentai apie LDF priklaususį turtą, bibliotekose — informacijos apie federacijos veiklą ir joje dirbusius asmenis. Ieškomi ir gyvi išlikę nariai, darbavęsi VLIKE ir kitose organizacijose, taipogi turintys žinių apie priklausiusį turtą.

Vilimasi, kad išeiviai geranoriškai įsijungs į federacijos veiklą su savo vertingais patarimais. Tokių žinių artimiausiu laiku laukiama iš mielių tautiečių užsienyje. Tokias mintis reiškia Lietuvos darbo federacijos pirm. Lionginas Radzevičius. Adresas: Lietuvos darbo federacija, Šv. Kazimiero 3, 2600 Vilnius, Lithuania; tel. (0122) 61-63-49; faksas (0122) 222-122. Inf.

Medininkų multinėje žuvusių kapai Vilniuje, Antakalnio kapinėse, kuriuos aplankė JAV-bių viceprezidento žmona MARILYN QUAYLE 1992 m. vasario 7 d. ir išreiškė pagarbą gelėmis bei žvakutėmis. Nuotr. Alf. Laučkos

RAŠO IŠ VILNIAUS

“Sveikinu laisvą Lietuvą!”

JAV-bių viceprezidento ir jo žmonos vizitas Lietuvoje iš arti • Pagerbė žuvusius už Lietuvos laisvę • Pietūs restorane — po 20 dolerių • Akademinė paroda, kurioje matėsi Lietuvos išeivio Kuršo disertacija • Jis buvo pirmas mokslinis medikas Amerikoje

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Šiuos žodžius “Sveikinu Lietuvą” JAV viceprezidentas D. Quayle pasakė lietuviškai per susitikimą su žmonėmis vasario 7 d., stovėdamas Vilniuje, ant Mažvydo bibliotekos laiptų.

Svečių laukiant

Jo ir žmonos atvykimas sukelė nemažą subruzdimą, mat, atvyko “pats viceprezidentas”, be to, “pirmą kartą”. Todėl rūpinimosi, įsibaiminimo, bėgimo dėl protokolinių priėmimo raidės netrūko — kad dūdos blizgėtų, tvistėtų, neužsaltų, himnai skambėtų, kilimas nesiraitytų, uniformos (naujos, ką tik pasiūtos...) gražiai atrodytų. Lektuvus (didelis, o mūsų orauostis toks mažas. Iš tikrųjų lektuvai pakeisti į mažesnius) dailiai nusileistų. Laimė dar, kad šalia toks diplomatijos vilkas kaip Stasys Lozoraitis... Atrodo, niekas nepargyriavo, neužkliuvo, nesusiraitė, neužšalo...

Kai lektuvu laipteliais nusileido du besišypsantys žmonės, juos pasitiko AT pirminko pavaduotojas B. Kuzmikas, užsienio reikalų min. A. Saudargas, sveikatos apsaugos min. J. Olekas, Lietuvos respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius JAV. Se ir prie Šventojo Sosto S. Lozoraitis, JAV-bių reikalų patikėtinis Lietuvoje D. Johnson'as.

Pagarba kovotojams

Po protokolinio sutikimo automobilii palyda pasuka tiesiai prie televizijos bokšto. Ten D. ir M. Quayle padeda gėlių vainiką, pagerbia žuvusius tylos minute. Vėliau viceprezidentas per susitikimą Mažvydo bibliotekos papėdėje pasakys, kad tai vainikas “nuo Amerikos žmonių” (ne tik nuo JAV prezidento ar vyriausybės). Daugybė susirinkusių prie televizijos bokšto mosuoja vėliavėlėmis, šaukia “valio”, “ačiū”, sveikinasi, tiesia rankas.

Parlamente

Šešias valandas trukusio vizito programos minutes bėgte bėga. Aukščiausiojoje taryboje, kur V. Landsbergis pasidžiaugė tokiu aukšto svečio apsilankymu, padėjo už JAV paramą — okupacijos nepripažinimą, viceprezidentas su mūsų pirmininku pasirašė sutartį dėl Taikos korpuso programos, o su premjeru G. Vagnorium — dar dvi sutartis: dėl bendros finansinės paramos ir dėl pagalbos Elektrėnų šiluminės elektrinės rekonstrukcijai. Paklaustas, kaip jaučiasi vis dar barikadų apsuptyje pastate, atsakė: “Puikiai, malonu čia būti”.

Žmonos vizitai

Po vainiko padėjimo prie televizijos bokšto D. ir M. Quayle programos išsiskyrė. Žmona nuvažiavo į Antakalnio kapus, kur paprašė lydečius reporterius bent kelias minutes nespragėti aparatais. Intelligentiška viceprezidento žmona susitelkė pasitaikiusios retai gražios, saulėtos

dienos tylumoje. Trijų vaikų motina mąstė apie mūsų skausmą, laisvę, meldėsi už mūsų žuvusius. Uždegė po žvakelę prie kritusių Medininkuose, per sausio 13-tą, padėjo po puokštelę gėlių.

Iš ten — į garsius ne tik Vilniuje senamiesčio “Stiklius” pietauti, kur, be mūsų pirmųjų ponių — Gražinos Landsbergienės, Nijolės Vagnorienės ir Laimos Saudargienės — laukė ūkininkas nuo Vilkaviškio, “paaukotas” kaip verslininko pavyzdys. (Pasakojama, kad didelių ponių akių vaizdoje jautėsi suvaržytas, neįaukiau).

Pasak skaičiuoti mėgstančių, penkių patiekalų pietūs (užkandai plonytėliai supjaustyta susukta mėsa “Lietuva”, karštos spagetės, grybų sriuba, veršiena ir specialiai saldzioji) kainavę lygiai 20 dolerių.

Dar prieš “Stiklius” viešnios dėmesį patraukė “Dovanos” parduotuvės iškaba su Lietuvos bei JAV vėliavom. Netikėtai į ją užėjusi, ne tik nusiporto tris gintaro vėrinius, bet ir pasiteiravo apie skaidraus ir neskaidraus gintaro skirtumus, pasakė, kad norėtų turėti sagę su musele... Bet tai jau būtų “inkliuzas” — muzejiaus vertybė, neparduodama.

Universitete

Pavėluotas, sutrumpėjęs vizitas į universitetą panašėjo į didelės palydos — apsaugos, tų pačių ponių, foto, spaudos darbuotojų, vertėjų, rektoriaus R. Pavilionio — bėgimą paknopsom per biblioteką, Šv. Jono šventovę, lituanistikos centrą, kiemelius, Kolonų salę. Kaip iš nuostabos aiktelėjo paskutinis Lietuvos-Lenkijos valdovas Stanislovas-Augustas, pamatęs universiteto observatorijos Baltąją salę, dabar panašiai šuktelėjo ponis M. Quayle, išvydus Smulgevičiaus salę: “Oi, kaip gražu!” Daugiau niekas salės įspūdžiu neprilygo, jo nepranoko, nors viešnia domėjosi, klausinėjo. Kolonų salėje rektorius viceprezidento žmoną apdovanojo gėlėmis, išaugintomis universiteto botanikos sode, knygomis.

O bibliotekos trečiame aukšte suorganizuotoje parodėlėje, skirtoje universiteto medicinos fakulteto 210 metų sukakčiai (1991 m.), tarp dokumentų-knygų, atlasų, mokslinių nuotraukų, albumų ir kt. — atskleidžiančių Vilniaus medicinos mokyklos europinę šlovę, vienas jų liudija mokyklos ryšį su Amerikos žemynu, jo medicinos istoriją. Pasirodo, XVII š. Lietuvos bajoras Aleksandras Karolis Kuršis, Leideno universitete apgynęs disertaciją apie inkstų ir pūslės akmenis, buvo pirmas kvalifikuotas medicinas Amerikoje, rašto ir lotynų kalbos mokytojas Niujorke, čia 1659 m. įsteigęs medicinos mokyklą, jai vadovavęs. Lietuvos bajoro disertacijos titulinio lapo atspaudas, išleistas garsiosios Elzevirų spaustuovės, puikuojasi parodėlėje, skatinamas ieš-

koti mūsų kultūros pėdsakų ir tolimuose žemynuose.

Padėkos šūksniai

Abu JAV atstovus, lydimus V. ir G. Landsbergių, prie Mažvydo bibliotekos pasitiko tūkstančiai žmonių, šūkiai lietuvių, anglų kalba (“Welcome vice-president and Mrs. Marilyn Quayle”, “Raudonoji armija, namo!” ir kt.), vėliavėlės ir spindintys, akinanti baltumu diena. Nuolat skanduojama: “Ačiū, ačiū!” anglų kalba “Thank you!”, “Amerika, Amerika”, “Lietuva, Lietuva!”. D. Quayle savo kalboje perdavė G. Bush'o bei Amerikos gyventojų linkėjimus, pasakė: “Jūs pavergete amerikiečių širdis, nes patvirtinote vieno pirmųjų mūsų politinių veikėjų, T. Jefferson'o žodžius: Dievas, davęs gyvybę, davė teisę į laisvę. Mes jus rėmėm 50 metų”. Minia — “Ačiū, ačiū!” D. Quayle tęsia toliau: “Sunkiausia mūsų laikų problema išspręsta: laisvė iškovota, komunizmas mirė, sovietinė kariuomenė grįžta namo”.

Nejaugi grįžta, nejaugi sulauksim?

Širdis, dvasią kelė ne tik viceprezidento žodžiai. Prie Lietuvos krantų artėjo 100.000 tonų pašarinių grūdų, 20 tonų maisto, 5 tonų medikamentų siunta. D. Quayle atvyko Vilniun kaip Kaledų senelis, kuris, labai skubėdamas, tą patį vakarą išvyko Prancūzijon, į Albierville, į XVI žiemos olimpinį žaidynių atidarymo iškilmis.

Kreipimasis į tautiečius

Lietuvos kariuomenė žengia dar tik pirmuosius pokumunistinio laikotarpio žingsnius. Jai daug ko trūksta, jau nekalbant apie savanorišką krašto apsaugos tarnybą bei Lietuvos šaulių sąjungą. Pastarosios veikia visuomeniniais pagrindais. Žadama persiorganizuoti į tautinę gvardiją. Kam nesvetimi šie reikalai, prašoma Vilkaviškio savanorišką krašto tarnybą ir Lietuvos šaulių sąjungos Vilkaviškio rinktinę paremti finansiskai, pervedant pinigus į šią sąskaitą: Lietuvos respublikos žemės ūkio bankas, Vilkaviškio skyrius 260 101 401, Vilkaviškio SKAT kuopos sąskaitos nr. 700338.

Labai yra reikalinga ryšių technika bei transporto priemonės. Kas gali padėti, prisidėti prie Lietuvos saugumo stiprinimo. Ypač norima atkreipti dėmesį tautiečių, gyvenusių Vilkaviškio apskrityje, priklausiusių Vilkaviškio savanorių rinktinei ir Lietuvos šaulių sąjungos Vilkaviškio rinktinei. Laukiama atsiųsimų šiuo adresu: Vilkaviškio krašto apsaugos tarnybos būstinė, Basanavičiaus 3, 234270 Vilkaviškis, Lithuania (tel. 53471).

Kreipimąsi pasirašė Marijampolės rinktinės Vilkaviškio SKA tarnybos 1 kuopos vadas R. Žemaitis ir Lietuvos šaulių sąjungos Vilkaviškio rinktinės vadas E. Zelba.

• Nebūtų lietuviškos spaudos be visuomenės paramos.

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgą sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDĄ.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

• Visos paslaugos atskleidžiant jūsų gimines iš Lietuvos: išskietimai, bilietai, drauda • Telefaksu perduodam laiškus, žinutes jūsiškiams per trumpiausią įmanomą laiką • Iš mūsų valiutinės sąskaitos Vilniuje išmokam paramą jūsų giminiams Lietuvoje amerikietiška doleriais arba dažnai skirdami perduodam asmeniškai • Atstovaujame Diplomato dantistų akcinei bendrovei Lietuvoje su kabinetais didesniuose miestuose, kurie, jums užsakius, gydyti ir protezuos dantis jūsų giminiams, naudojant vakarietišką technologiją, maždaug už ketvirtadalį kanadiškos kainos. Darbas garantuotas ir greitas. Raštiškas įvertinimas su numatyta kaina bus pateiktas jums per savaitę po giminių apžiūros. Kreipkitės į ALGI ar STEFA MEDELIS visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

TORONTAS-KOPENHAGA-VILNIUS su STERLING AIRWAYS ir LIETUVOS AERO LINIJA

Išskriskite balandžio 23 ar 30 d.d. ir grįžkite iki gegužės 27 d.

TIK 999.00! + mokesčiai ir drauda.

Pagal pageidavimą paruošiam keliones ir sekančiomis trasomis:
Toronto — Varšuva — Vilnius
Toronto — Frankfurtas — Vilnius
Toronto — Viena — Vilnius
Toronto — Čiurichas — Vilnius

ALGIS MEDELIS
trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416) 593-0600 FAX 593-0604

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ATNAUJINS ELEKTRINĘ

Paramos sutartį Lietuvos elektros jėginei Elektrėnuose atnaujinti pasirašė JAV ambasadorius Vilniuje D. N. Johnsonas ir energetikos ministeris L. Ašmantas. Elektrėnų jėgainė turi aštuonis blokus. Pirmiausia bus svarstoma galimybė atnaujinti pirmuosius keturis. ELTOS pranešimas vasario 20 d. "Tiesoje" informuoja: "Užsienio ekspertai pateiks įrangos reikalavimus, nurodys darbų kainą per artimiausius trejus ar penkiolika metų. Modernizavus elektrinę, pailgės jos eksploatacijos laikas, pagerės automatinės kontrolės sistema, vandens valymas, ji mažiau terš aplinką. Dešimt elektrinės specialistų vyks mokytis į panašias elektrines JAV. Lietuvos elektrinė, kurios galia 1.800 megavatų, gali gaminti trečdali visos Respublikoje gaunamos elektros energijos. Tačiau dėl dujų ir mazuto trūkumo dabar elektrinė dirba minimalia 260 megavatų galia".

KURČIŲJŲ SUVAŽIAVIMAS

Vilniuje įvyko dešimtas Lietuvos kurčiųjų draugijos suvažiavimas, susilaukęs svečių iš Gudijos, Latvijos, Ukrainos, Rusijos ir netgi Bulgarijos kurčiųjų draugijų. Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos, Lietuvos invalidų draugijos atstovų. Suvažiavimo dalyvių sveikino Vilniaus kurčiųjų mokyklos gėdiminaičiai. Vilniaus kultūros namų saviveiklininkai suvaldino pantomimą "Lietuviai prie Laptevų jūros". Lietuvos kurčiųjų draugijos respublikinės valdybos pirmininku buvo išrinktas Petras Gasūnas, pavaduotoja – Irena Rainienė. Dabartinė Lietuvos kurčiųjų draugija buvo įsteigta tik 1944 m., užmirus nepriklausomoje Lietuvoje veikusią Kurčiųjų ir nebylių globos draugiją.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Šiemet ji buvo plačiai paminėta visoje Lietuvoje bei jokių trukdymų. Mat šįkart jau nesimantė omonininkų ir jų tankų. Kaune iškilmės 10 val. ryto buvo pradėtos Vytauto Didžiojo vėliavos iškėlimu jo vardo karo muziejaus sodelyje. Ten buvo prisieiktinti Kauno zonos šauliai ir Kauno komendantinio būrio kariai. Vasario šešioliktosios minėjimas, susietas su vėliavos nuleidimu, taip pat įvyko Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje. Po pamaldų senojoje Vilniaus arkikatedroje prasidėjo vėliavos nešančių ir dainuojančių vilniečių eitynės Nepriklausomybės aikštėn. Sausio tryliktosios atminimo medalius Lietuvos aukščiausiosios tarybos rūmuose prezidentui pirm. Vytautas Landsbergis įteikė grupei Lietuvos nepriklausomybės gynėjų, žuvusiųjų giminėms, Estijos aukščiausiosios tarybos pirm. Arnoldui Riuteliui, JAV ambasadoriui Vašingtone Stasio Lozoraičiui bei kitiems pareigūnams ir svečiams. Pagrindinis Vasario šešioliktosios minėjimas Vilniuje buvo surengtas Lietuvos operos ir baleto teatre. Ten buvo išklautyti svečių sveikinimai, Aukščiausiosios tarybos pirm. Vy-

tauto Landsbergio kalba ir Lietuvos ambasadoriaus Vašingtone Stasio Lozoraičio žodis. "Lietuvos rytas" cituoja svarias šio diplomato mintis: "Eikime nors ir mintimis prie kapų visų tų, kurie kovojo, kentėjo dėl nepriklausomybės. Paspauksime rankas tiems, kurie dar yra tarp mūsų. Ačiū jiems už visa tai, ką jie padarė". Minėjimas baigtas šventiniu koncertu.

NUVERSTI KRYŽIAI

Ne visi džiaugėsi Vasario šešioliktąja. Tai liudija jos išvakarėse senosiose Giedraičių kapinėse išniekinti 1920 m. palaidoti septynių Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių kapai. Nuverstus ir sudaužytus kryžius ten rado padėti gėlių ir uždegti žvakučių atėjusieji lietuviai. Savanorių kapų išniekinimą pranešė Molėtų rajono policijos viršininkas Romas Prokopavičius. Giedraičių kapinėse taip buvo pasiūlyta ir prieš porą metų. Nusikaltėlių išaiškinimą komplikavo nežinomi tokio elgesio motyvai. Pirmiausia teko nustatyti, ar jie buvo susieti su politika, ar gal tik su paprastu chuliganizmu. Mūsų išsprendė trijų nepilnamečių vilniečių suėmimas. Su jais žurnalistas susipažino policijos viršininko R. Prokopavičiaus kabinete. Ten iš Vilniaus atvykstančių tėvų laukė vaikai Danius Mikalajūnas ir keturiolikametis Danielius Ladauskas, tėvams palikęs raštelį: "Noriu pagyventi savarankiškai". Toks gyvenimas juos ir nuvedė be jokios politikos ir senąsias Giedraičių kapines. Kartu su jais buvo suimtas ir niekur nedirbantis, nesimokantis Jonas Fleidžinskas, nevartės kryžių, bet spėjęs pasizymėti vagystėmis.

PAŠARINIAI GRŪDAI

Pašariniai JAV grūdų labdaros siuntas Lietuvai pristatė amerikiečių transportlaviai ir Klaipėdos uostą. Sutartimi Lietuvai yra paskirta 100.000 tonų tokių grūdų. Pirmasis laivas "Pride of Texas" su 33.500 tonų kukurūzų iš New Orleans uosto Klaipėdą atplaukė vasario 18 d. rytą. Laivas buvo iškilmingai sutiktas ne tik dėl kukurūzų, bet ir dėl JAV vėliavos, po daugelio metų vėl suplevėsavusios Klaipėdą atplaukusiam laivui. "Pride of Texas" laivą ir jo kapitoną W. Stolzą pasveikino iš Vilniaus atvykęs JAV ambasadorius D. N. Johnsonas, už atplukdytus grūdus jam padėkojo Lietuvos žemės ūkio ministerio pavaduotojas T. Iškvi. Svečius iš JAV priėmė Klaipėdos burmistras B. Petrauskas ir tarybos pirm. V. Čepas. Jie buvo supažindinti su Klaipėdos jūrų muziejumi-akvariumu ir tabako fabriku. Pastarasis bus privatizuojamas užsienio valūta. Jame bendrą cigarečių gamyklą nori įsteigti JAV firma "Philip Morris". Atplukdytiems kukurūzams geležinkelio iš Klaipėdos išvežti reikėjo beveik 500 vagonų. Sumalti kukurūzai, praturtinti įvairiais priedais, paskirstyti paukštyams ir ūkiams. Visai 100.000 tonų Donovanų pašarinį grūdų siuntai atplukdyti Klaipėdą reikėjo trijų JAV transportlaivų.

V. Kst.

HALLING ELECTRICAL (Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsinimai
- Garažo durų atidarytojai

Tel. 762-9190

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Road,
Stoney Creek, Ont. L8E 5A6

Pristatom jūsų pačių sudarytus siuntinius į namus gavėjui, kuriam nereikia primokėti. \$3.50 už kg laivu, per 2 mėn. nuo išsiuntimo, \$5.90 už kg lėktuvu, per 2 savaites nuo išsiuntimo. Mažiausia siunta – \$15, maksimumo nėra.

Sudarom įvairius maisto ir medicininį reikmenų siuntas.

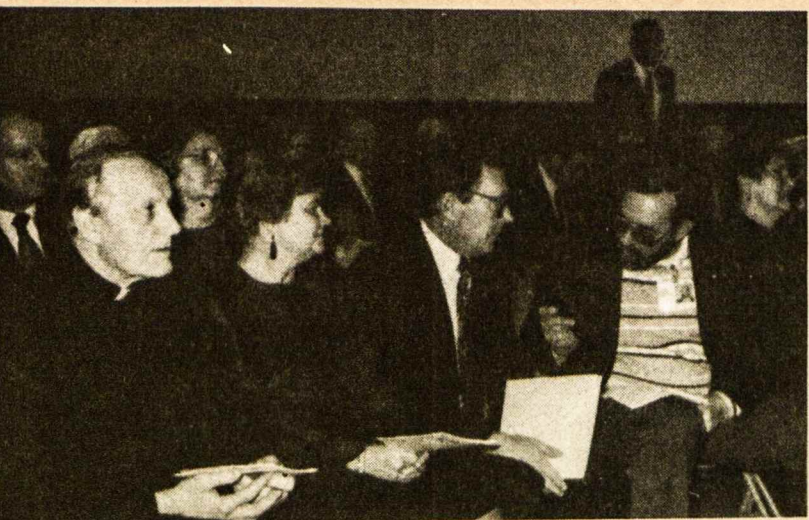
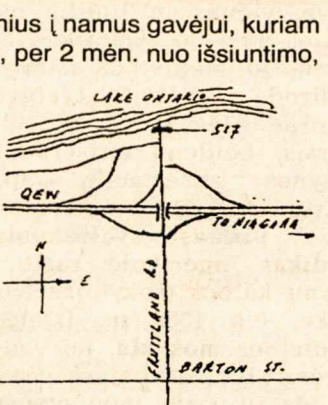
Pristatom pinigų, rūkytą mėsą ir medicininius reikmenis Lietuvoje.

Skambinti 9 v.r. – 8 v.v.; pristatyti – 10 v.r. – 6 v.v.; šeštadieniais – 10 v.r. – 3 v.p.p. arba pagal susitarimą.

Už mažą užmokestį paimsime Hamiltono rajone iš jūsų namų. Mes esame EUROTRAX PARCEL SERVICE agentai.

Siuntiniai į Baltijos kraštus

Tel. (416) 643-3334
FAX (416) 664-6097

Švenčiant Vasario 16-tąją Klivlande. Nuotraukoje iš kairės: kun. G. KLAUSKAS, SJ, ASTA KLEIZIENĖ, Lietuvos garbės konsulas Čikagoje ir pagrindinis šios šventės kalbėtojas VACLOVAS KLEIZA, Klivlando "Plain Dealer" laikraščio korespondentas JOHN FUNK ir kiti dalyviai. Nuotr. V. Bacevicius

Hamilton, Ontario

TIKINČIOSIOS LIETUVOS DIE-NA. Kovo 1 d. Aušros Vartų šventovėje įvyko Mišios už tikinčiąją Lietuvą, pagerbiant ir šv. Kazimierą, jaunimo globėją. Dalyvaavo jaunimo organizacijos su vėliavomis. Buvo malonu matyti skautus, ateitininkus, "Gyvataro" šokėjus, sportininkus, ir PLJS atstovus. Parapijos choras giedojo atitinkamai parinktas giesmes. Kun. J. Liaubos pamokslas taip pat buvo skirtas šventojai pagerbimui. Aukos nešė visų organizacijų parinkti nariai. Skaitovai palydėjo juos atitinkamais skaitiniais. Gražu matyti toki vaizdą. Gal ateinančiais metais galėtume paraginti jaunimą daugiau įsijungti paruosiant skaitymus, pakviesti mokyklos chora pagiedoti. Būtų ne tik gražu, bet ir prasminga jaunimą priglauti, kad nesijautų nustumtas. Po Mišių visi susirinko į salę pasivaikinti kavute, pyragais ir pabendrauti.

Dalyvė

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" TUNTO skautų-čių surengta Kaziuko mugė buvo gausiai lankyta. Mažieji "svečiai" džiaugėsi laimikiais, ištrauktais iš paukštyčių "laimės šulinio", kiek vyresni bandė laimę įvairiuose prityrusių skautų-čių parengtuose žaidimuose. Vaisinti tradiciniais lietuviškais valgiais, pyragais bei dešrelėmis. Ne visi sulaukė loterijos pabaišos. Liko neatsimti laimikiai su sekančiais numeriais: violetiniai – 2125, 1673, 1654, 1861, 2124; mėlyni – 9890, 9900 ir geltonas – 9268. Skanaus maisto paruošimu rūpinosi mūsų ilgametė šeimininkė A. Deksnienė. Jai ir visoms prisidėjusios darbu virtuvėje bei kitur dėkojame. Esame dėkingi s. A. Aušrotai už medžio išdirbinių parūpinimą ir pardavimą. Susidomėjimas jais buvo didelis. Dėkojame aukojusiems laimikius loterijoms, pyragus išpardavimui ar šiaip bet kokių būdu prisidėjusiems prie mugės pasisekimo. Skautiška padėka Kaziuko mugės lankytojams ir mūsų veiklą parmusiems. Laimikiai galima atsiimti skambinant D. Gutauskinei tel. 529-6982.

"Širvintos-Nemno" tunto vadija

KANADOS LIETUVIŲ FONDI, pagerbdami a.a. Feliksą Krivinską ir reikšdami užuojautą artimiesiems, jo atminimui aukoją: \$40 – J. Grigalius, B. A. Steponavičiai; \$30 – F. A. Rimka; \$25 – S. Dalius, J. A. Asmenavičiai, V. G. Stabinai, O. Vengrienė; \$20 – B. Antanaitienė, V. K. Geležiniai, Z. Cečauskas, J. E. Bajoraitis, P. Žulys, A. Petraitienė, M. D. Jonikaitis, A. B. Pareščiai, X.Y., P. V. Šidlauskai, J. K. Januškevičiai, P. S. Kanopai, J. G. Kristolaičiai, S.K.A.V. Urbonavičiai, M. Chrolavičienė, V. J. Sivilai; \$10 – A. S. Aušrotai, A. G. Repečiai, P. Vitenė, P. M. Šiuliai, S. Matukaitienė, B. Kaminskas, E. Gužienė, A. Didžbalienė; \$5 – M. Borusienė.

Nuoširdi padėka už aukas. KLF

"SOS" LIETUVOS VAIKAMS pagalbos komitetas Hamiltone ir toliau darbuojasi padėti Lietuvos vaikams ir našlaičiams. Praeitais metais prieš Kalėdas kartu su Toronto "SOS" išsiuntė drabužių, už kuriuos jau gavo du padėkos laiš-

kus iš Jonuvos ir Šiaulių. Šiuo laiku nupirkome avalynės, taip pat vitaminų iš "Novapharm" bendrovės, kurie greitai bus pasiųsti į Lietuvą. Komiteto narės, kartu su pagalbininkėmis, pradėjo daryti kimštus žaislus ir megztus kepurėles vaikams. Šį pavasarį, balandžio 26 d., rengiame pusryčius ir birželio mėnesį gegužinę sutelkimi daugiau lėšų. Yra galimybė gauti ligonių kėdę, surinkus nustatytą skaičių kilpučių nuo gėrimo dėžučių. Prašome pradėti rinkti. Kitas projektas – siuntimas konteinerio į Lietuvą su gaisrų varžytomis drabužiais, avalyne ir žaislais. Maloniai prašome paaukoti drabužių, batų ir suteikti pinigines paramos persiuntimo išlaidoms.

Nuoširdi padėka visiems aukotojams už piniginę paramą ir prisidėjusiems prie mūsų darbo. Tikimės ir toliau paramos Lietuvos vaikams.

"SOS" komitetas Hamiltone

Sault Ste. Marie, Ont.

A.a. **ADOLFAS MOTIEJŪNAS** staiga namuose mirė 1992 m. kovo 7 d., sulaukęs 79 metų amžiaus. Po religinių apeigų "Precious Blood" katedroje, kūnas buvo sudegintas. Liko žmona Zita, vaikai – Algis ir Meta, Sault Ste. Marie, Ont. Lina O'Sullivan su šeima, Thornhill, Ont., Rūta – Edmonton, Alta., sesuo ir du broliai su šeimomis Lietuvoje. Velionies atminimui **Kanados lietuvių fondui** aukoją: \$100 – Zita Motiejūnienė; \$50 – KLB Sault Ste. Marie apylinkė; \$20 – V. Goldbergas, J. V. Kramiliai, J. Lutschak, J. Malskis, A. Prosser, E. J. Skardžiai, A. Skardžius, T. K. Šlyžiai, R. Striukas, P. Umbrasas, J. Vajai; \$15 – O. V. Žurauskai; \$10 – E. Dabulskis, S. Druskis, M. Duobienė, P. I. Geniai, P. Hoeger, I. J. Kvosičauskai, J. V. Ludavičiai, O. Okmanienė, A. Petronis, A. A. Vanagai, V. Vainutis; \$5 – G. Finatier. Iš viso \$500.

Užuojauta velionies šeimai. Ačiū aukotojams. V. Vainutis, KLF įgaliotinis

Windsor, Ontario

WINDSORE LIETUVIŲ apylinkė 1991 m. gruodžio 22 d. pirmą kartą buvo surengtos Kučios. Po trumpo LB apylinkės pirm. N. Giedriūnaitės pasveikinimo, kun. K. Butkui palaiminus valgius, lauzant plotkeles, visi giedojo kalėdines giesmes. Kučių nuotaką pajavirino pirm. N. Giedriūnaitės paruošta Kalėdų dovana, kuri laimės būdu teko svečiams iš Detroito.

VASARIO 16 MINĖJIMAS įvyko kovo 1 d. tuoj po pamaldų. Visi rinkosi į tautiniais audiniais išpuoštą

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

parapijos salę. Į minėjimą atsilankė Harrow ir Leamington vietovių tautiečiai. Minėjimą atidarė pirm. N. Giedriūnaitė, pabrėždama, kad šiemet neminėsimė su gaudžiomis kalbomis, dainomis ar eilėrašiais, nes tai yra džiaugsmo šventė. Tylos minute buvo pagerbti žuvę tautos didvyriai. Visi sudainavo "Lietuva brangi". Po pirmininkės patriotinio žodžio buvo pakeltos tauros už laisvą Lietuvą. Pirmininkė ragino visus "išstūti rankinukus ir kišenes", aukojant KLB. Tėvynė laisva, bet reikalinga mūsų pagalbos. Į jos kvietimą labai dosniai atsiliepė visi, net Jurgis ir Jonas Barisai aukojė iš savo studentiško santau. O Vindašienė prajuokino visus, paskaitydama "Pensininkės neišsijusią laišką". Kun. S. Maziliauskas palaimino valgius, kuriuos paruošė nemulstama šeimininkė O. Giedriūnienė. Ji užsitarė valdybos ir visų nuširdžios padėkos. KLB valdybos darbas surinkta \$1,300. Valdybos pastangomis buvo surengta loterija, kuri ne tik padengė Vasario 16-osios minėjimo išlaidas, bet dar papildė Windsor apylinkės lietuvių bendruomenės iždą. V.T.

Winnipeg, Manitoba

METINIS ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS susirinkimas įvyko kovo 8 d. švenčiant mūsų šventovės globėją Šv. Kazimierą šventę. Susirinkimą atidarė parapijos komiteto pirm. J. Graby, pakviesdamas sekretorių V. Rutkauską perskaityti praėjusių metų susirinkimo protokolą. Prel. J. Bertasių apžvelgė 1991 m. finansinę padėtį, padėkodamas visiems parapijiečiams ir komitetui už paramą ir nemulstamą veiklą praėjusiais metais. Pažymėjo, kad pirmą vyskupijos nustatytą metinį mokesčią uždejo nemaža našta mūsų nedidelei parapijai, bet dėka dosnių parapijiečių ir kitataučių, lankančių mūsų šventovę, ji našta buvo nugąlėta. Aukos, renkamos Lietuvos K. Bendrijai, yra persiunčiamos centrui Toronte, o atsiimamos rinkliavomis mes parame Tėlių kunigų seminarijos veiklą ir pastatų atnaujinimą. Parapijos atstovė kurioje G. Grabienė pranešė, kad šiuo metu didžiausias rūpestis yra sugrąžinti kuo daugiau tikinčiųjų į šventovę. Stengiamasi pritraukti kuo daugiau jaunimo. Naujai paskirtas arkivyskupas Leonard J. Wall iš Toronto atvyks į Winnipeg balandžio pradžioje, ir mūsų parapija gali būti viena iš pirmųjų, susilaukianti naujo arkivyskupo vizitacijos. Išvykus arkivyskupui A. Exner į Vankuverį, Winnipeg buvo be dviasiškojo ganytojo daugiau kaip dešimt mėnesių. Pabaigus parapijos susirinkimą, J. Graby, kuris yra ir KLB Winnipeg apylinkės valdybos pirmininkas, apibūdino dabartinę būklę Lietuvoje – nusakė Rusijos daromus trukdymus ir sutarėjų laimę, perskaitė Krašto valdybos kreipinį į Kanados federacinę ir provincijos valdžias bei visus parlamentarus, prašant konkrečios pagalbos Lietuvai. Tam tikslui paruošti laišką buvo išdalinti susirinkimo dalyviams. Taip pat prašė rašyti ir į rusų ambasadą reikalaujant, kad būtų laikomasi sudarytų sutarčių tarp Lietuvos ir Rusijos respublikų ir kad būtų sustabdyti įvairūs trukdymai. Tuos laiškus reikia nedelsiant išsiųsti, neties Lietuvoje padėtis nesanti gera. Prel. J. Bertasių sukalbėjus maldą, buvo vašinamasi parapijos moterų paruoštais ir suštais valgiais, vadovaujant B. Grabienei. EKK

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniška įrša knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijai Čikagoje daug padeda prie jos veikianti moterų draugija, kurios nauja valdyba renkama kasmet. Šiemetinėn evangelikų moterų draugijos valdybą buvo išrinktos: Ida Jonušaitienė, Anna Galinaitienė, Vanda Kasiulienė, Anita Lekšienė, Marta Paulikaitienė, Ilzė Pėteraitienė, Ema Umbrasienė ir Ilena Vieraitienė.

A. a. kun. **Aleksandras Žibrys**, OFM, sausio 21 d. mirė Šv. Pranciškaus globos centre Marse, Pensilvanijoje. Velionis gimė 1920 m. sausio 13 d. Kretingos parapijos Kurmaičių kaime. Pranciškonų ordinarį jis įsijungė 1935 m. liepos 26 d. Kretingoje. Karo metais mokėsi Miuncheno pranciškonų seminarijoje ir kunigu ten buvo išvėntinęs 1943 m. liepos 25 d. Atvykęs į JAV, velionis 1951 m. vasario 5 d. buvo paskirtas Šv. Antano lietuvių parapijos klebonu Pensilvanijos Bridgeville. Ten jis atgaivino jau merdėti pradėdancią seną lietuvių parapiją ir jai vadovavo iki 1988 m. spalio 5 d. Pasitraukti turėjo dėl stiprėjančios cukraligės. Velionis sausio 23 d. buvo pašarvotas Šv. Antano šventovėje, o sausio 24 atgabusis Bruklin. Po gedulinio Mišių Bruklino lietuvių pranciškonų koplyčioje sausio 25 d. palaidotas Middle Village Šv. Jono kapinių lietuvių pranciškonų skyriuje.

A. a. **Vitalij Pilių**, 37-rių metų amžiaus inžinierių, dirbusį Hewlett-Packard bendrovėje, vasario 11 d. centrinėje Baltimorės dalyje pagrobė, apiplėšė ir žiauriai nužudė iš pataisos namų paleisti du juodosios rasės paaugliai. Nužudytą lietuvio lavoną tik vasario 14 d. buvo rastas apieisto namo rūsyje rytinėje Baltimorės dalyje. Žmogžudystę įvykdė aštuoniolikametis Donley Carter ir šešiolikametis Charles Woodward. Jie taipgi buvo pagrobė ir dr. D. Forda, bet jis išliko gyvas. Jaunieji žmogžudžiai jį paliko žiauriai sumuštą, manydami, kad jis jau miręs. Inž. V. Pilius yra pokarinių ateivių Vlado ir Angelės Pilių sūnus, priklausęs Baltimorės lietuvių atletų klubui, vadovavęs jaunių futbolo komandai. Velionis, palikęs žmoną Aldoną ir keturis mažus sūnelius, buvo palaidotas vietinėse kapinėse iš Šv. Alfonso parapijos šventovės.

Australija

Vasario šešioliktosios proga Lietuvos garbės konsulas Algis Kabaila oficialų pirmąjį priėmimą Lietuvos nepriklausomybę pripažinusį šalių diplomatams surengė vasario 19 d. Kanberos lietuvių klube, sugrįžęs iš minėjimo Melburne. Lietuvos nepriklausomybę pripažinusį šalių diplomatams atstovyboms buvo išsiųsti 54 pakvietimai. Priėmimas įsijungė šių atstovybių vadovai ar jų atsiųsti atstovai: Argentinos, Austrijos, Bangladešo, Čilės, Kanados, Kinijos, Kolumbijos, Danijos, Egipto, Suomijos, Prancūzijos, Graikijos, Vatikano, Vengrijos, Indijos, Indonezijos, Izraelio, Italijos, Japonijos, Jordanijos, Laos, Malezijos, Meksikos, Olandijos, Naujosios Zelandijos, Norvegijos, Pakistano, Peru, Rusijos federacijos, Filipinų, Lenkijos, Portugalijos, Saudi Arabijos, Singapuro, Pietų Afrikos respublikos, Švedijos, Šveicarijos,

Turkijos, Britanijos, Vietnamo ir Jemeno. Priėmimas taipgi atvyko penki aukšti Australijos užsienio reikalų ministerijos pareigūnai ir keturi Australijos parlamento senatoriai. Tradiciniai tostai buvo skirti Australijos karalienei Elzbietai ir Lietuvos prezidentui laikomam Aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautui Landsbergiui.

Britanija

Vasario šešioliktosios rytą Mišias Londono lietuvių Šv. Kazimiero šventovėje atnašavo klebonas kun. dr. Jonas Sakevičius, MIC, prie altoriaus atlydėtas lietuvių skautų ir skautų. Mišių metu giedojo Lietuvos operos solistė ir Aukščiausiosios tarybos atstovė Nijolė Ambrazaitytė, vargonais palydėtas pranciškonų seminarijoje ir kunigu ten buvo išvėntinęs 1943 m. liepos 25 d. Atvykęs į JAV, velionis 1951 m. vasario 5 d. buvo paskirtas Šv. Antano lietuvių parapijos klebonu Pensilvanijos Bridgeville. Ten jis atgaivino jau merdėti pradėdancią seną lietuvių parapiją ir jai vadovavo iki 1988 m. spalio 5 d. Pasitraukti turėjo dėl stiprėjančios cukraligės. Velionis sausio 23 d. buvo pašarvotas Šv. Antano šventovėje, o sausio 24 atgabusis Bruklin. Po gedulinio Mišių Bruklino lietuvių pranciškonų koplyčioje sausio 25 d. palaidotas Middle Village Šv. Jono kapinių lietuvių pranciškonų skyriuje.

Vokietija

Nepriklausomybės šventės proga vasario 13 d. Lietuvos ambasadorius prof. dr. Vaidotas Antanaitis oficialų priėmimą Bonnoje surengė Baden-Wuertembergo krašto atstovybėje, ten susilaukęs poros šimtų svečių. Jų eilėse buvo Bundestago vadinamo Vokietijos parlamento pirmininkė R. Suessmuth, Vokietijoje tada viešėjęs Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautas Landsbergis su kultūros ir švietimo ministriu Dariusiu Kuoliu. Apie Vasario šešioliktosios reikšmę kalbėjo V. Landsbergis. Svečius aptarnavo tautiniais drabužiais pasipuošusios Vasario 16 gimnazijos moksleivės. Koncertinė programą atliko svečiai iš Vilniaus – M. K. Čiurlionio styginis kvartetas, pianistė Gražina Landsbergienė, sol. Giedrė Kaukaitė ir smuikininkas Raimundas Katilius.

Pagrindinis Vasario šešioliktosios minėjimas Vokietijos lietuviams šios šventės išvakarėse buvo surengtas Hiutenfelde. Pagrindinį žodį tarė Lietuvos ambasadorius prof. dr. V. Antanaitis. Šešetą šimtų minėjimą susirinkusių lietuvių ir svečių pasveikino VLB krašto valdybos pirm. A. Lipšys. Oficialiomis sveikinimo kalbomis programon įsijungė Saksonijos parlamento pirm. E. Iltgen, Hesso parlamento narys Ch. Greiff bei kiti vokiečių pareigūnai. Programą atliko A. Paltino paruoštas Vasario 16 gimnazijos moksleivių mišrus choras, mergaičių ansamblis, orkestras ir vokalinės vienetas. Atskirą pasirodymą turėjo R. Senkuvienės vadovaujama folklorinė grupė. Prieš minėjimą pamaldas evangelikams laikė jų kun. T. Šmidtienė, kun. Fr. Skėrys su svečiu iš Lietuvos. Mišias katalikams su kitais kunigais koncelebravo lietuvių jėzuitų provincijolas kun. Antanas Saulaitis, SJ.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 36 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5%
santaukas ... 4.25%
kasd. pal. taupymo s-ta ... 3.75%
90 dienų indėlius ... 6.25%
1 m. term. indėlius ... 7%
1 m. term. ind. mėn. pal. ... 6.5%
3 m. term. indėlius ... 8%
RRSP ir RRIF (pensijos) ... 5%
RRSP ir RRIF 1 m. ... 7%
RRSP ind. 3 m. ... 8%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas ... 13.25%
nekin. turto pask. 1 m. ... 8.75%
nekin. turto pask. 3 m. ... 10.25%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gynybės drauda pagal santauų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

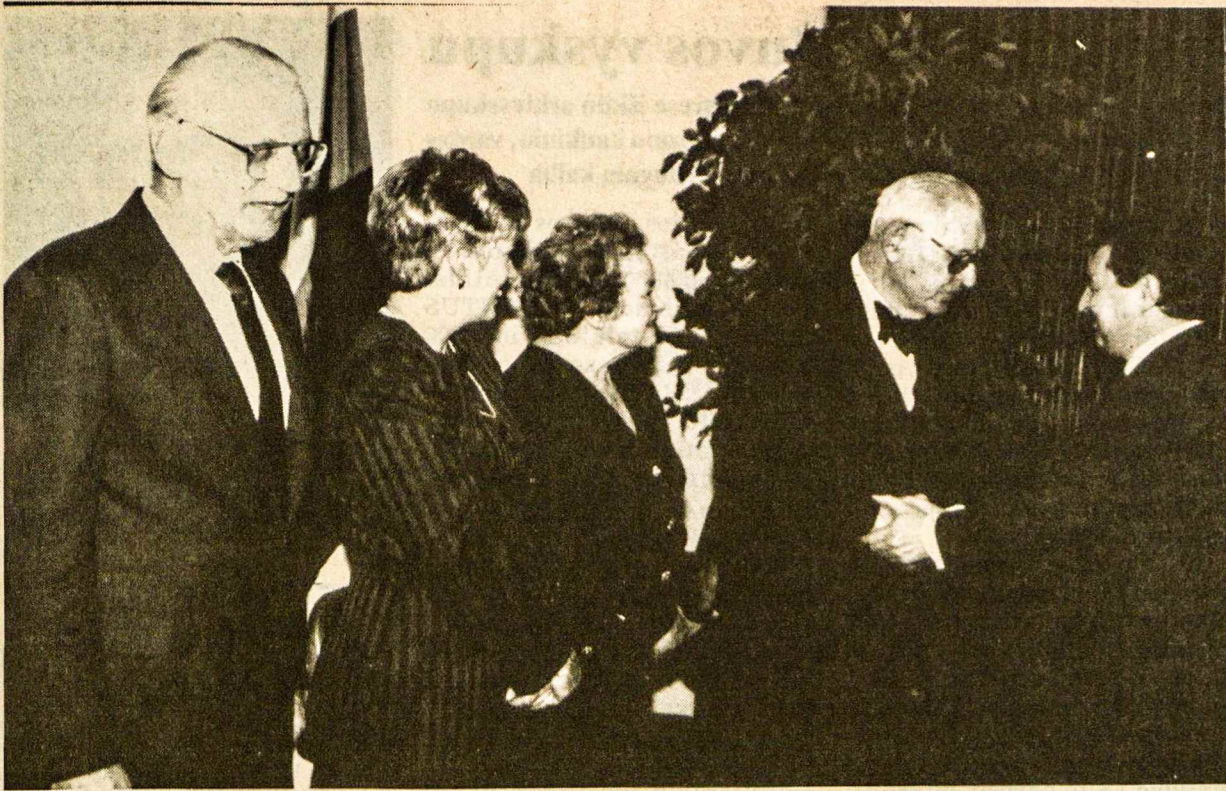
"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard
šėimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury, Ontario

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistras darbas, puikus lietuviški projektai
ESTU PAMINKLŲ BENDROVĖ

Lietuvos delegacija prie savo ir Jungtinių Tautų vėliavų sutinka Lenkijos ambasadorių dr. ROBERT MROZIEWICZ Vasario 16 dieną, kurį Lietuvos misija surengė Jungtinėse Tautose 1992 m. vasario 18 d. Desinėje – ambasadorius ANICETAS SIMUTIS, jo žmona, patarėjai – GINTĖ DAMUŠYTĖ ir ALGIMANTAS GURECKAS. Nuotr. L. Tamošaitis

Tarp politikos ir sveikatos problemų

Išpūdžiai iš šiandieninės Lietuvos

AUDRONĖ KAIRIENĖ

Palikau Lietuvą, besirušiančią švesti Vasario 16-tąją. Šventės pakilią nuotaiką vėsinu rūpestis dėl rytdienos, pasimetimas dėl kasdien kylančių kainų ir, tikriausiai, nesutarimai viršūnėse. Atsiverčius laikraščius — makalynė! Bankas kaltina vyriausybę, vyriausybė — banką, prokuratura pareiškia, kad vyriausybė nesilaiko savo pačios išleistų įstatymų.

Na, o žmonės? Žmonės, kaip ir visur, skirtingų nuomonių. Galbūt labiausiai vieninga nuomonė, kad naujoji vyriausybė neskuba spręsti skubių krašto problemų, o pirmiausia skuba pati kuo greičiau apsirūpinti materialiai, pavažinėti po užsienį...

Sudėtingos sąlygos

Be abejonės, sunku kiekvienai valdžiai pradėti kurti naują valstybę, ypač tokiomis sudėtingomis sąlygomis. Užtruks keleri metai, kol atsiskirs pelai nuo grūdų, ir nepatrusieji įgaus patyrimą. Kraštas 50 metų kentė komunizmo jungą ir per tą laiką išaugo naujos kartos. Gabiausiai, sumaniausiai, galintys ir tinkantys vadovauti, norėdami užimti vadovaujančius postus ir žengti karjeros keliu, stojo į partiją patys arba buvo verčiami stoti. Nereikia pamiršti fakto, kad inteligentui į partiją nebuvo lengva įstoti ir nebuvo pasirinkimo, kurį partiją stoti. Keistoka dabar skamba kaltinimas, kad buvo komunistu. Gal būtų tinkamiau paklausti, ką gero nuveikė savo tautos labui, būdamas komunistu?

Per 50 metų gyvenimo ritmas jau buvo nusistovėjęs, ir daugelis realistiškų protų matė išsigelbėjimą stojant į partiją, užimant postus ir tuo būdu apsaugant tautą nuo nuliutvinimo.

Dar tebegyvenant Lietuvoje buvau liudininke panašaus fakto. Susirinkusi jaunų menininkų grupė skundėsi, kad cenzūros išdankomi jų darbai ir nutarė, kad reikia stoti į partiją, užimti vadovaujančias vietas ir padėti vieni kitiems apsaugoti darbų nuo nepageidaujamų pakeitimų. Nutarė visi vieningai, bet įstojo tik keli, o kiti pasijuokė iš įstojusių... Akivaizdus "vienybės" pavyzdys. Dėl šio vienybės trūkumo tauta taip ir sumenko. Ir dabar, kai yra progą pakilti, kai lietuviai parodė tokį akivaizdų solidarumą ir norą būti nepriklausomais, baisu, kad viduramžiškas "raganų gaudymas" nukreips dėmesį nuo pagrindinių šiandienos problemų.

Girdėjau, kad kai kuriose lietuviškose mokyklose po senovei pilnu tempu dėstoma

rusų kalba vietoj taip reikalingų dabar anglų, vokiečių, prancūzų kalbų.

Trūkumų daug ir visko iš karto pakeisti neįmanoma, tačiau jaučiama, kad po visų kalbų kalbėlių, rūpestių ir rūpestėlių bei atgautos laisvės skraiste kalasi nedrąsūs, bet stiprūs laisvo krašto dargai, kurio didžiausias turtas — žmonės. Šios trumpos kelionės metu jie ir paliko stipriausią išpūdį.

Sveikatos mokykloje

Atvykau į Lietuvą su viltimi rasti grupelę žmonių, kurie domėtųsi sveiko gyvenimo būdo puoselėjimu Lietuvoje. Tik pradėjus man kalbėti apie tai, visi esantys kambaryje vieninai pradėjo aiškinti: "Mes čia turime Palangoje tokią mokyklą ir per televiziją vis rodo, kur žmonės per sniegą tik su maudymosi kostiumėliais bėga į jūrą maudytis, pagyja nuo įvairiausių ligų, numeta svorį ir grįžta namo laimingi, tarsi naujai gimę".

Susisiečiau su Palangos sveikatingumo mokyklos vadovu dr. Dainium Kepeniu. Jis pasiūlė atvažiuoti ir pačiai pamatyti. Su džiaugsmu priėmiau pasiūlymą ir turizmo kolegų kauniečių Algio Drielingos ir Rimo Žalio padedama su jų dizeline "Audi" sėkmingai pasiekėm Palangą. Deja, nespėjome į 5 km bėgimą jūros pakrantę, tačiau nepavėlavome į išradimą vakarienę, paruoštą vadovaujant dr. D. Kepenio žmonai. Žinodama, koks ribotas yra produktų pasirinkimas Lietuvoje, neįsivaizdavau, kokie patiekalai bus vakarienei. Vaisių stalas buvo išradingas ir gausus. Įvairūs morkų, kopūstų, burokėlių kepiniai, salotos, sėmenų duona, nepaprastai skanus daržovių tortas, gira, lauko žolelių arbata... Šeiminiųke didžiavosi, kad per ištisas dvi savaites jos išgudrino pagaminti vis naujus patiekalus iš čia pat augančių daržovių, pupelių, grūdų, grybų, vaisių, uogų... Visi gyvė maista, kad skanus, įvairus ir paruoštas su meile bei dėmesiu.

Paskutinis vakaras... Visi skubėjo į atsiviekinimo koncertą ir simbolinį diplomų įteikimą. Ši grupė, atvykusi į šią sveikatingumo mokyklą iš įvairių Lietuvos kampečių, skyrėsi nuo kitų grupių tuo, kad nuo pat pirmos atvykimo dienos kasdien jiems buvo tikrinama sveikata.

Grupelė mokslininkų, vadovaujama vieno profesoriaus, atvyko iš Maskvos Kosminio tyrimo centro pasidomėti, kokiais metodais dirba Palangos sveikatingumo mokykla, kad apie stebeklingus rezultatus kalbos paplito toli už Lietu-

vos ribų. Ir štai, prieš įteikiant diplomus, pakilo kalbėti susijaudinęs profesorius. Neįtikėtina, pasakė jis, rezultatai pralenkė bet kokius lūkesčius. Matuojant biologiniu amžiumi, žmonės atjaunėjo mažiausiai 5-7 metais, daugiau sia 7-10, o kai kas ir daugiau, jau nekalbant apie tai, kad visų nuotaika pakili ir bereikalingas svoris nuskendo jūroje... Ir tikrai, žvilgtelėjus į visų švintinius veidus abejonių negali kilti.

Įteikdamas diplomus, dr. D. Kepenis paprašė kiekvieną prisistatyti ir pasidalinti išpūdžiais. Daug gražių žodžių išgirdome, tačiau man ypatingai įsiminė vienos pagyvenusios moteriškos pasakymas: "Ar prisimenate, kai aš atvažiuavau čia lazdomis pasiramščiuodama, astmos dusinaba? Pažiūrėkite į mane dabar, šokti galiu eiti... iki ryto ir nebeturiu nei lazdy, nei dūšulio".

Tokiais žodžiais netikėti negali. Jauti, kad žmonės čia įgijo taip reikalingą dvasinę ir fizinę darną. O dr. D. Kepenis sako: "O kad vyriausybė mūsų atvyktų čia! Jiems labai reikėtų ir to dvasinio pasikrovimo ir fizinės atgaivos. Sustiprinti tautą gali tik stiprūs, taurūs ir išmintingi vadai. Bet, atrodo, kol kas didžiai daliai mūsų vyriausybės dar tolimas kelias iki sveikatingumo mokyklos, nes ji toli gražu nėra globojama Lietuvos vadovybės. Atvirkščiai, mokyklai atimtos turėtos patalpos, uždaromi keliai nuomoti gražesnes sanatorijas, nors jos stovi tuščios ir nešė jokie pelno. Į sveikatingumo mokyklą žmonės tiesiog plūsta, bet dėl patalpų trūkumo negali visų priimti. Reikėtų tik džiaugtis, kad žmonės tokie pažangūs. Lietuva gali tapti viena iš pavyzdinių pasaulio šalių.

Gyventi be vaistų

Buvo gaila atsivieškinti su Palanga. Išvažiuavau širdy nutarusi sugrįžti su šeima. Kas gali būti nuostabiau lietuviui, kaip turiningos, sveikos atostogos prie Baltijos jūros! Tikrai sugrįšiu ir kitus pakalbėsiu, nesigailė.

Ir naujoji Lietuvos jūrų laivininkystės sporto klubo "Meridianas" vadovo Broniaus Vyšniausko sudaryta knyga "Mokykimės gyventi be vaistų" plačiai pateikia žmonėms informaciją, kaip sveikai gyventi, kaip padėti sau, kaip išmokyti džiaugtis gyvenimu. Knygą galima pavadinti lietuvišku "bestselleriu". Galima tik džiaugtis tokiu susidomėjimu. Tauta, kuri nori būti sveika, bus sveika, susitvarkys su visomis problemomis. Jų tebėra daug, bet kur jų nėra! O pažangą jaučiama.

Smagu atvykti į Vilnių tiesiai iš Ciuricho, Kopenhagos, Vienos, ir pamatyti išdidžiai stovintį "Boeingą", papuoštą trispalvės spalvomis su užrašu "Lithuania", išlipti naujose Vilniaus orausčio patalpose, praeiti lietuvišką pasų kontrolę, būti pasveikinta lietuviškos maitinės darbuotojų. Tiems, kurie dar prisimena kančių kelius Maskvos orausčiuose, yra didelis pasikeitimas.

Geri ir blogi kaimynai

Vilniečio balsas – sunku pamiršti skaudžią Vilniaus krašto praeitį lenkų okupacijos metais, kai iš Varšuvos ir dabar pučia žvarbūs vėjai Lietuvos link

B. JURGELIONIS, Australija

Labai miela turėti gerą kaimyną, su kuriuo nuoširdžiai gali pasikalbėti visais reikalais. Deja, kaimynų pasitaiko ir labai blogų. Pasitaiko tokių, kurie tau per tvorą meta šiukšles, jas degina tada, kai vėjas pučia į tavo langus ar duris. Kartais pasitaiko ir dar blogiau: šeiminiųkės, nepakęsdamos viena kitos, per tvorą net ir puodais apsimėto, Dėl to prieinama net prie to, kad parduodami namai ir išsikeliami gyventi į kitą vietą.

Taip būna privačiame gyvenime. Valstybiniame gyvenime būna labai panašiai. Pasitaiko ir tokių valstybių, kurios net per ilgus metus neturi nei teritorinių, nei politinių problemų ir plečiasi labai draugiški ekonominiai bei kultūriniai santykiai.

Mūsų tėvynė Lietuva yra nedėkingoje geografinėje padėtyje. Tautiniai — teritoriniai kaimynai nėra nei draugiškai nuoširdūs, nei geri. Bet Lietuvos kaip privataus namo negalima nei parduoti nei persikelti gyventi kur nors kitur. Vokiečių akys dažnai būdavo grėsmingai nukreiptos į Lietuvą. Kitas mūsų kaimynas — Lenkija, su kuria per šimtmečius esame teritoriniai kaimynai. Per tą laikotarpį Lietuva patyrė iš Lenkijos daug visokių blogybių. Nors lietuviai ir lenkai yra tos pačios katalikų tikybos, lenkai yra iškale, kad "polska wiara" yra kitokia, ir Dievas geriau ją supranta arba priima.

Po ilgus rusų carų okupacijos, kai Lietuva ir Lenkija atgavo laisvę 1918 m., J. Pilsudskio vertimas gen. L. Želigowski užgrobė Lietuvos sostinę Vilnių ir Vilniaus kraštą ir beveik trečdajį Lietuvos teritorijos valdė ir terijo beveik 20 metų. Buvo kalinami lietuviai patriotai, ušdarinėjamos lietuvių mokyklos ir organizacijos. Buvo griaujami ir daužomi lietuviški paminklai bei kryžiai, kurie buvo statomi 1930 m. Vytauto Didžiojo 500 m. mirties sukakčiai paminėti. Buvo plėšomos lietuvių tautinės vėliavos su tautiniais kaspinais. Lietuvis Vilniuje ir Vilniaus krašte lenkų kungų buvo persekiojamas ir nie-

kinamas. Visi buvo verčiami į tą "polska wiara" mokyklose, šventovėse ir kitur.

Bet lietuvis, nors ir kentėjo, bet nepasidavė. Kartais vilnietis lietuvis, pašauktas pas aukštą lenkų valdininką, prabildavo lietuviškai. Valdininkas išdidžiai pareikalavo: "Jeigu pas mane atėjai, tai kalbėk lenkiškai". Išdidus lietuvis kaimietis atsakydavo: "Po-nuli, ne aš pas tave atėjau, tu užemei mano kraštą ir atėjai pas mane, tai ir kalbėk su manimi lietuviškai". Už tokį pasakymą kaimietis dažnai būdavo išmetamas iš kabineto. Ir taip Vilniaus krašto lietuvis vargo, bet nelenkėjo. Dabar, vėl po dešimtmečių trukusios komunistinės okupacijos, kai griuvo komunizmas ir Lietuva bei Lenkija atgavo pilną nepriklausomybę, ir vos tik dar jauni daigeliai pradeda žaliuoti, kaimynai lenkai visokiais būdais jau mėgina Lietuvai kenkti ir trukdyti. Reikalauja autonomijos Šalčininkų ar kitam kokiam valsčiui, mokyklų, šventovių ir kitokių laisvių. Iš to viso matosi noras užgrobti Vilnių ir Vilniaus kraštą, nors kartais spaudoje džiaugiamasi, kad lenkai šį ir tą mums duoda.

Prisiminkime lietuvių, gyvenančius Lenkijoje, ir pamatysime, kokia jų tenai spauda, kokios lietuviškos mokyklos ir t.t.

Lenkus reikia geriau pažinti. Tik tie geriau supranta jų užmačias ir suktybes, kurie beveik 20 m. išgyveno lenkų okupuotame Vilniaus krašte. Ir vokiečių okupacijos metais lenkas niekad neidavo prašyti pagalbos pas lietuvi, bet net nemokėdamas vokiečių kalbos bėgdavo pas vokiečių. Teko girdėti, kaip lenkė viešoje vietoje šaukė: "Viską galiu priimti ir pakelti, bet šios kiauliškos lietuvių kalbos negaliu nei priimti, nei pakelti".

Lenkų vadų keičiasi tik pavardės ir veidai, bet tikslas ir siekiai tie patys, kaip ir prieš daugelį metų. Tad teatgyja lietuvių tarpe mūsų didžiųjų Lietuvos kunigaikščių dvasia, vienybė ir ryžtas priešintis Lietuvą žlugdantiems kėslams.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

ELAINE ZIEMBA, Ontario pilietiško ministro, kurios žinioje yra ir senelių bei invalidų reikalai. Susitikime su visuomenės atstovais ji pareiškė savo ministerijos norą sudaryti sąlygas, kad seneliai bei invalidai kiek galima ilgiau gyventų savo namuose savųjų aplinkoje ir mažiau naudotųsi prieglaudomis bei kitomis institucijomis

Kanados lietuviai talkina Lietuvai

Lietuvai atgavus nepriklausomybę ir tarptautinį jos pripažinimą, KLB valdyba gavo Lietuvos respublikos vyriausybės kreipimąsi į išeiviją, kviečiantį atvykti Lietuvon ir dalintis savo darbu bei patirtimi. KLB valdyba, atsiliepdama į šį kvietimą, naujos valdybos sudėtyje paskyrė vicepirmininkę Iną Sungailienę. Tarkos Lietuvai projektui vykdyti. Jos sudarytas komitetas renka duomenis apie Kanados lietuvių, suinteresuotus dalintis savo profesine patirtimi bei darbu Lietuvoje. Užmegzti ryšiai ir su kanadiečių CESO organizacija, kuri finansuoja keliones savanoriams, vykstantiems trumpam laikui Lietuvon.

Jau keletas Kanados lietuvių darbuojasi Lietuvoje. Norime "TŽ" skaitytojus supažindinti su tais asmenimis.

Gabija Petrauskienė

Nuo 1992 m. sausio mėnesio Lietuvon dirbti išvyko KLB pirmininkė Gabija Petrauskienė.

Gabija baigė Toronto universitetą 1972 m. "honours" bakalaurs laipsniu sociologijos-psichologijos srityje. 1974 m. tame pačiame universitete gavo magistrės laipsnį socialinio aprūpinimo ir socialinių programų planavimo bei administravimo srityje. Ji yra Ontario socialinio aprūpinimo darbuotojų sąjungos tarybos narė. Pastoviai dirba pagal savo specialybę Ontario provincijos vy-

riausybėje įvairiose ministerijose. Pastaruoju metu dirba socialinio aprūpinimo ministerijoje specialiių projektų vedėja.

Lietuviškoje veikloje feišiasi nuo gimnazijos laikų. Ateitininkų organizacijoje išmoko organizavimo bei veiklos pagrindus. Lankė lituanistinę šeštadieninę mokyklą, dalyvavo choruose, tautinių šokių grupėse, lietuviškose vasaros stovyklose. Pastoviai bendradarbiauja lietuviškoje spaudoje. Viena iš steigėjų Kanados lietuvių jaunimo sąjungos. III Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Pietų Amerikoje buvo išrinkta Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininke. Nuo II Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso įsijungė į jaunimo kongresų organizavimo darbus ir yra suorganizavusi visą eilę Pasaulio lietuvių jaunimo kongresų. 1989 m. Pasaulio lietuvių bendruomenės seime išrinkta į PLB valdybą, kurioje eina vykdomosios vicepirmininkės bei ryšių su kraštais pareigas. Kanados lietuvių bendruomenės valdyboje ėjo vicepirmininkės visuomeniniams reikalams pareigas. Nuo 1991 m. — Kanados lietuvių bendruomenės pirmininkė.

Nuo 1992 m. sausio mėnesio pradėjo dirbti Lietuvos vyriausybėje, kaip speciali asistentė, ypač talkindama projektuose, susijusiuose su Kanados valdžios parama Lietuvai ir su įvairiomis firmomis, pareigose. Ontario provincijos valdžia, Ontario premjero Bob Rae ir ilgamečio lietuvių reikalų rėmėjo R. Johnstono pastangomis, pasinaudojant Kanados federacinės valdžios techninės paramos Lietuvai programa, atleido Gabiją nuo pareigų ir išleido Lietuvon. Pirmą pusmetį teks keliauti kas mėnesį tarp Kanados ir Lietuvos, o nuo vasaros atvyks visa Petrauskų šeima.

Dr. Rymantas Petrauskas, neuropsichologas, Lietuvoje dėstys Šiaulių pedagoginio instituto, dirbs Vilniuje kuriamame paauglių krizės centre, rūpinsis Lietuvos psichologų sąjunga, dirbs programų srityje Švietimo ministerijoje. Lietuvoje darbuosis iki 1993 m. rugpjūčio mėn. Inf.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115

Susitarus priima pacientus ir vakarais

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR
Nijolė Baranauskaitė-Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300 namų 769-1835
• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas.
2254 Bloor St.W. Toronto, Ontario M6S 1N6
Pirkite namus geresnei savo atečiai!

RE/MAX
Roseland Realty Ltd., Realtor
Independently Owned and Operated
Regina (Gina) Gregorian
Associate Broker
Namų pirkimo ir pardavimo atstovė
Patarnauja lietuvių kalba.
Burlingtono, Hamiltono ir Oakvillės apylinkėse.
Nemokamas namų įvertinimas
720 Guelph Line
Burlington, Ontario L7R 4E2
Toronto Line: (416) 827-6454
Res: (416) 336-2814 Fax: (416) 333-3616
(416) 333-3500

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)
615 Main Street East HAMILTON, Ontario Telefonas: 528-6303
195 King Street West DUNDAS, Ontario Telefonas: 627-7459
Laidotuvių namai ir koplyčia

Jauniausieji programos atlikėjai ir dalyviai Vasario 16 šventėje Anapilio salėje

VAKAR, ŠIANDIEN, RYTOJ

Jaunoji karta III

Lietuvos dalys – „naujos atžalės“ – gyvuoja visur pasaulyje: Šiaurės ir Pietų Amerikoje, Australijoje, Vakarų Europoje. Lietuvių kilmės jaunimas jaučia tą gyvą lietuvišką dvasią. Jį gąsdina mintys apie nutautimą ir gyvenimą be lietuviškos veiklos. Kodėl? Visi gimėme lietuviškos kilmės šeimose ir todėl jaučiame, kad priklausome lietuvių tautai.

Lietuviškos kilmės jaunimas skiriasi nuo kitų tautybių jaunimo. Mūsų pasaulis mažesnis; mūsų tauta ilgai pavergta. Užaugome klausydamiesi tėvų pasakų apie Lietuvą. Išmokome lietuviškų dainų stovyklose ir mokyklose. Įsivaizdavome Lietuvą, pilną žalių miškų, piliakalnių ir gintarinių krantų.

Mums Lietuva buvo sapnas ir kartu didelė garbė būti jos dalimi. Didžiavomės tarp draugų angliškose mokyklose, kad priklausome lietuviškoms organizacijoms ir kad turime ypatingas tradicijas bei papročius.

Nepažinome kitos Lietuvos – tik tokią, dėl kurios reikėjo nuolat kovoti ir kurią mylėjome. Staiga Lietuva laisva, ir jaunimas turi progą pagaliau pamatyti tėvų žemę, susipažinti su Lietuvos jaunimu. Atsidarė mūsų akys – Lietuva nebe tik mūsų išeivijos jaunimo sapnas. Dabar reikia ją dalintis su Lietuvos lietuviais. Lietuva mums pasidarė reali. Jos grožis mums žavėjo, o 50 metų okupacijos realumas mums išryškino problemas.

Lietuvos jaunimas labai skiriasi savo nuotaikomis ir galvosenos nuo išeivijos lietuvių. Staigus Lietuvos nepriklausomybės atgavimas verčia išeivijos jaunimą pergaltoti apie savo vietą ir reikšmę lietuvių tautoje.

Šiais metais (1991) dalyvauja Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Pietų Amerikoje, kuriame diskutavome lietuviško išeivijos jaunimo klausimus. Pats faktas, kad suvažiavo jaunimas iš viso pasaulio, susidomėjęs ir susirūpinęs savo tapatybe, reiškia, kad šitam jaunimui svarbi yra lietuvių ir jos išlaikymas. Per studijų dienų ilgus posėdžius, diskusijas buvo nutarta, kad pagrindinis PLJS tikslas yra „rūpintis lietuvių jaunimu, gyvenančiu už Lietuvos respublikos ribų“.

Buvo ir kitų nutarimų apie išeivijos ryšius su Lietuva ir jaunimo pastangas padėti atgimtančiai Lietuvai. Svarbus būdas padėti Lietuvai yra pirmausia išlaikyti savo solidarumą ir savo tapatybę. Todėl ir kongreso šūkis buvo: „Mūsų vienybė – tautos stiprybė“.

Bet ką iš tikrųjų reiškia „mūsų vienybė – tautos stiprybė“. Ar mūsų dabartiniai siekiai mus tikrai veda į tą stiprybę? Aišku, svarbu pažinti savo kilmę ir krašto praeitį, bet ar nereiktų pradėti rimčiau kreipti dėmesį į dabartinę padėtį? Atrodo, kad nuo kartos į kartą jaunimo tikslai pradeda krypti į kitą kelią. Dalis išeivijos jaunimo sulieja lietuvių tikslus su socialiniu aspektu. Čia kažko trūksta. Svarbu išeivijos lietuvių išlaikymas, bet gal reiktų pergaltoti apie jo būdus.

Dalyvaujama PLJ kongrese turėjau progos susipažinti su lietuviškos kilmės lietuviais iš viso pasaulio. Deja, negalėjau susikalbėti su visais, nes ne visi kalbėjo lietuviškai. Tačiau noras šio jaunimo geriau išmokyti savo protėvių kalbą buvo nuostabus. Ketvirtos, penktos kartos lietuvių

jaunimas Argentinoje yra užsidegęs lietuviška dvasia, lanko lietuvių kalbos pamokas kas sekmadienį. Pamatęs lietuvišką jaunimą iš viso pasaulio, jis jautė paramą ir tikslą toliau sunkiai dirbti. Jis matė mūsų plačios veiklos rezultatus ir nesijautė vienišas, kovojantis už lietuvių išlaikymą. Be tos paramos ir pavyzdžio išlaikyti lietuvišką veiklą, jų likimas būtų kitoks.

Pietų Amerikoje ir čia Kanadoje gyvena daug lietuvių kilmės jaunimo, kuris nebekalba arba neišmoko lietuviškai kalbėti. Tačiau tarp jų liko grupė, kuri vis tiek išpareigoja dirbti Lietuvos labui, nes jaučiasi lietuviais.

Daugumos jaunimo lietuvių kalba silpnėja, ir kiekvienais metais dalis lietuvių kilmės jaunimo nutolsta nuo lietuviškos visuomenės. Todėl reikia paramos, pavyzdžio ir išpareigojimo iš vyresnės kartos pusės, kad mūsų jau mažas pasaulis išsilaikytų ir kad mūsų jaunimo pastangos išlaikyti lietuvių būtų remiamos.

Jauna dvasia ir noras būti lietuviais yra gyvi lietuviškos kilmės jaunime. Gal kartais nukrypstame iš kelio, bet nepalikite jaunimo. Paremkite jį, padėkite savo idėjomis, pavyzdžiu ir siūlymais. Turėkite vilties mums, nes mes esame lietuviai ir norime tokiomis pasilikti.

Daiva Baršauskaitė

Ar palaužti sparnai?

Išeivijos scenas okupavo menininkai iš Lietuvos, bet atsauna ir vietinės meno pajėgos

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Daugelį metų Šiaurės Amerikos žemyno lietuviškoji išeivija didžiavosi savo menininkais, kompozitoriais, pianistais, solistais, išleido chorų ir orkestrų plokšteles. Rudens renginių sezonui prasidėjus, savaitgaliais salėse pristigdavo vietos, nes gerėjomės ne vien iš tremtinių stovyklų atvykusiais menininkais, bet prisauginome ir naujas jų kartas. Kanadiečiai – Jonas Govėdas, Dalia Viskontienė, klivlandietė Rita Čyvaitė-Kliorienė, Darius Polikaitis Čikagoje ir kiti yra naujos lietuviškos atžalos, daug prisidėjusios prie lietuviško muzikinio ir kūrybinio gyvenimo klestėjimo. „Dainavos“, Čiurlionio ansambliai, Kanados lietuvių chorai ir teatrai, teatrų festivaliai palaiškė išeivijos lietuvių gyvastingumą ir stiprino jėgas kovoję už Lietuvos laisvę. O ir tautinių šokių grupėms nepristigo jaunimo.

Lietuvoje prasidėjus politiniam atoslūgiui, į Šiaurės Amerikos žemyną prasidėjo Lietuvos ansamblių, muzikų ir kitų sričių menininkų antplūdis. Iš pradžių jų pasirodymai buvo profesionalūs, aukšto lygio ir džiugino išeiviją, nes tai buvo įrodymas, kad kultūrinis ir kūrybinis tautos gyvenimas yra giliai įleidęs šaknis į lietuvišką kultūrą, nepaisant agresyvių rusifikacijos. Kai kuriuos išeivius žavėjo „Dėdės Vanios“ ir „Pirosmi“ spektakliai, nekreipiant dėmesio į sudarytą aktorių lietuvių kalbos tarsi ir į tai, kad buvo stomatinių lietuvių sukurta veikala.

Vėliau pradėjo lankytis mėgėjiško pobūdžio įvairių „profesijų“ darbininkų sambūriai, kurių meninis lygis nebuvo geresnis už mūsų mėgėjų. Negalima jų smerkti už no-

tinų šokių grupėms nepristigo jaunimo.

Mūsų fondai ir didžiosios organizacijos jau rengia smulkininko Raimundo Katiliaus ir Lariso Sulekovo (?) gastrolių. Kviečiamas Daunoras, Milkevičiūtė, Bekionis, „Ažuoliukų“ choras, o Čikagos lietuvių operos „Otello“ pastatyme pagrindinius vaidmenis atliks vilniečiai... Atvyksta „Jonis“...

Taigi lietuviškos išeivijos renginių kalendoriai, užpildyti svečių iš Lietuvos gastrolėmis, išstūmė išeivijos menininkus iš scenos, bet nesužlugdė jų išpareigojimo lietuvių ugdymui ir meilės pagalbos reikalingai Lietuvai.

Tai įrodė klivlandiečiai BALFO III.22 rengtas koncertas Lietuvos našlaičių, senelių ir Sibiro tremtinių pagalba. Kilus minčių tam kilniam tikslui sušaukti muzikų ir solistų būrį, vietiniai menininkai su dideliu entuziazmu sutiko koncer-

Toronto „Gintaro“ ansamblio šokėjai atlieka programą Vasario 16 šventėje Anapilio salėje

Nuotr. A. Puko

Susidomėjo Lietuvos vyskupu

Brazilijoje įvykusiame tarptautiniame kongrese iškilo arkivyskupo TEOFILIAUS MATULIONIO, kaip komunizmo kankinio, vardas ir jo gyvenimą aprašantis leidinys portugalų kalba

„Šių metų sausio 3 dieną Sao Paulo buvo atidarytas VIII tarptautinis TFP kongresas, kurio pagrindiniai kalbėtojai buvo TFP tarybos pirmininkas prof. Plinio Correa de Oliveira, princas Dom Bertrand de Orleans e Braganca ir lietuvis kunigas Pranas Gavėnas“. Taip pranešė TFP informacijos žiniaraštis ir įvairių Brazilijos miestų spaudos orgai.

TFP (Tradicao, Familia, Propriedade) organizacija yra pasisklidusi 15-koj valstybių. 1990 m. per savo platų tinklą 23-jose šalyse ji surinko 5.215.580 parašų po deklaraciją, reikalaujančią laisvės lietuvių tautai ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Šių parašų mikrofilmai buvo specialios TFP komisijos nuvežti ir įteikti Vyt. Landsbergiui Vilniuje; antras pilnas komplektas buvo įteiktas Sovietų S-gos prezidento M. Gorbačiovo raštinei ir gautas oficialus tos įstaigos pakvitavimas.

Sao Paulo tarpt. TFP kongrese dalyvavo 1500 atstovų iš 111 Brazilijos miestų ir 17-kos Pietų ir Šiaurės Amerikos, Eu-

ropos, Azijos, Afrikos ir Australijos kraštų. Su pakviestaisiais buvo 4000 asmenų. Atidarymui susirinko JUVENTUS klubo salėje (talpinančioje 5000 žmonių). Kongreso programoj įrašyta: „18,30 val.: Klubo JUVENTUS auditorijoje iškilmingas atidarymas. Tarptautinei publikai pristatymas prel. dr. Prano Gaidos leidinio „VYSKUPAS, KALINYS IR KOMUNIZMO KANKINYS“ patikėtas kun. Pranui Gavėnui“.

Profesoriui Pliniui drąsiant ir keliems kompetentingiems TFP nariams prisidedant darbu, išėjo portugaliskai Pr. Gaidos paruošta ir iššomis paremta ši arkivysk. T. Matulionio biografija. TFP surengė šį tarptautinį leidinio pristatymą ir išpareigojo jį skleisti ne tik plačioji Brazilijoje, bet ir užsieniuose.

Nušviesti lietuvių kankinio vyskupo asmenybę buvo pakviestas kun. Pranas Gavėnas, rūpinęsis knygos išleidimu. Salėj ant estrados stovėjo 4 metrų aukščio knygos viršelio plakatas, o prie durų – pati knyga. Kr.

Te dalyvauti. Programoje buvo atlikti didžiųjų tarptautinių lietuvių kompozitorių vėikalai. Koncertą rengė Klivlando BALFO skyrius, vadovaujamas aktyvaus visuomenininko Vinco Apaniaus. Programą koordinavo ir joje dalyvavo solistė Aldona Stempuzienė, daugelio operų vaidmenų atlikėja, dainos konkursų laimėtoja, išleidusi net kelias savo dainų plokšteles. Vilija Nasvytytė-Klimienė, deklamatore, buvo programos pranešėja.

Rengėjai ypatingai didžiujasi, kad solistų tarpe buvo Jennifer Cochran-Luizaitė, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių pianino mokytoja Birutė Smetonienė. Muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė pasirodė su Šv. Kazimiero mokyklos chore, ketvirtos kartos Amerikos lietuvių, kurios prosenelis, senelis ir tėvas priklausė Lietuvos vyčiams. Programoje dalyvavo pianistė ir daugelio lietuvių

Jei literatūros dr. Jonas Grinius būtų gyvas, jis šių metų vasario 21 d. būtų šventęs 90-įjį gimtadienį. Deja, jis mirė Miunchene 1980 m. lapkričio 10 d. Palaidotas Westfriedhof kapinėse, kur architektas A. Mončys suprojektavo lietuviškais liaudies motyvais paminklą.

J. Grinius, gimęs 1902 m. vasario 21 d. Giminėnų kaime, Joniškio vlsč., Šiaulių aps., Šiaulių gimnaziją baigė 1922 ir tais pačiais metais įstojo į Lietuvos universiteto Teologijos filosofijos fakultetą Kaune, kuriame studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą, prancūzų kalbą ir psichologiją bei pedagogiką. Baigė 1926 m. ir tolimesniems studijoms išvyko į Sorbonos ir Grenoblio universitetus Prancūzijoje.

Grįžęs 1929 m. apgynė daktaro disertaciją „O. V. Milašius – poetas“ ir iki 1940 m. Teologijos-filosofijos fakultete dėstė visuotinę literatūrą, meno istoriją, estetiką. 1940 m. bolševikams uždarius Teologijos filosofijos fakultetą, J. Grinius konkurso keliu buvo išrinktas meno istorijos ir prancūzų kalbos dėstytoju Kauno universiteto Statybos fakultete. 1941 m. perėjo dirbti į naujai atidarytą Kauno universiteto Filosofijos fakultetą, kuriame docento titulu dėstė iki 1943 m. kovo 16 d., kai vokiečiai universitetą uždarė.

1944 m. nuo grįžtančių bolševikų teroro pasitraukė į Vakarų. Gyveno įvairiose stovyklose Vokietijoje. Įsteigus Vasario 16 gimnaziją Hiutenfelde, joje keletą metų mokytojavo ir dvejus metus buvo jos direktorium. Vėliau pastoviai apsigyveno Miunchene. Čia ir mirė ilgėdamasis Lietuvos, nes prie svetimos aplinkos jam buvo sunku pritaipyti. Jis atidžiai sekė okupuotos Lietuvos kultūrinį gyvenimą, skaitydamas tenai leidžiamą periodinę spaudą ir gaunamas knygas.

Dramaturgas. J. Grinius debiutavo drama „Pavasariui auštant“, kuri buvo išspausdinta „Ateities“ žurnale. 1929 m. buvo išleista jo drama „Sąžinė“. 1947 m. „Aiduose“ buvo išspausdinta trijų veiksmų dramatinė legenda „Stella Maris“. Iš kitų jo dramų minėti:

Rašytojos malda

Mano siela ilsisi Tavyje, Viešpatie, mano siela garbina Tave savo tylėjimu.

Mano dienu varpos nulinko savo brandumu, ir aš save atiduodu Tavo valios pjūčiai.

Kai bandau pakelti savo kančios derlių, sulinksta mano pečiai ir laukia Tavo glėbio.

Surink mane, Viešpatie, iš visų byrančių minčių savo šventų aruodų sėklai.

Įknibau į žemę laukų Tavo. Maitink mane savo Krauju ir Duona.

Aplėbk mane savimi, saugok nuo lietu į darganų. Tavo delnai – mano gyvybės saulė, kuri savo šilima prikelia mirusius. Užmikdyk mane, Viešpatie, tik šios žemės miegu, bet amžiais palik mano sielą gyvą, alsuojančią Tavo meile.

Aš Tau atidaviau savo širdies meilės lašus – buvusius ir būsimus. Tu kaip iš rasų gražiausių pasirinkai sau kunigą.

Džiaugsmu kaista veidai mano tyloje, džiaugsmo ir meilės rasos glaudžiasi prie Tavo kojų.

Be Tavęs užtrokščiau. Be Tavęs – badas, be Tavęs – tamsybės ir paklydimas, be Tavęs – vargas ir tuštynė.

Pabūk su manimi, Viešpatie, nulinkusia ir neverta. Tavo aureolės spektrų šviesoje leisiskis grožėtis Tavo veidu.

Marija Aukštaitė,

Iš rankraščinio leidinio „Mano dienos Romoje 1956“, išleisto Kanadoje 1991 m.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Kultūros židiny Niujorke Smuikininkas VILHELMAS ČEPINSKAS su akompaniatorium POVILU STRAVINSKU

na 1954 m. išleista „Žiurkių kamera“, vaizduojanti sovietinio gyvenimo tikrovę. 1962 m. išleista istorinė drama „Gulbės giesmė“, laimėjusi Lietuvių rašytojų draugijos premiją. Kai kurios jo dramos yra likusios rankraščiuose: „Ramūna“, „Žemė ir žmonės“.

Literatūrologas. Pradėjęs O. V. Milašiaus veikalų tyrinėjimais, visą laiką apie jį rašė spaudoje ar skaitė paskaitas. 1932 m. J. Grinius išleido veikalą „Putino lyrika“. Jau gyvendamas Vakaruose, parašė studiją „Vincas Mykolaitis-Putinas kaip kūrėjas“ (1973). Vertingiausi jo darbu laikomas prancūzų kalba 3 tomų veikalas „Histoire generale des literatures“ (1961). „Vaizdai ir problemos lietuvių literatūroje“ – studijų ir straipsnių rinkinys (1973 m. LKM Akademija, Romoje). Dar minėtina J. Griniaus studija „Bernardas Brazdžionis – Dievo ir žmogaus šauklys“ ir daug kitų.

Menotyrininkas. Brandžiausias J. Griniaus darbas, išleistas Lietuvoje – „Grožis ir menas“. Tai vienintelis lietuviškas meno filosofijos veikalas, kuris papildytas pakartotinai išleistas jau autoriui mirus, (1982 m.). Lietuvai atgavus 1939 m. Vilnių, J. Grinius išleido labai vertingą veikalą „Vilniaus meno paminklai“ (1940). 1966 m. Miunchene išleista leidinyje „Lexicon der Weltliteratur“ paskelbė studiją apie lietuviško kryžiaus kilmę „Die Herkunft der litauischen Kreuze“. Reikšminga jo meno tyros studija „Lietuvių kryžiai ir kopyltėlės“ (1970). Čia pateikiama įvairių teorijų apie lietuvių kopyltelių bei kryžių kilmę apžvalga ir kartu duodama jų kritiška analizė.

Kritikas. Parašė daugybę straipsnių periodinėje spaudoje. Straipsnyje „Literatūros ir meno kritikai („Aidai“, 1952) aptaria, kokias ypatybes privalo turėti kritikas, kad galėtų įsijausti į kūrinių ir padaryti teisingas išvadas. Kai kas prikiša Griniui per didelį rigoriškumą vertinant kitų kūrybą, bet literatūros istorikas Pranas Naujokaitis laiko jį vienu objektyviausių ir nuosaikiausių literatūros kritikų.

Dar reikia pridėti, kad J. Grinius buvo nepaprasto darbštumo žmogus. Jis reikšė ir daugelyje kitų sričių: publicistikoje, buvo redaktorius, visuomenės veikėjas, nevengdamas įsipareigojimų, jei matė, kad jis gali ką nors naudingo nuveikti.

Iš praeities. 1930 m. Prienu „Žiburio“ gimnazijos scenoje buvo suvaidinta J. Griniaus drama „Pavasariui auštant“. Vieną svarbiausių vaidmenų (Daktaro) man teko atlikti. Kad atrodyčiau panašnis į daktarą, iš fizikos mokytojo Cezario Pšemneckio, kuris buvo gana apkūnus, pasiskolinau fraką. Į vaidinimą buvo pakviestas iš Kauno ir docentas J. Grinius, kuris atvyko su savo draugu pedagogu J. Mičiuliu. Vaidinimas puikiai pavyko. Buvo patenkintas ir autorius, ir publika.

Du didieji - „Atžalynas“ ir „Gintaras“

Rūpesčiai besirengiant Kanados lietuvių kultūros ir švietimo darbuotojų suvažiavimui Toronte 1992 m. balandžio 24-26 d.d.

Amžių eigoje lietuviai išreiškė savo kūrybą darbais, apranga, pasakomis, dainomis, pasilinksminimais, šokiais... Taip savo tautos loybe turime įvairiaspalvius tautinius drabužius, melodingas liaudies dainas, grakščius, įvairiai supintus liaudies šokius.

Torontiečiai didžiuojasi meno grupėmis „Atžalynu“ ir „Gintaru“. Įdomu, kaip jiems sekėsi per keletą dešimtmečių išvilioje išlaikyti minėtus tautinio šokio bruožus, pritarukti nemažą dalyvių skaičių.

Artėjant Kanados lietuvių kultūrininkų ir švietėjų suvažiavimui, norėtusi daugiau paanagrinėti, kokios problemos ar rūpesčiai slepia šių grupių vadovus, koks darbas vyksta užkulisiuose, kurio mes, kaip žiūrovai, nepastebime.

„Atžalynas“

Užgavėnių karnavalo metu Toronto Lietuvių namuose, kur kasmet turi progos pasirodyti abi šokių grupės, keletą klausimų pateikiau „Atžalyno“ tėvų komiteto pirmininkei Vandai Paulionytei-Grenke ir grupės programos pranešėjai Irenai Poškutei.

„Atžalyne“ yra 130 šokėjų, suskirstytų į 5 amžiaus grupes, kur jauniausias šokėjas yra 4 metų amžiaus, vyriausias – 72 metų. Yra nemažas būrys mišrių šeimų ar net kanadiečių jaunimo. Beveik 3/4 visų šokėjų yra jaunimas, visai nekalbantis lietuviškai. V. Paulionytės-Grenke žodžiais, „mišrių šeimų jaunimas domisi lietuvišku šokių, lietuvių kalba ir ne vienas jų pradėjo lankyti lietuvišką mokyklą. Šių vaikų tėvai dažniausiai būna atitolę nuo bet kokios lietuviškos veiklos, todėl „Atžalyno“ repetitijos, pasirodymai sudaro progą ir tėvams dažniau dalyvauti lietuviškame gyvenime. „Didelis vadovų rūpestis – pasirodymų koncertų stoka. „Pirmenybę atiduodam iš Lietuvos atvykusiems atlikėjams,

Dr. JONAS GRINIUS–rašytojas, kritikas, profesorius, visuomenės veikėjas

Du didieji - „Atžalynas“ ir „Gintaras“

skriausdami savo jaunimą“ – sako Irena Poškutė. Tą spragą užpildyti padeda kanadiečių organizacijos. Viena jų – FOLK ART COUNCIL. Ji 1991 m. gruodžio mėn. pakvietė dalyvauti Puerto Rico „International Dance Festival“ ir eilėje kitų renginių. Tokie renginiai skatina jaunimą gausiai dalyvauti repetitijose, vertinti idėjų darbą.

Visų grupių šokių vadovė yra Vida Vitkūnaitė, šokių akompaniatorė – Danutė Pargauskaitė.

„Gintaras“

Kitas Toronto lietuvių meno vienetas-ansamblis, turintis 37 metų darbo stažą ir truputį kitokią sudėtį yra „Gintaras“. Jame 155 dalyviai: 2 vaikų šokių grupės, 1 jaunimo, 1 studentų ir 2 veteranų, muzikantų kapela, liaudies instrumentų grupė ir dainos vienetas.

„Gintaro“ vadovai – Juozas ir Rita Karasiejai, grįžę iš kelionės į Lietuvą 1989 m., nusprendė įsteigti kanklių grupę. Jie pirmieji pradėjo kviesti specialistus iš Lietuvos, kurie paruošia jaunimą, supažindina su grojimo technika. „Po keletu metų ir iš mūsų grupės turėtų išaugti šių sričių vadovai“ – sako Rita Karasiejienė.

Iš šalies žiūrint, atrodo viskas vyksta kuo puikiausiai, ir jiems jokios paramos nei iš lietuviškos visuomenės, nei iš kitų organizacijų nereikia. Deja, ne visai taip. „Nėra kur koncertuoti. Jau ir didesnės lietuvių kolonijoms yra per brangu iškviesti tokio dydžio ansamblių“, – sako vadovė Rita Karasiejienė. Jaučiamas šokėjų trūkumas jaunimo grupėje, ypač berniukų, kurie tokiam amžiuje daugiau mėgsta sporto užsiėmimus“.

„Gintaro“ vadovas Juozas Karasiejus pastebi ir tai, kad trūksta finansinės paramos iš žiūrovų, pavienių aukotojų. Be to, koncertų salės ir žiūrovų žymiai mažiau. Gintariečiai, taip pat stengiasi dalyvauti kanadiečių visuomenės rengiamuose festivaliuose, palaikydami glaudžius ryšius su „TORONTO ART COUNCIL“. Prieš keletą metų „Gintaras“ Prancūzijoje įvykusiame festivalyje užėmė II vietą. Vėliau Anglijoje įvykusiame tarptautiniame festivalyje „CLEVELAND INTER-TIE“ laimėjo I vietą.

Sprendžiant iš šių laimėjimų, reikėtų pastebėti „Gintaro“ ansamblio profesionalumą, vadovų idėjų milžinišką darbą. Mes, kaip žiūrovai, pritarę prie grakštaus šokėjų judesio, tiesių lygiavimų, šypsenos, pasitempimo, kartais išeiname iš koncerto burbėdami, kad tie šokiai jau nusibodę, kad viskas panašiai kaip ir praėjusį kartą. Reikėtų atkreipti dėmesį į labai svarbų dalyką: nei liaudies dainos, nei šokio nepakeisi, jis visą laiką turi išlaikyti tautinius motyvus. Bet tas pats šokis, meniškai apipavidalintoje scenoje, gerai pritaikytame apšvietime, surežisuotoje programos eigoje atrodo visiškai kitaip. Pvz. pasikartojantys „Volungės“ kalediniai religiniai koncertai vos sutalpina klausytojus. Mat

volungiečiai parenka tinkamą vietą, papuošimą, apšvietimą, akustiką...

Kas toliau?

Ar nereikėtų atskiroms organizacijoms, bendruomenėms, prieš kviečiant atskirus vienuosius programai atlikti, pagalvoti ir apie profesionalų programos sujungimą.

Kitas tai labai svarbus dalykas – vadovų paruošimas. Kaip jau minėjau, Juozas ir Rita Karasiejai pirmieji pradėjo kviesti vadovus iš Lietuvos, nes mes išvilioje kanklių muzikos, liaudies pučiamųjų instrumentų žinovų neturėjome. Po keleto metų, reikia tikėtis, iš dabartinių „Gintaro“ muzikantų ir šokėjų išaugs vadovai, bet tam reikia dėmesio, paskatinimo ir paramos. Vien tik šokdamas ar grodamas vadovu nepasidarys, lygiai kaip ir vien dainuodamas chore dirigentu netapsi.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, atsidaro keliai mūsų jaunimui studijuoti ar lankyti specialius kursus Lietuvoje. Bet dėl to reikėtų mūsų visuomenės, bendruomenės, valdymos pagalvoti, kaip paskatinti išviliojusi jaunimą, galbūt paskirti stipendijas. Gal užuot organizavus stovyklas, pasikviečiant specialistus iš Lietuvos, rengti norinčių ir gabių jaunuolių keliones (2, 3 savaitės) į Lietuvą, kur jie įgytų žinių vienoje ar kitoje srityje.

Iš Lietuvos atvyksta puikūs vadovai, turį gerą pasiruošimą, bet mums išsiauginti savo jaunimą yra žymiai naudingiau: tokiems vadovams lengviau suprasti čia gimusio jaunimo psichologiją, kultūrą, mokyklos sistemą, poreikius, be to, tai pavyzdys ir kitiems aktyviai dalyvauti lietuviškoje veikloje.

Visuomenės parama

Šios dvi „Atžalyno“ ir „Gintaro“ šokių grupės jungia didžiausią dalį Toronto lietuviškos visuomenės jaunimo. Pagrindinis uždavinys bendruomenės vadovams – rasti būdus ir sudaryti galimybes lietuviškiems mūsų išviliojusiems vienetais kuo daugiau progų koncertams, pasirodymams lietuviškai publikai, nes tuo yra skatinamas kitų vietovių jaunimas įsijungti į lietuvišką veiklą, atsiranda naujos pažintys, kurių dėka sukuriamas viena kita lietuviška šeima. Mažos „mini“ šokių šventės, šokių stovyklos būtų didelė investacija ateities lietuviško jaunimo ugdymui.

Toronto ir visos Kanados lietuviai gali didžiuotis turėdami panašius ir kartu visai skirtingus meno vienetus. Nežiūrėkime į vadovų darbą kaip į pareigą dirbti lietuvybei. Įvertinkime jų pastangas, jų kantrybę, jų pasiaukojimą ir padėkime išspręsti klausimus, kurie sunkiai slepia jų pečius ir kurių jie vieni be visuomenės pagalbos išspręsti nepajėgs.

Laukiame Kanados lietuvių kultūros ir švietimo darbuotojų suvažiavimo, kuris, tikimės, pasiūlys naujų minčių ir programų tolimesnei kultūrinei bei pedagoginei veiklai. N.B.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kun. prof. A. Rubšys Niujorke verčia į lietuvių kalbą Šv. Rašto Senąjį Testamentą iš originalinės hebrajų kalbos. Jau išvertė pranašų knygas. Gavus Lietuvos vyskupų leidimą, jos jau paruoštos spaudai. Techniškai darbą atlieka Teresės Bogutienės spaustuve Čikagoje, leidyba rūpinasi „Krikščionis gyvenime“. Tikimasi, kad šis leidinys pasirodys š. m. vasarą. Dabar kun. A. Rubšys verčia į lietuvių kalbą Mozės Penkianygnę.

JAV LB kultūros taryba ruošiasi gražia tradicija tapusiai XII-jai premijų įteikimo šventei. 1991 m. premijoms paskirti jau yra sudarytos vertintojų komisijos. Muzikos premiją paskirs Kepalaitė, Sakaitė, Perelšteinas, Bukauskienė, žurnalistikos — Juodvalkis, Kubiliūtė, Rudaitienė, radijo programų — Dantienė, Gečienė, Mašalaitenė, teatro — Bajorūnaitė, Dovydėnas, Čiuberkis, dailės — pirm. A. Kašubienės dar nepaskelbtą komisija. Šiom penkiom premijom po tūkstantį dolerių kasmet parūpina JAV lietuvių fondas. Grožinės literatūros trijų tūkstančių dolerių premiją finansuoja JAV LB krašto valdyba. Šią premiją paskirs A. Stankienė, V. Skrupskelytė ir A. Landsbergis, peržiūrėję 1991 m. grožinės literatūros leidinius ir rankraščius. Autoriai savo rankraščius, o leidyklos 1991 m. pasirodžiusias knygas iki š. m. kovo 25 d. turi atsiųsti vertintojų komisijos pirm. A. Stankienei, 161-16 84th Ave., Jamaica, NY 11432.

Pirmąjį sol. Nijolės Ščiukaitės estradinių dainų koncertą Čikagos lietuviams sausio 19, sekmdienį, Jaunimo centre surengė vietinės „Lietuvių radijo valandėlės“ vadovai Pranė ir Anatolius Šlatai. Viešnia iš Vilniaus yra gimusi Šiauliuose, Lietuvos filharmonijon soliste įsijungusi 1963 m., studijas Lietuvos konservatorijoje Vilnių baigusi 1983 m. Sol. N. Ščiukaitė, iškopusi į populiariausių estrados dainininkių eiles, nuo 1966 m. daugiausia dainuoja su „Estradinių melodijų“ ansambliu, pirmą kartą atlikdama kai kuriuos naujausius Lietuvos kompozitorių Benjaminio Gorbulskio, Rimvydo Racevičiaus, Algimanto Raudonikio, Vynganto Telksnio kūrinius. Pasirinkdama programą koncertui Čikagoje, ji vadovavosi šūkiu „Iš širdies į širdį“. Tad koncerte skambėjo tik lietuvių kompozitorių sukurtos dainos su joms panaudotų lietuvių poetų tekstus. Pastarųjų sąrašas buvo įjungtas ir Bernardas Brazdžionis, kurio „Lietuvai“ melodiją sukūrė Sibiro tremtinys Z. Matelis. Vienintelė problema sudarė sol. N. Ščiukaitės palydai naudojamos įrašų juostelės, kurioms reikia geresnės aparatūros. JAV ji žada įvyšėti tris mėnesius ir Čikagoje pradės koncertus testai Floridoje bei kitose lietuvių kolonijose.

Keturių brolių Trijonių kaimiškos muzikos ansamblis „Jonis“ į JAV turėjo atvykti 1991 m. pabaigoje ir atlikti programą Naujųjų metų sutikime Bruklno lietuvių Kultūros židinyje, bet tada negavo bilietų skrydžiu lėktuvu. Gastrolinius koncertus svečiai iš Šiaulių tegalėjo pradėti pirmojoje sausio dalyje Hartforde. Su jais taigpi buvo apsilankyta Putname, Baltimorėje, Niujorke, Čikagoje, Filadelfijoje, Lemente ir galbūt kai kuriose kitose JAV lietuvių kolonijose. Čikagoje „Jonio“ ansamblis turėjo du koncertus. Pirmąjį vasario 2 d. Jaunimo centre surengė „Margučio“ vadovas Petras Petrutis, antįjį vasario 5 d. „Seklyčioje“ — JAV LB socialinių reikalų taryba. „Jonio“ ansamblį sudaro keturi broliai Trijoniai: Stasys — administratorius ir koncertų režisierius, Pranas — ansamblio vadovas, dainų kūrėjas, pagrindinis dainininkas, Romas ir Petras — programos atlikėjai, jiems talkinantys instrumentalistai Kestutis Rupšys, Liutauras Milišauskas, Arvydas Žiauberis ir Edmundas Grubliauskas. Kaimiškai muzikai naudojami aktualūs buvusiųjų ir dabartinių poetų — A. Vienažindžio, A. Strazdo, D. Ramošaitės, V. Stakėno, P. Drevinio, J. Ardžijausko, L. Požemecienės, G. Petruilienės, P. Arlauskio, A. Baltakio, Z. Kupščio sukurti žodžiai. Nors „Jonis“ vadinamas kaimiškos muzikos ansambliu, jam didelės įtakos turi dabartinė amerikiečių „country“ ir „western“ muzika, lietuviškajai daliai paliekanti aktualias temas.

Nemažai M. K. Čiurlionio paveikslų dabar iš Kauno iškeliavo Japonijon, kur jų paroda yra surengta Tokio meno muziejuje „Sezon“. M. K. Čiurlionio dailės galerijoje kauniečiai turi progą susipažinti su fonduose saugotais kitais jo darbais, pakeitusiai išvežuosiuis. Lankytojų dabar laukia M. K. Čiurlionio „Fantazijos“ ciklo paveikslai „Regėjimas“, „Veidai“, „Marso pasaulis“, kiti kūriniai „Diena“, „Vakaras“ ir „Naktis“, papildyti mažo formato gamtos etiudais ir „Vasaros“ ciklo paveikslais.

Poetės Salomėjos Nėries (1904-1945) palaikai ši pavasari iš Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelio bus perkelti į kauniečių kapines Petrašiūnuose. Perkėlimas paskatino toje muziejaus sodelio vietoje planuojama statyti Lietuvos knygnešių sienelė. S. Nėries palaikų perkėlimą Lietuvos rašytojų sąjungos Kauno skyriui pasiūlė JAV gyvenantys jos brolis ir sesuo, vadovaudamiesi ir poetės vyro Bernardo Bučo pagėdavimu. Palaikų perkėlimui pritarė ir Kaune gyvenantis S. Nėries sūnus Saulius Bučas. Visais perkėlimo reikalais rūpinasi specialī komisija. Petrašiūnų kapinėse jau išrinkta aikštelė, kurion bus perkelti šios žymiausios ir tragiškiausios Lietuvos poetės palaikai su antkapine skulptūra.

Marija Juozapaitytė-Kelbauskienė, Lietuvos baleto veteranė, mirė Vilniuje vasario 22 d. ir buvo palydėta į Antakalnio kapines vasario 26 d. Velionė, gimusi Petrailyje 1912 m. kovo 27 d., Kaune 1925-29 m. lankė Olgos Dubenecienės, Jurgio Kiakšto, Veros Korali ir Veros Nemėninovos baleto studijas. 1934 m. tobulinosi Paryžiuje pas M. Kševinskąją. Lietuvos baleto teatruir atidavė tris dešimtmečius 1929-59 m. Su Lietuvos baleto grupe velionė gastroliavo Monte Carlo, Londono, Talino, Rygos teatruose. Lietuvos scenoje sukūrė daug pagrindinių vaidmenų įvairiuose baletuose: J. Pakalnio „Sužadėtinėje“, J. Gruodžio „Jūratėje ir Kastytyje“, L. Delibo „Kopelijoje“, P. Čaikovskio „Gulbių ežere“, „Miegančiojoje gražuolėje“, „Spragtuke“, A. Glazunovo „Rai-mondoje“, L. Minkaus „Don Kichote“, R. Gliero „Raudonojoje aguonoje“ ir kt.

Lietuvos paleoastronomų draugijai vadovauja fizikas Libertas Klimka, Vilniaus technikos universiteto docentas. Šios draugijos nariai yra susidomėję senovine liaudies astronomija bei jos išlikusiais ženklais. Vilniuje paleoastronomų surengtame seminare buvo kalbėta apie baltų kalendoriaus atkūrimą, liaudies astronomijos žinių rinkimą ir jų apibendrinimą. Lietuvoje dar yra išlikusių akmeninių riedulių, išdėstytų pagal Mėnulį, Saulę ir žvaigždes, žmonių išsaugotų pasakojimų ir legendų. Paleoastronomai dalyvaus kraštotyros ekspedicijose, talkins Eglės Pliekšienės vadovaujamam Vilniaus etninės veiklos centrai, kuris jau ruošiasi Pavasario lygiadienio (Žiemos palydėtuvių) šventei. Lietuvos paleoastronomų emblemai siūloma pasirinkti „Žvaigždės, Saulės ir Mėnulio“ ženklą, iškal tą Valulio akmenyje, kuris yra Molėtų rajono Karališkių kaime.

Senojoje Vilniaus rotušėje, dabar tapusioje Dailės muziejumi, vasario 17 d. buvo įteiktos nepriklausomybės atgavusios Lietuvos valstybinės 1991 m. premijos penkiems laureatams — poetui Vytautui Bložei, kompozitoriui Jeronimui Kačinskui, skulptoriui Gediminui Karaliui, rašytojui Broniui Radzevičiui (po mirties) ir tapytojui dail. Povilui Ričardui Vaitiekūniui. Vertintojų komiteto pirm. Dainius Trinkūnas perskaitė jo nutarimą, o vicepirm. Vytautas Kubilius supažindino su naujaisiais laureatais bei jų kūryba. Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautas Landsbergis jiems įteikė vardinius atminimo medalius ir diplomus, sukurto dailininkų Petro Repšio ir Dainiaus Paškevičiaus. Medalius ir diplomus taigpi gavo ir ankstesnieji laureatai, premijas laimėję atgimstančios Lietuvos paskutiniaisiais kovos metais. Tokių laureatų Lietuva dabar jau turi devyniolika. Ne visi galėjo atvykti šion iškilmin. Tačiau vilniečiai labiausiai džiaugėsi Lietuvon iš Bostono vėl atskridusiu kompozitoriumi Jeronimu Kačirnsku, jau artėjančiu prie aštuoniadešimt penktojo savo amžiaus metų slenkščio.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 5.50%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 5.50%	nuo 10.75%
1 metų term. indėlius 5.75%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 6.25%	nuo 10.75%
3 metų term. indėlius 6.75%	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-mėn. palūk. 6.25%	Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų GIC-met. palūk. 7.25%	1 metų 8.50%
2 metų GIC-met. palūk. 7.75%	2 metų 9.00%
3 metų GIC-met. palūk. 8.00%	3 metų 9.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP.... 6.25%	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 7.25%	1, 2 ir 3 metų 8.50%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 7.75%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 8.00%	
Taupomąją sąskaitą 5.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 5.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk.iki...3.50%	

Draudžiame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 52 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.
Skambinkite tel. 232-9000

RE/MAX
Professionals Inc.
An Independent Member Broker

1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jeigu norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windsor - Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA

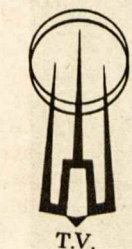
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
namų telefonas 766-5857

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Toronto sporto klubo "Vytis" metinio narių susirinkimo dalyviai. Pirmoje eilėje (sėdi iš kairės) Leonardas Kirkilis, nuolatinis vytičių rėmėjas. Nuotr. Sig. Krašausko

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

"Vyčio" žinios

1992 m. vasario 29 d. "Vyčio" sporto klubas dalyvavo Toronto Lietuvių namų karavane. Veteranų Marmerto Duliūno, Antano Suprono bei jaunųjų vytičių kartu paruošti rodiniai buvo įvertinti antrosios vietos premija. Nuotraukose bei vaizdo juostose atspindėjo klubo veikla – jaunųjų krepšininkų treniruotės, krepšinio stovykla, turnyrai Torontoe bei Hamiltone.

Toronto "Vyčio" sporto klubo vadovybė yra labai dėkinga nuolatiniams savo mecenatams-rėmėjams: Rimvydui Juozaičiui už nuolatinę techninę paramą, Pranui Jankauskui už gražias jauniesiems krepšininkams uniformas, Leonardui Kirkiliui už gausią ir nuolatinę finansinę paramą.

Klubo valdyba svarstė Lietuvos sporto veteranų D. Ilgūno atsiųstą laišką, prašant paremti jo nuomonę dėl PLS žaidynės Tautinės olimpiados vardo suteikimo. "Vytis" priitaria siūlymui, kad Lietuvoje 1995 m. būtų rengiamos ne V-tosios PLS žaidynės, bet antroji Tautinė olimpiada. Norint pagyventi sportinę bei tautinę veiklą išeivijoje, mažesnę programą žaidynės turi būti už Lietuvos ribų. Jose dalyvautų Lietuvos bei kitų tolimų kraštų atstovai. Mūsų jaunieji sportininkai nori ir turi važiuoti rungtyniauti ne tik į Lietuvą, bet Australiją, Pietų Ameriką, Europą. Ir mes tikimės, kad ŠALFAS, ALFAS, Lietuvos sporto vadovybė bei atskiros sporto klubai priims šiam D. Ilgūno pasiūlymą.

Rimas Sonda

Dėl R. Sondas iškeltos minties, taip pat paremti D. Ilgūno nuomonę dėl Tautinės olimpiados vardo pripažinimo PLS žaidynėms (jų buvo jau keturios), kartojame anksčiau šiuo klausimu padarytą sprendimą. Tai įvyko Pasaulio lietuvių sporto forumo Kaune 1991 m. rugpjūčio 2 d. IV-jų PLS žaidynių metu. Išeivijos ir Lietuvos sporto darbuotojai aiškiai pasisakė, kad pirmąją Lietuvos tautinę olimpiadą reikia palikti kaip šventą relikviją, kaip nebylų kaltinimą sovietiniam bolševizmui, pa-mynusiam pasaulinį lietuvių judėjimą jo užuomazgoje... Pirmųjų ir antrųjų PLS žaidynių organizatoriai šiame forumo pareiškė, kad būtų buvę neteisinga žaidynės vadinti tautinėmis olimpiadomis, nedalyvaujant tuo metu atstovams iš Lietuvos.

Šiuo klausimu "Akiračiuose" 1992 m. sausio mėn. laidoje labai aiškiai pasisako vienas iš Pirmosios lietuvių tautinės olimpiados 1938 m. Kaune dalyvių (krepšinis, tinklinis) Kęstutis Cerkeliūnas – žaidynės, bet ne olimpiada". Jis sako: "Lietus Mockūnas "Akiračių" 9/1991 numerioje mėgina nuotaikingai aprašyti slidinėjimo varžybas Kaukaze. Pasak autoriaus, slidinėjimas Kaukaze turėjo būti dalis IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynių, tai de facto Antroji Lie-

tuvos tautinė olimpiada, pirmoji buvo 1938 m. Kaune". K. Č. teigia: "Čia Mockūnas per daug įsimaigino, nes IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynių nederą (de facto ar kitaip) vadinti Antrąja tautine olimpiada. Taip buvo oficialiai nutarta. Nereikia užmiršti, jog yra Lietuvoje ir užsienyje sporto mėgėjų, kurie mano, kad 1991 m. vasarą Lietuvoje buvo labai patriotiška gegužinė (jei norite piknikas) su daugiau ar mažiau vykusia sportine programa. Atidarymo iškilmės Kaune buvo įspūdingos, bet sportinė programa skylėta – nedalyvavo daug pajėgių Lietuvos sportininkų. Ne paslaptis, kad iš svetur privažiavo nemažai veteranų ir pensininkų amžiaus dalyvių, kurių sportiniai pasiekimai riboti... (Red.)

Marčiulionis žaidžia vis geriau

Šarūnas Marčiulionis, žaidžiantis Golden State "Warriors" profesionalų komandoje NBA lygoje, ši sezoną daro pastebimą pažangą ir didina įmestų krepšių vidurkį. Dabar jis laikomas geriausiu "šeštoju" (pirmuoju atsarginiu) iš visų NBA lygos krepšininkų, turintis aukščiausią pelnytų krepšių vidurkį (sausio 28 d. duomenimis – 18.8 taškai per vienerias rungtynes). Reikia pažymėti, kad kai kuriose komandose tokiu aukštu vidurkiu nėra pasiekę patys geriausi įmestų krepšių vidurkį.

Kuomet "Warriors" komandos treneris Nelsonas sugalvojo išiekti vieną iš geriausiųjų savo krepšininkų – Richmondą į naująją Owens, daugeliui toks mostas atrodė nesu-prantamas, nes Richmondas, Mullino ir Hardaway trejetas buvo pats geriausias lygoje. Tačiau netrukus paaiškėjo, kad Richmondo vietą gali puikiai užimti Marčiulionis ir jau prieš Naujus metus naujasis trejetas (su Marčiulioniu) su 67.9 taškų vidurkiu vėl buvo geriausias lygoje (dabar šis vidurkis paaugo iki 69.0 taškų).

Kai kuriose rungtynėse, pvz. prieš Dallas Marčiulionis pelnė 28 taškus (8 patikimai iš 10, o baudų – 12 iš 13). Žaidžiant prieš San Antonio mūšikis pelnė 29 taškus (10 iš 17 ir 8 iš 8). Tai yra tikrai meistriški pasiekimai, kokių net ir NBA lygos geriausi žaidėjai ne visada gali pademonstruoti.

Savo komandoje Marčiulionis pagal rezultatus yra trečiasis, tuoj po Mullin – 26.6 ir Hardaway – 23.7. Beje, šie du žaidėjai pateko į NBA lygos Vakarų konferencijos "All Star" rinktinę. Tačiau tie du žaidėjai aiškiai išbuvo žymiai ilgiau negu Marčiulionis. Mullin 1418 minučių, Hardaway – 1417, o Marčiulionis tik 1039. Bet pagal įmestus taškus skirtumas ne toks didelis: Mullin – 904, Hardaway – 806, Marčiulionis – 633.

Anksčiau apie Marčiulionį daugiausia rašydavo tik Kalifornijos spauda, dabar apie jį vis daugiau užsimena ir kitų miestų laikraščiai. Kai kuri iš tos spaudos pažymi, jog

Marčiulionis yra vienas iš didžiausių "kaltininkų", dėl kurio "Warriors" komanda net iki šiai dienai yra NBA lygos Vakarų konferencijos pirmoje vietoje. Sausio 23 d. duomenimis "Warriors" tvirtai buvo pirmoje vietoje su 26-10 laimėtų-pralaimėtų rungtynių santykiu. Toliau ejo Portlandas 26-13, Phoenix 26-15, Los Angeles Lakers 23-16 ir kt.

Neseniai mus pasiekusiame "Warriors" klubo išleistame spalvotame mėnesiniame kalendoriuje Marčiulionius yra pašvęstas spalio mėnuo, įdėtos dvi jo nuotraukos. Beje, čia tarp kitų švenčių yra paminėtas ir Marčiulionio gimtadienis – birželio 13-ji diena. Yra ir kiti Marčiulionio duomenys: ūgis 6 pėdos ir 5 coliai, svoris – 200 svarų, o kolegija – "Lithuania". Marčiulionio atvaizdą randame ir "Warriors" komandos rungtynių tvarkarašio leidiniuose, ir klubo bilietuose. E. Šulaitis

Ateitininkų žinios

Ateitininkų namuose, Lemonte, JAV-se balandžio 11 d. 9 v.r.-7 v.v. yra rengiami kursai pasiruoti Jau-nųjų ateitininkų sąjungos (JAS) va-saros stovyklai. Norintys stovykloje dirbti, turėtų šiuose kursuose dalyvauti. Tai liečia būrelių vadovus, mokytojų padėjėjus, virtuves bei valgyklos darbuotojus. Norintys stovykloje dirbti, vyresni kaip 16 metų jaunuoliai-lės dar iki balan-džio 5 d. gali kreiptis pas Danutę Petruševičiūtę tel. (313) 626-4709. Kursuose paskaitas skaitys, o taip pat pokalbiams ir būrelių diskusijoms vadovaus šie asmenys: buvusi JAS centro valdybos pirm. Laima Šalčiuvienė, Ateitininkų federaci-jos tarybos pirm. Birutė Bublienė, Lilė Gražulienė, JAS-cv pirm. Danu-tė Petruševičiūtė. Dalyvius skaniai valgysins Raminta Marchertienė ir Rita Vencliovienė.

JAS centro valdyba

A. A. v. s. PETRAS JURGELA, lietuvių skautų įkūrėjas-pirmūnas, autorius visos eilės skautiškų leidinių ir didžiulios apžvalginės knygos "Lietuviškoji skautija", miręs 1992 m. vasario 19 d. Niujorke

Netekome skautų steigėjo

Lietuviškos skautijos steigėjas – pirmūnas v. s. Petras Jurgėla, su-laukęs 91 m., vasario 19 d. iškeliavo amžinybėn. Atsisveikinimui su velioniu vadovavo LSS tarybos vice-pirm. v. s. Lilė Milukienė. Prie karsto maldą sukalbėjo vysk. s. Paulius Baltakis, OFM. Lietuvos ambasado-rus Jungtinės Tautos Anicetas Si-mutis kalbėjo apie velionies nuopelnus. Atsisveikinimo kalbas pa-sakė daugelio lietuvių organizaci-jų atstovai Niujorke, LSS-gos vardu kalbėjo v. s. L. Milukienė, į karstą įdėjo ir žemės iš Lietuvos. Vasario 21 d. po gedulinių Mišių palaidotas Šv. Karolio kapinėse šalia savo tėvų ir brolių. Laidotuvis dalyvavę skautai-tės sugiedoję "Suteik mums Viešpatie būrin" ir "Ateina naktis".

Skautų veikla

• Lietuvių skautų sąjungos rašinių konkurse gali dalyvauti visi: aktyvūs ir neaktyvūs nariai-rės, da-vę žodį. Konkursu temose pagal am-žių suskirstytos į 3 grupes: jaun. sk. vilkiukams, paukštytėms, bebrams, udrtytėms bei kitoms to amžiaus skautų grupėms; skautams vyčiams, vyr. skautėms ir kitoms to amžiaus grupėms. Konkursu mecenatas – LSS tarybos pirmija. Ji panaudos prel. Juozo Prunskio fondo palūka-nas. Rašiniai turi pasiekti konkur-so komisiją iki gegužės 1 d. šiuo adresu: 40 Burrows Ave., Islington, Ont. M9B 4W7. Dėl temų prašoma kreiptis pas savo draugininkus.

• Kovo 14-15 d.d. DLK Gedimino pritr. skautų draugovė, vadovu-jama ps. R. Kalendros ir sk.v.v.s. M. Bijūno, iškvilavo "Romuvoje" ir Ka-lendros vasarvietėje Perry Sound vietovėje. M.

• "Šatrijos" ir "Rambyno" tun-tai dėkoja menininkams už pau-kotus savo kūrinius Kaziuko mu-gei: A. Paulionytei, J. Daguiui, S. Ši-leikienei, G. Valiūnienei, V. Balsie-nei. Buvo ir a. a. G. Balsienės kūri-nys. Taipogi padėka aukotojams už audinius bei gintarą iš Lietuvos.

• Balandžio 5 d., po 10.15 v.r. Mišių, Prisikėlimo parapijos patal-pose įvyks draugininkų sueiga, per kurią bus tikrinami draugovių iždai.

• "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntu posėdis įvyks balandžio 21 d., 7.30 v.v., skautų būkle.

• "Romuvos" vasaros stovyklos kainos: vienai savaitėi vienam vaikui – \$160; dviem – \$300; trim – \$425; dau-giau negu trim – \$200 kiekvienam, dviem savaitėm; šeimos \$200. Dviem savaitėm vienam vaikui – \$275; dviem – \$495; trim – \$650; šeimos – \$400. Užsiregistravę iki gegužės 30 d. gaus \$50 nuolaidą. Stov. vadovybė

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.50% už 90 dienų term. indėlius
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius
5.75% už 1 m. term. indėlius
6.25% už 2 m. term. indėlius
6.75% už 3 m. term. indėlius
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
6.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
7.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
7.75% už 3 m. GIC invest. pažym.
6.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
6.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
7.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
7.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
6.25% už OHOSP (variable rate)
5.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
5.00% kasd. pal. sąsk. virš 10 000
3.50% už kasd. pal. čekių sąsk.
3.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 8.25%
2 metų 8.75%
3 metų 9.00%
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 8.00%
(variable rate)
Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 94 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 533-0923 arba (page) 237-2121, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI
PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

ROYAL LePAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Tel. (416) 231-3000 24 val.
FAX (416) 231-6993

AUŠRA DALINDIENĖ

Jeigu norite pirkti ar parduoti namą, kreipkitės į mane ir sužinosite apie naują Royal LePage programą **HOMEMATCH**. Ši programa greitai suveda pirkėjus su pardavėjais. Neieškokite niekur kitur – skambinkite man.

EUROTRAX
PARCEL SERVICE

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos (\$3.50 už kg) siuntinius pristatant į namus.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinys daugiau negu 15 kg).
- Siunčiame varlotų ir naujų drabužių siuntas.
- Siunčiame maisto ir medicini-nių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maxi-mumu siuntoms neribojamas.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigus iš rankų į rankas.
- Greitas nuo 2-3 savaitių siuntinių pristatymas.

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.
Tel. (416) 503-1601

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r.-7 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r.-5 v.v. Neapmokama automobiliams vieta prie rastinės.

Mūsų atstovai Hamilton: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario
Tel. (416) 643-3334, Vytautas ir Genė Kairiai

STEPHAN'S FURS
406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir 2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Pardudami kailinius opsiastai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

jau suaukota

ar jau atidavei savo dalį?

Čekius sąsiųti: Kanados lietuvių bendruomenė – PLV
Aukas siųsti: Pagalbos Lietuvai vajus (PLV),
1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 Canada.

TORONTO

Anapilio žinios

— Gavėnios rekolekcijos mūsų parapijoje bus balandžio 9-12 d.d. Rekolekcijas ves iš Lietuvos atvykęs Kaišiadorių vyskupas Juozas Matulaitis. Jam talkins taigpi iš Lietuvos atvykęs kun. Vitą Sabaliauskas. Rekolekcijų tvarka: balandžio 9, ketvirtadienį – 10 v.r. Mišios su pamokslu ir 7 v.v. Mišios su pamokslu; balandžio 10, penktadienį – 10 v.r. Mišios su pamokslu ir 7 v.v. Mišios su pamokslu; balandžio 11, šeštadienį – 10 v.r. Mišios su pamokslu ir 6 v.v. Mišios su pamokslu; balandžio 12, sekmadienį – pamokslai įprasta sekmadienio Mišių tvarka. Išpažinčių bus klausoma prieš ir po Mišių. Rekolekcijos bus užbaigtos iškilminga su vyskupu atsisveikinimo vakariene sekmadienį, 4 v.p.p. Anapilio salėje. Prašome visus rekolekcijose ir vakarieneje dalyvauti. Bilietus atsisveikinimo vakarienei mūsų parapijoje platina R. Celejewska tel. 231-8832.

— Autobusai rekolekcijų dienomis važiuos šia tvarka: ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį – 9.30 v.r. nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilį ir 12 val. nuo Anapilio atgal; sekmadienio rytą – įprastą sekmadienio tvarką, o sekmadienį po pietų – 3.30 val. nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilį ir 6.30 v.v. nuo Anapilio atgal.

— Šiais metais per parapijos šventę norinčios Sutvirtinimo sakramentą priimti vaikučių ses. Loreta pradės ruošti kovo 29, sekmadienį.

— Mišios, kovo 29, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Antaną Rinkūną (mirties metinės), 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Joną Puterį.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvaus 180 asmenų. Susirinkusiems informaciją apie Lietuvių namų veiklą teikė LN valdybos narys Kęstutis Raudys.

— Balandžio 5, sekmadienį, 1 v.p.p. įvyks LN moterų būrelio 20-ties metų veiklos sukaitymas. Dėl dalyvavimo pranešti B. Abromaitienė tel. 532-4793 arba C. Cipiljauskienė tel. 247-0578 iki kovo 29 d.

— Bilietai į Velykų pietus balandžio 26, sekmadienį, 1 v.p.p. gaunami sekmadienio popietės pas LN moterų būrelio narys ir LN raštinėje darbo valandomis tel. 532-3311. Štai rašyti. Raginama nedelsiant užsisakyti bilietus, nes daugiau kaip pusė bilietų jau išparduota.

Aukos slaugos namams

\$1,000 – Marija Kriščiūnienė, L. Kirklis; \$300 – Marija ir Antanas Garbūnai; \$200 – Albina Štuopienė; \$100 – Aldona Skilandžienė. Iš viso statybos fonde yra \$752,891. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

“Caritas” veiklai Lietuvoje aukoj: \$100 – Anapilio moterų būrelis, E. Abromaitis, dr. J. Sungaila; \$55 – I. Vibrienė; \$50 – Pr. Basys, O. J. Kirvačiai; \$30 – K. D. Manglicai; \$20 – J. Šileikienė, V. Montvilas, B. Tumosienė, C. Senkevičius, J. Zakas, A. Skučaitė, Pr. Augaitis, B. Dainaitienė, G. Balčiūnienė, B. Cepaitienė, Z. Didžbalienė, J. Kulikauskienė, I. P. Lukoševičiai, J. Greičiūnas, P. Abramaitienė, R. St. Valickiai, V. Lėvėrienė, St. Radzevičienė, A. Vaitkevičienė, P. Melnykienė, A. Petkevičienė; \$15 – V. Jasinevičienė; \$10 – M. Petrušiai, V. J. Rusalai, St. Škema, D. Reginienė, J. Ribiškienė, M. Bumbulienė, Pr. Barakauskienė, Choromanskytė, A. Saulis, I. Gaputienė, J. Andriulis, V. Kriškėičiūnas, I. Vaidilienė, V. Pečauskas, A. Kazanavičienė, S. Bušinskienė, R. Berentaitienė, Pr. Puidokas, V. Radzevičius, N. Radzevičienė, B. Vytienė, E. Senkuvienė, dr. J. Čuplinskienė, S. V. Aušrotai, dr. E. Jakauskienė; \$5 – E. Alšteinienė, Bričkuvienė, M. Dauksienė, O. Inturiene, P. Imbrasas, Jagelienė, D. Grajauskaitė, Govedienė, A. Kuolienė, V. Kecerienė, Mokevičienė, B. Prakupienė, Plekaitis, G. Valiūnienė, T. Zaleskienė, N.N.; \$4 – K. Bartinkienė; \$2 – S. Katkauskienė, A. Šikšnienė, Mažeika, Jusienė.

“Vaiko tėviškės namams” per KLK moterų dr. J. Priskelimo parapijos skyrių aukoj: \$100 – M. Andriulevičius, K. Povilonis.

Nuosirdus ačiū už aukas. O.G.

Pagalbos fondui “Vaiko tėviškės namai” \$1000 aukoj Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyrius, sutelkęs šią sumą iš pelno, gauto parodos metu ir pardavus pačių narių pagamintus kalėdinius papuošalus. Šio fondo globėja KLK moterų dr. J. Nuosirdžiai dėkoja institutui už dosnią auką. Visas “Vaiko tėviškės namams” skirtas aukas galima inešti į Toronto Priskelimo par. kredito kooperatyvo sąsk. nr. 161488.17 ir “Paramos” kredito kooperatyvo sąsk. nr. 10232.

KLK moterų dr. J.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronto.

Priskelimo parapijos žinios

— Praėjusi sekmadienį per visas Mišias pamokslus sakė kun. Algis Kildušis, Raudonės parapijos klebonas.

— Platinami bilietai po Mišių salėje (kitu laiku B. Genčiaus namuose tel. 532-8531) į vysk. Juozo Matulaitio pagerbimą išleistus, kurios įvyks balandžio 12 d., 4 v.p.p., Anapilio salėje.

— Šv. Rašto seminaras įvyks šį trečiadienį, kovo 25, 7 v.v. mūsų šventovėje. Seminaras prasideda Mišiomis 7 v., o po to Šv. Morkaus Evangelijos vieno skyriaus skaitymas, aiškinimas ir diskusijos.

— Metinis parapijos susirinkimas įvyks balandžio 5 d., po 11.30 v. Mišių, parapijos salėje. Susirinkimo metu bus renkama pusė parapijos tarybos narių. Kandidatų sąrašui paruošti yra sudaryta nominacijų komisija. Ją sudaro S. Baršauskas tel. 234-1389, L. Senkevičienė tel. 233-7321 ir M. Skrinkienė tel. 483-7359. Norintys kandidatuoti, ar gavus sutikimą pasiūlyti kitus, yra prašomi skambinti bet kuriam iš aukščiau minėtų asmenų.

— Vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas, kurį organizuoja parapijos tarybos labdaros sekcija, įvyks balandžio 30 d., 9 v.v. – 9 v.v. išpardavimas vyks tik vieną dieną didžiojoje parapijos salėje. Balandžio 29 d. yra skirta pasirušimui ir daiktų suvežimui. Prašoma atvežti daiktus balandžio 29 d. tiesiog į salę.

— Mišios kovo 29, sekmadienį, 8.30 v.r. – už a.a. prel. Praną Vaserį, 9.20 v.r. – už a.a. Joseph ir Maria, 10.15 v.r. – už Štukių šeimos mirusius, už a.a. Povilą Dunderą, Trečiojo ordino kongregacijos intencija, 11.30 v.r. – už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Kaišiadorių vyskupas Juozas

Matulaitis š.m. kovo 19 d. atskrido iš Lietuvos į Torontą, lydimas kun. Vito Sabaliausko. Oraus-tyje juos pasitiko Kanados lietuvių katalikų centro nariai ir gau-si grupė tautiečių. Vyskupas su palydovu apsisitojo Anapilyje ir jau pradėjo misijinę kelionę – lietuvių parapijų lankymą. Kovo 20 d. automobiliu, vairuojamu kun. J. Staškaus, nuvyko Mont-realin, kur aplankė abi lietuvių parapijas. Mišias atnašavo Aušros Vartų šventovėje kovo 22, sekmadienį, ir po jų išvyko Otavon, kur vakare buvo surengtos pamaldos ir susitikimas su vietos lietuviams. Sekančią dieną aplankė Otavos arkivyskupą Ger-vais, kuris yra ir Kanados katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas. Vysk. J. Matulaitis jam išdėstė Lietuvos tikinčiųjų rūpesčius, talkinamas kun. dr. V. Skilandžiu.

Vyskupo J. Matulaitio misijinės kelionės programa: Hamilton – kovo 26-29 (rekolekcijos); Delhi – kovo 29, sekmadienį, 7 v.v., Šv. Kazimiero šventovėje; St. Catharines – kovo 30-31 (rekolekcijos); Toronto (Priskelimo šventovėje) – balandžio 1-5 (rekolekcijos); Mississaugoje – balandžio 8-12 (rekolekcijos). Misijinės kelionės užbaigą – balandžio 12, sekmadienį, 4 v.p.p., didžiojoje Anapilio salėje atsisveikinimo vakariene, dalyvaujant plačiai lietuvių visuomenei (žiūr. skelbimą). Grįžta Letuvon – balandžio 14 d.

A.a. Gintarės Sergautytės-Norton atminimui K. B. Žutautai ir sūnus “Tėviškės žiburiams” aukojko \$30.

A.a. Gintarės Sergautytės-Norton atminimui Gedas ir Dana Sakai “Tėviškės žiburiams” aukojko \$50.

A.a. Gintarės Sergautytės-Norton atminimui Petras Sargautienis su šeima ir Elena Sargautienė “Tėviškės žiburiams” aukojko \$50.

A.a. Edoardo Šileikio 3-ju mirties metinių atminimui žmona aukojko “Tėviškės žiburiams” \$100.

A.a. Vinco Čerkaus mirusio 1977 m. kovo 27 d., atminimui sesuo Ona Čerškutė-Spidell “Tėviškės žiburiams” aukojko \$50.

Kanados lietuvių fondas iš Adomo ir Filomenos Kantautų fondo “Tėviškės žiburiams” atsiuntė \$447 auką.

A.a. brangaus vyro Jono Baltako dvejų metų mirties (1992 m. balandžio 2 d.) prisiminimui žmona Irena “Tėviškės žiburiams” aukojko \$50.

Atitaisymas, “T2” 12 nr. kronikoje išspausdinta “yra pakviesta dr. Dalia Kubiliūtė-Boydston”, turi būti Katiliūtė.

AUDRONĖ KAIRYS
makrobiotikos konsultantė
* diagnostika
* sveikatingumo dieta
* svorio ir energijos reguliavimas
* gydymas maistu ir mankšta
Dėl konsultacijų skambinkite į makrobiotikų centrą “It's a great life”.
Tel. Toronto (416) 255-1049 (voice message)

Iškilaus svečio iš Lietuvos Kaišiadorių vyskupo JUOZO MATULAIČIO misijinės kelionės Kanadoje užbaigą - ATSIŠVEIKINIMO VAKARIENĖ 1992 m. balandžio 12, Verbų sekmadienį, 4 v.p.p., didžiojoje ANAPILIO salėje

PROGRAMOJE: “Volungės” choras, svečio ir misijinės kelionės rengėjų žodis, vaišės.
Visi maloniai kviečiami dalyvauti ir paremti religinę Lietuvos šalpą.

BILIIETAI-KVIETIMAI gaunami sekmadieniais po Mišių abiejose lietuvių katalikų parapijose; šokiadieniais – pas Reginą Celejevską (416) 231-8832 arba pas Bronių Genčių (416) 532-8531. Štai numeruoti (po 8 asmenis).
Rengia ir kviečia – Kanados lietuvių katalikų centras

“ATŽALYNAS”

METINĖ PAVASARIO KONCERTA

1992 m. balandžio 5, sekmadienį, 1 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose

PROGRAMOJE: visas Toronto “Atžalyno” jaunimas.
Veiks loterija, bus kavutė ir užkandžiai. Įėjimas: laisva auka.

Visi kviečiami savo dalyvavimu ir aukomis paremti mūsų šokantį – dainuojantį jaunimą.
TĖVŲ KOMITETAS

nuosirdžiai
kviečia
visuomenę į

METINIS “TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ” SPAUDOS BALIUS įvyks 1992 m. balandžio 25, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Jau pradėti ruošos darbai, telkiami laimikiai. Galintys prašome juos paaugoti “T2” administracijoje.

KLB švietimo ir kultūros suvažiavimas balandžio 25-26 d.d. Anapilio sodyboje Mississaugoje įvyks šia tvarka: balandžio 25, šeštadienį, 8.30 v. ryto – registracija; 9.15 v.r. – atidarymas; 9.30 v.r. – paskaita “Mes ir 2001”, kalbės dr. D. Katiliūtė-Boydston; 10.30 v.r. – simpoziumas ir diskusijos; 12 val. – pietūs, svečių pristatymas (R. Žilinskienė), muzikinis įtarpas, Toronto “Gintaras”; 1.30 v.p.p. – diskusiniai būreliai; 6.30 – “Tėviškės žiburį” spaudos balius. Balandžio 26, sekmadienį, 9.30 v.r. – Mišios Lietuvos kankinių šventovėje; 10.30 v.r. – informaciniai pranešimai; 11.30 v.r. – kalbės dr. E. Lona Vaišnienė tema “Žengiant į sekančią tūkstantmetį”; 12 v. – uždarymas ir rezoliucijos; 12.30 v.p.p. – pietūs. Visi yra kviečiami įsijungti į šią programą. KLB inf.

Lietuvos generalinis konsultas Kanadoje nuosirdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie Vasario 16-sios diplomatinio priėmimo, įvykusio “Ontario Club” patalpose. Padėka Tautos fondo skyriaus valdybai (B. Laučiui ir E. Steponui) už priėmimo finansavimą. Ačiū dr. Rasai Mažeikaitei, parūpinusiai “Kovos už Lietuvą” vaizdų, Karolinai Grenke, registravusiai svečius, Rytui Lingei už muziką. Ypatinga padėka KLB Toronto apylinkės pirmininkei Aldonai Barysaitei ir jos valdybai už trūsą bei napamainomą pagalbą, ruošiant priėmimą.

Sausio 13-tosios medalių Kanadoje gavo min. pirm. Brian Mulroney, buvęs užsienio reikalų min. Joe Clark ir adv. Algis Pačevičius. Taip skelbia “Lietuvos aidas” 1992. II. 15 laidoje.

Antano Rinkūno vardo švietimo fondas
buvo įsteigtas po jo mirties puoselėti lietuvišką švietimą. Fondo lėšomis buvo išleisti lietuvių literatūros konspektai, kuriais naudojosi visi aukštesniųjų lietuvių universitetų studentai. Šių metų pradžioje išleista antroji laida A. Rinkūno vadovėlio lietuvių kalbą besimokantiems “Ar kalbate lietuviškai?” Tai pagrindinė dalis komplekto, susidedančio iš vadovėlio, pratimų knygelės, bei mokytojo vadovo. Kompletas pritaikytas lietuviškai nekalbantiems, plačiai naudojamas išsvijios lietuviškose mokyklose bei pavienių asmenų, norinčių promokti lietuvių kalbos. Vadovėlis taip pat naudojamas Lietuvoje, į Lietuvą sugrįžusių, bet nemokančių lietuviškai tremtinių. Antrojo spausdinimo tiražas – 2000 egzempliorių. Užsakyti vadovėlius bei aukomis paremti šį fondą – rašyti šiuo adresu: Antano Rinkūno švietimo fondas, 53 Burrows Ave., Etobicoke, Ontario M9B 4W8, Canada. Inf.

• Be lietuviškos spaudos neįsilaikysime lietuvių kalbos.

Metinis “PARAMOS” kredito kooperatyvo narių susirinkimas įvyks š. m. kovo 29, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose.

Narių registracija prasidės 2 valandą po pietų.
Prašome atsinešti nario knygutę.

VALDYBA

“Paramos” kredito kooperatyvo valdyba praneša, kad yra sudaryta nominacinė komisija rinkimams kovo 29 dieną į valdomuosius “Paramos” organus.

Nominacinė komisija yra šios sudėties:

Birutė Jankauskienė
Juozas Norkus
Vytautas Skrinškas

Kandidatus gali siūlyti du pilnateisiai “Paramos” nariai, gavę raštišką siūlomo kandidato sutikimą. (Siūlymo formas galima gauti “Paramos” raštinėje). Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, siųsti “Paramos” raštinėn arba įteikti prieš susirinkimą.

VALDYBA

REIKALINGA MOTERIS, kuri galėtų gyventi kartu ir prižiūrėti 6 mėnesių vaiką. Skambinti po 5 v.p.p. tel. 471-3035 Markham.

IEŠKOMA LIETUVAITĖ pasidalinti 2 kambarių butu nuo gegužės 1 d. \$395 į mėnesį. Skambinti tel. 656-5267 Toronto.

KANADOS LIETUVŲ norėtų susipažinti su lietuviu 30-45 m. amžiaus. Prašau skambinti Daliai darbo dienomis tarp 9 v.r. – 4 v.p.p. tel. 887-1392.

GAUTA NAUJA SIUNTA liet. šriftu OLYMPIA rašomųjų mašinelių. Siunčiu jas ir į Lietuvą. Taip pat turiu Smith-Corona elektroninių mašinelių, Wordprocessor ir kompiuterių. Visas žemesnėmis kainomis negu krautuvėse. Skambinti ar rašyti: ST. PRAKAPAS, 49 Norseman St., Toronto, Ont. M8Z 2P7. Tel. 1-416-233-4486.

“REBE CARPENTRY”
Pigios kainos. Atliekame įvairius darbus: remontuojame, statome priestatus, naujus namus, juos suplanuojame. Skambinti tel. (416) 527-7689 Hamilton.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalias, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitė \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

IMOKEJUS PINIGUS į paslaugos “Rūta” sąskaitą, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo gimnaisčius, draugus, senelių ir vaikų namus šviežia skerdiena – 70 kg (\$130), rūkytos mėsos gaminiams – 20 kg (\$150), sausos maisto rinkinių – \$150, šventinis rinkinys – \$150. Visi užsakymai pristatomi į namus. Teirautis tel. 1-(416) 536-4742, 919 Dufferin St. Apt. 502, Toronto, Ont. M6H 4B3.

MONTREAL QUE

Kovo 11-oji buvo paminėta AV parapijoje kovo 15 d. Šauliai ir skautai 11 val. pamaldose dalyvavo su vėliavomis. Klebonas kun. Juozas Aranauskas atnašavo Mišias ir paskė pritaikytą pamokslą. Parapijos choras kaip visuomet skambiai giedojo. Po pamaldų parapijos salėje vyko tolimesnė programa. Živilė Jurkutė pakvietė visus sugiedoti Tautos himną ir susikaupti minute pagerbti žuvusius dėl Lietuvos. Sekė Arūno Staškevičiaus paskaita, liečianti Kanados lietuvių bendruomenės veiklos pasiekimus po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Paskaitininkas tarp kitko pasigedo jau čia išsismokslinusių intelektualų, kurie nesijungia į lietuvišką veiklą. Po paskaitos keturios dainos padainavo naujai įsisteigęs penkių balsingų merginų dainos vietas “Aušra”. Programai pasibaigus, Rima Piečaitienė ir Ginta

ras Nagys, kleboną, paskaitininką ir dainininkes apdovanojo skautų medžio dirbiniais. Kun. J. Aranauskui sukalbėjus maldą, visi buvo pavaišinti pietumis. Skautės ir skautai kaip tik tą dieną buvo surengę turtingą Kaziuko mugę, kurioje lankytojai galėjo nusipirkti arba loterijoje laimėti įvairių medžio dirbinių bei kitokių ro-dinių. Pilna salė svečių viskuo labai domėjosi. B.S.

Tradiciniai kazimierinių pietūs buvo sėkmingi ir davė \$3,218 pelno. Izabelė Ambrasienė, tęsdama savo mirusio vyro Kazimiero tradiciją, kazimierinių pietų proga, paaugoj parapijai \$100.

Vladas Kvietinskis, 79 metų, mirė kovo 6 d. ir palaidotas iš Šv. Kazimiero šventovės kovo 11 d. Notre Dame des Neiges kapinėse. Vėlonis buvo Lietuvos kariuomenės kapitonas. K.A.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H4E 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš milijono.
MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. – 7 1/4 %	Taupymo – special. 4 1/4 %
Certifikatus 2 m. 7 3/4 %	Taupymo – su gyv. dr. 4 %
Term. indėlius:	Taupymo – kasdienines 4 1/4 %
1 metų 6 1/4 %	Einamos sąsk. 3 1/2 %
180 d. - 364 d. 6 %	RRIF-RRSP – 1 m.term. 7 1/4 %
120 d. - 179 d. 5 3/4 %	RRIF-RRSP – 2 m.term. 7 3/4 %
60 d. - 119 d. 5 1/4 %	RRIF – RRSP – taup. 4 1/4 %
30 d. - 59 d. 4 1/2 %	

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 8 3/4 %, asmenines – nuo 10 %

Informacija apie naujausias palūkanas “Lite”

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

AMBER GLOBUS

Latvių īstaiga PATARNAVIMAI I BALTĖJOS VALSTYBES

Head office: 2300 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6S 1P2.
Tel. (416) 604-9750 FAX (416) 604-9748
Branch: 1880 Queen St.E., (prle Woodbine), Toronto, Ont. M4L 1H2.
Tel. (416) 698-3563 FAX (416) 694-2878.
Darbo valandos – pirmadienį, antradienį ir ketvirtadienį nuo 2 v.p.p. – 8 v.v., šeštadienį 10 v.r. – 2 v.p.p.

- Siuntiniai lėktuvu ar laivu
- Perduodam pinigų
- Užsakome keliones
- Sutvarkome iškvietimus ir vizas
- Paruošti maisto siuntiniai nuo 17 kg – \$95
- Pristatome lengvas mašinas, sunkvežimius
- Traktoriai ir žemės ūkio mašinos
- Statybines medžiagas ir įrankius
- Gėles, persiunčiame FAX pagalba ir atliekame kitus patarnavimus
- Persiuntimas garantuotas ir apdraustas
- Teiraukitės mūsų kainų sąrašo

VELYKINIAI

specialūs dovanų siuntiniai lėktuvu kovo 28 dieną.
Sekantis išsiuntimas laivu balandžio 2 dieną.

VITAS GRABAUSKAS

statu naujus namus, darau pataisymus, prieplaukas (decks), tverius tvoras. Skambinti tel. 416-847-9187, Oakville, Ontario.

PASLAUGOS “RŪTA” PATARNAVIMAI. Siunčiame oro paštu jūsų pačių sudarytus siuntinius. 1 kg kainą \$5.99. Mažiausias svoris 2 kg. Perduodame pinigų iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Persiunčiame naujas ir vartotas lengvas mašinas. Galite užsisakyti sovietų gamybos traktorių. Tarpininkaujame norintiems pirkti Lietuvoje žemės sklypą namo statybai, namus ir butus. Teirautis tel. (416) 536-4742 nuo 9 v.r. iki 11 v.v. Toronto.

“LEDAS” REFRIGERATION

(vedu visų rūšių
* Namų ir automobilių vėsinimo (air conditioning) sistemas
* Taisau šaldytuvus
* Skalbimo mašinas
* Vėsinuvus